

BALTIC LEGAL
SOLUTIONS

Ieguldījums Tavā nākotnē!

Advokātu biroja

KRONBERGS & ČUKSTE

5.nodevums

Valsts kancelejas konkursa

*“Publiskās personas dalības kapitālsabiedrībā mērķa,
nepieciešamības un statusa kritēriju izvērtējums”*

Starpziņojums par gada pārskatu kopsavilkumu

Latvijas valsts uzņēmumu 2010. gada pārskats

Rīga, 2012. gada 5. martā

Nodevuma sagatavošanā iesaistīti eksperti

- Vineta Čukste - projekta vadītāja, Zvērināta advokātu biroja „Kronbergs&Čukste” partnere
- Kristīne Sakārne - vadošā eksperte juridiskajos jautājumos, Zvērinātu advokātu biroja „Kronbergs&Čukste” zvērināta advokāte
- Daina Beļicka - vadošā eksperte komercsabiedrību vadības jautājumos, SIA „Ernst&Young” partnere
- Nauris Kļava - vadošais eksperts komercsabiedrību vadības jautājumos, SIA „Ernst&Young” izpilddirektors
- Linas Dičpetris - vadošais eksperts komercsabiedrību vadības jautājumos ārvalstīs, SIA „Ernst&Young” partneris
- Alfrēds Vanags - eksperts komercsabiedrību vadības jautājumos ārvalstīs, Baltijas Starptautiskā Ekonomikas Politikas Studiju Centra (BICEPS) direktors
- Tālis Putniņš - eksperts komercsabiedrību vadības jautājumos ārvalstīs, Rīgas Ekonomikas augstskolas pasniedzējs, akadēmiskais pētnieks
- Artis Jansons - eksperts komercsabiedrību vadības jautājumos, SIA „Ernst&Young” vecākais konsultants
- Jānis Strautmanis - eksperts komercsabiedrību vadības jautājumos, SIA „Ernst&Young” vecākais konsultants
- Tīna Lūse - eksperte juridiskos jautājumos, Zvērinātu advokātu biroja „Kronbergs&Čukste” juriste
- Annija Mežinska - eksperte juridiskos jautājumos, Zvērinātu advokātu biroja „Kronbergs&Čukste” juriste
- Zane Veidemane-Bērziņa - eksperte juridiskos jautājumos, Zvērinātu advokātu biroja „Kronbergs&Čukste” zvērināta advokāte
- Marta Freimane - eksperte juridiskos jautājumos, Zvērinātu advokātu biroja „Kronbergs&Čukste” juriste
- Normunds Orols - eksperts juridiskos jautājumos, Zvērinātu advokātu biroja „Kronbergs&Čukste” jurists
- Aigars Strupišs - Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes lektors
- Renāte Strazdiņa - eksperte pakalpojumu analīzes jautājumos, SIA „Ernst&Young” vecākā projektu vadītāja
- Imants Felsbergs - eksperts pakalpojumu analīzes jautājumos, SIA „Ernst&Young” vecākais konsultants

- Dzintars Kalniņš - eksperts komercsabiedrību vadības jautājumos, SIA „Ernst&Young” konsultants
- Pēteris Miķelsons - eksperts komercsabiedrību vadības jautājumos, SIA „Ernst&Young” konsultants

Materiāls ir veidots ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fonda un Latvijas valsts finansiālu atbalstu 2007.-2013. gada ES fondu plānošanas perioda darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” aktivitātes „Administratīvās kapacitātes stiprināšana” projekta „Administratīvā sloga samazināšana un administratīvo procedūru vienkāršošana” ietvaros. Par materiāla saturu atbild Valsts kanceleja. 85 % no projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību un 15 % Latvijas valsts budžets. Aktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.”

Saturs

Starpzinojumā izmantotie saīsinājumi un skaidrojumi	6
Kopsavilkums	8
1. Valsts aktīvu pārvaldes principi, būtība un mehānismi.....	9
1.1. Valsts kapitāla daļu turētājs	9
1.2. Iemesli valsts dalibai kapitālsabiedrībās	9
1.3. Kapitālsabiedrību pārvaldība	10
1.4. Dividenžu politika.....	10
1.5. Ziedošanas politika	11
1.6. Atklātība.....	11
2. Grāmatvedības uzskaites principi un galvenās prasības valsts kapitālsabiedrībās	12
3. Būtiskākās izmaiņas valsts resursu ieguldījumos kapitālsabiedrībās un to pārvaldē	13
4. Gada pārskata izstrādes metodika	15
4.1. Izmaiņas attiecībā pret iepriekšējo gada pārskatu	15
4.2. Pārskatā izmantotie informācijas avoti.....	15
5. Nozaru apskats	17
5.1. Enerģētika.....	17
5.2. Elektroniskie sakari.....	24
5.3. Mežsaimniecība.....	30
5.4. Transports	33
5.5. Veselības aprūpe.....	43
5.6. Nekustamie īpašumi	46
5.7. Pārējie uzņēmumi	47
6. Individuālie uzņēmumi.....	53
Pielikumi	76

Starpziņojumā izmantotie saīsinājumi un skaidrojumi

ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
AS	akciju sabiedrība
ATD	VSIA „Autotransporta direkcija”
BEREC	Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestāde
CSDD	VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija”
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
DVI	Datu valsts inspekcija
ERAB	Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankai
ERAFF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESD	VAS „Elektronisko sakaru direkcija”
FKTK	Finanšu un kapitāla tirgus komisija
HES	hidroelektrostacija
LAF	VAS „Lauku attīstības fonds”
LAU	AS „Latvijas autoceļu uzturētājs”
LDz	VAS „Latvijas dzelzceļš”
LGA	SIA „Latvijas Garantiju aģentūra”
LGS	VAS „Latvijas gaisa satiksme”
LHZB	VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka”
LJA	VAS „Latvijas Jūras administrācija”
LMT	SIA „Latvijas Mobilais Telefons”
LNMC	SIA „Latvijas Nacionālais metroloģijas centrs”
LNO	Latvijas Nacionālā opera
LP	VAS „Latvijas Pasts”
LPB	VSIA „Latvijas Proves birojs”
LVC	VAS „Latvijas Valsts ceļi”
LVGMC	VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”
LVRTC	VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs”
milj.	miljons
MK	Latvijas Republikas Ministru kabinets
PA	VAS „Privatizācijas aģentūra”

PSKUS	VSIA „Paula Stradiņa Kliniskā universitātes slimnīca”
PTAC	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
PV	AS „Pasažieru vilciens”
RAKUS	SIA „Rigas Austrumu kliniskā universitātes slimnīca”
SAMC	SIA „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs”
SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SM	Satiksmes ministrija
SPRK	Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija
STC	VSIA „Sertifikācijas un testēšanas centrs”
TEC	termoelektrocentrāle
tūkst.	tūkstotis
UP	Universālais pakalpojums
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju
VAS	valsts akciju sabiedrība
VIF	SIA „Vides investīciju fonds”
VNĪ	VAS „Valsts nekustamie īpašumi”
VSIA	valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību

Kopsavilkums

Latvijas valstij pilnībā vai daļēji pieder ievērojams skaits kapitālsabiedrību, kam ir liela ietekme uz valsts ekonomiku. Ar šo pārskatu tiek turpināta 2009. gadā aizsāktā prakse vienkopus iekļaut informāciju par lielākajām kapitālsabiedrībām, kurās Latvijas valstij pieder kapitāla daļas.

Šajā pārskatā aplūkotas 74 kapitālsabiedrības (Skat. Pielikums Nr. 1). No tām valstij tiešā veidā 100% apmērā pieder 66 kapitālsabiedrības (neskaitot valsts kapitālsabiedrību meitas sabiedrības), no kurām 60 ir valsts akciju sabiedrības (VAS) vai valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību (VSIA). Pārskatā iekļautas arī 4 valstij tieši piederošas kapitālsabiedrības, kurās valsts dalība ir no 50% līdz 100%. Papildus iepriekšminētajām kapitālsabiedrībām pārskatā iekļauta informācija par SIA „Lattelecom” un SIA „Latvijas Mobilais Telefons”, kuru valstij piederošo kapitāla daļu turētājs ir VAS „Privatizācijas aģentūra”, kā arī par AS „Citadele banka” un AS „Parex banka”, kuru akcionārs ir VAS „Privatizācijas aģentūra”. Papildus pārskatā iekļautajām kapitālsabiedrībām, valsts ir mazākuma akcionārs lielā daļā citu kapitālsabiedrību, kas nav iekļautas šajā pārskatā.

No pārskatā aplūkotajām kapitālsabiedrībām padziļināti analizētas 22 lielākās un nozīmīgākās kapitālsabiedrības. Analīzē un kopsavilkumos norādīti konsolidētie finanšu dati par koncerna mātes sabiedrībām, iekļaujot informāciju par to meitas sabiedrībām, kas atsevišķi netiek skatītas.

2010. gadā pārskatā iekļauto valstij piederošo kapitālsabiedrību kopējais apgrozījums bija lielāks nekā iepriekšējā gadā un sasniedza 2,12 miljardus latu. Kapitālsabiedrību kopējā peļņa 2010. gada beigās bija 74 miljoni latu. Arī visu pārskatā iekļauto kapitālsabiedrību aktīvu kopējais apjoms ir palielinājies. Ja 2009. gadā tas bija 7,51 miljards latu, tad 2010. gadā tas bija 8,09 miljardi latu.

Pārskata gada beigās valstij pilnībā vai daļēji piederošajos uzņēmumos bija nodarbināti vairāk nekā 50 tūkstoši strādājošo, kas ir par vairāk nekā 2 tūkstošiem mazāk kā iepriekšējā gadā. (Skat. Tabula Nr. 1).

Pēdējos gados ir būtiski palielinājies dāvinājumu (ziedojumu) apjoms, ko veikušas valstij piederošās kapitālsabiedrības. 2010. gadā valsts kapitālsabiedrības veica ziedojumus 5,6 milj. latu apmērā.¹

Tabula Nr. 1 „Kopsavilkums par valsts uzņēmumu finanšu rādītājiem”

Galvenie finanšu rādītāji		
Kapitālsabiedrību kopējie rādītāji	2009. gads	2010. gads
Apgrozījums, milj. Ls**	2 032	2 121
Peļņa, milj. Ls**	70	74
Kopējie aktīvi, milj. Ls**	7 508	8 091
Darbinieku skaits**	52 404	50 308

*Datu salīdzināmības dēļ, informācija par 2009. gadu un 2010. gadu ir tikai par tām 74 valstij piederošajām kapitālsabiedrībām, kuras aplūkotas šajā pārskatā.

**Šajā tabulā netiek iekļauta pārskatā iekļautā informācija par AS „Citadele banka” un AS „Parex banka” apgrozījumu un peļņu, bet tiek nemts vērā to aktīvu apjoms un darbinieku skaits. AS „Citadele banka” un AS „Parex banka”, 2009. gada apgrozījums veido 2 233 milj. Ls un 2010. gada apgrozījums veido 2 245 milj. Ls, savukārt zaudējumi 2009. gadā veido 73 milj. Ls un 2010. gadā – 96 milj. Ls.

¹http://www.lrvk.gov.lv/upload/Zin_SGP_2010_14sept2011.pdf, 60.lp

1. Valsts aktīvu pārvaldes principi, būtība un mehānismi

Valstij piederošo kapitālsabiedrību īpašumā ir ievērojami aktīvi, un šo kapitālsabiedrību vidū ir lielākie darba devēji valstī. Tādēļ valstij ir nepieciešams regulāri sekot līdzi tai piederošo kapitālsabiedrību darbības rezultātiem, lai veicinātu atbildīgu, efektīvu un uz rezultātiem vērstu kapitālsabiedrību vadību, kā arī palielinātu kapitālsabiedrību vērtību nākotnē.

Valstij piederošo kapitālsabiedrību pārvaldes pamatā ir likums „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”, saskaņā ar kuru kapitālsabiedrību pārvaldi augstākajā līmenī veic Ministru kabinets, kuram ir tiesības dibināt, apvienot, pārdot vai likvidēt valsts kapitālsabiedrību, lemt par izšķirošas ietekmes iegūšanu vai izbeigšanu kapitālsabiedrībā, iecelt valsts kapitāla daļu turētāju, kā arī valsts kapitālsabiedrībām un valsts izšķirošajā ietekmē esošajām kapitālsabiedrībām noteikt minimālo dividendēs izmaksājamo peļņas daļu.

1.1. Valsts kapitāla daļu turētājs

Valstij piederošo kapitāla daļu pārvaldību īsteno kapitāla daļu turētājs. Saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” kapitāla daļu turētājs pārstāv valsti, valstij pilnībā vai daļēji piederošu kapitālsabiedrību dalībnieku (akcionāru) sapulcēs. Vairumā gadījumu valstij piederošo kapitālsabiedrību kapitāla daļu turētājs ir kāda no 11 ministrijām, tomēr ar MK lēmumu par valsts kapitāla daļu turētāju var iecelt arī citu institūciju. Piemēram, VAS „Privatizācijas aģentūra” turējumā ir gan kapitālsabiedrības, par kurām ar MK lēmumu ir uzsākts privatizācijas (atsavināšanas) process, gan arī citas kapitālsabiedrības.

Gadījumā, ja kapitāla daļu turētājs ir ministrija, tad saskaņā arī likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” 12. panta pirmo daļu kapitāla daļu turētāja lēmumus pieņem attiecīgās ministrijas valsts sekretārs vai valsts sekretāra noteikta cita ministrijas amatpersona, tādējādi veicot kapitāla daļu turētāja pārstāvja pienākumus.

1.2. Iemesli valsts dalībai kapitālsabiedrībās

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmajā daļā ir uzskaņoti seši gadījumi, kuros publiska persona var veikt komercdarbību:

- 1) ja tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) nozarē, kurā pastāv dabiskais monopolis, tādējādi nodrošinot sabiedrībai attiecīgā pakalpojuma pieejamību;
- 3) stratēģiski svarīgā nozarē;
- 4) jaunā nozarē;
- 5) nozarē, kuras infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi;
- 6) nozarē, kurā atbilstoši sabiedrības interesēm nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitātes standartu.

Šajā pārskatā aplūkotās kapitālsabiedrības vairumā gadījumu atbilst kādam no šiem principiem,

tomēr virknē gadījumu minētā panta nosacījumu piemērošana ir plaši interpretējama.

Saskaņā ar Latvijas Stratēģiskās attīstības plānu 2010.-2013.gadam² (apstiprināts ar MK 2010. gada 9. aprīļa rīkojumu Nr. 203 “Par Latvijas Stratēģiskās attīstības plānu 2010.–2013. gadam”) ir paredzēts izvērtēt, vai visas valstij piederošās kapitālsabiedrības atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likumā minētajiem kritērijiem, nēmot vērā iespējamo šo kapitālsabiedrību restrukturizāciju, kā arī pilnveidot kritērijus valsts kapitālsabiedrību vadības atlasei.

1.3. Kapitālsabiedrību pārvaldība

Latvijā šobrīd kapitālsabiedrības tiek pārvaldītas, izmantojot decentralizēto modeli – pārsvarā nozaru ministrijas pārvalda tās kapitālsabiedrības, kuras nosacīti darbojas attiecīgo ministriju pārraudzībā esošajās sfērās. 2011. gadā Finanšu ministrija ir uzsākusi centralizētu informācijas apkopošanu par tām valstij piederošajām kapitālsabiedrībām (un to meitas sabiedrībām), kurās valstij ir pilnīga vai izšķiroša ietekme, kā arī kapitālsabiedrībām, kas ir saņemušas vai plāno saņemt valsts finansiālu atbalstu subsīdiju vai dotāciju veidā pamatfunkciju īstenošanai.

Valstij piederošo kapitālsabiedrību pārvaldības jautājumi ir kļuvuši aktuāli pēdējos gados, kad ekonomikas recessijas dēļ valdība uzsāka vairākas reformas, kas vērstas uz valsts pārvaldes racionalizāciju, izdevumu samazināšanu un ieņēmumu palielināšanu.

Lai veicinātu valstij piederošo kapitālsabiedrību caurspīdigāku un efektīvāku pārvaldi, LR Saeima 2010. gada 2. decembrī pieņēma lēmumu „Par ekonomisku, efektīvu un lietderīgu rīcību ar valsts budžeta līdzekļiem”, kā ietvaros tika uzdots MK definēt valsts kapitāla ieguldījumu mērķi, sagaidāmos valsts kapitālsabiedrību darbības rezultātus un metodes, ar kurām tos sasniegta, kā arī identificēt vienotus kritērijus valsts kapitāla atdeves noteikšanai un mērišanai, un pilnveidot gada pārskatā iekļauto vadības ziņojumu, papildinot to ar informāciju par valsts kapitāla atdevi. Ekonomikas ministrijā tiek izstrādāta valstij piederošo kapitālsabiedrību pārvaldes koncepcija, kas vērsta uz vienotu un efektīvu valstij piederošo kapitālsabiedrību pārvaldi.

1.4. Dividenžu politika

Minimālo dividendēs izmaksājamo peļņas daļu valsts kapitālsabiedrībām un valsts izšķirošajā ietekmē esošām kapitālsabiedrībām nosaka 15.12.2009. MK noteikumi Nr. 1471 „Kārtība, kādā tiek noteikta un ieskaitīta valsts budžetā izmaksājamā peļņas daļa par valsts kapitāla izmantošanu”.

2010. gadā ir bijuši 14 MK rīkojumi, kuros tika noteikts, ka kapitālsabiedrībai dividendēs ir jāizmaksā mazāka summa vai dividendes nav jāmaksā vispār. Tajos gadījumos, kad valsts dalībai sabiedrības kapitālā nav izšķirošas ietekmes, dividendes tiek vai netiek izmaksātas saskaņā ar LR Komerclikumā noteikto kārtību. Savukārt trīs gadījumos (VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs”, VAS „Latvijas Valsts meži” un AS „Latvenergo”) dividendēs maksājamā daļa noteikta likuma „Par valsts budžetu 2010. gadam” 48. pantā.³

² <http://polsis.mk.gov.lv/LoadAtt/file4435.docx>

³ http://www.lrvk.gov.lv/upload/Zin_SGP_2010_14sept2011.pdf

1.5. Ziedošanas politika

Valsts kapitālsabiedrību, kā arī kapitālsabiedrību ar valsts dalibу to pamatkapitālā virs 50% dāvināšanu (ziedošanu) regulē likums „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu”. Šis likums attiecas arī uz iepriekšminēto kapitālsabiedrību meitas sabiedribām, kuros iepriekšminēto kapitālsabiedrību daļa pamatkapitālā pārsniedz 50%.

2010. gada 2. septembrī tika pieņemts likums „Grozījumi likumā „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu””, kas nosaka, ka valstij pilnībā vai virs 50% piederošās kapitālsabiedrības un to meitas sabiedribas dāvināšanai (ziedošanai) drīkst atvēlēt ne vairāk par 20% no iepriekšējā gada peļņas.

Lai nodrošinātu fiskāli atbildīgas politikas īstenošanu, labas pārvaldības principu ievērošanu, kā arī novērstu valsts kapitālsabiedrību finanšu līdzekļu izšķērdēšanu un nelietderīgu izmantošanu, Finanšu ministrija 2011. gada rudenī ir izstrādājusi „Koncepciju par valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrību, kapitālsabiedrību, kurās valsts vai pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, un kapitālsabiedrību, kurās vienas vai vairāku valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrību daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus dāvinājumu (ziedojušu) politikas uzlabošanu”.⁴ Šajā koncepcijā ir apzinātas dāvināšanas (ziedošanas) politikas nepilnības un piedāvāti divi scenāriji, kā tās novērst – vai nu aizliegt valsts kapitālsabiedribām dāvināt (ziedot), vai arī būtiski uzlabot pašreizējo dāvināšanas (ziedošanas) kārtību, padarot to caurspīdīgāku un racionālāku.

1.6. Atklātība

Uz valstij piederošajām kapitālsabiedrībām pamatā attiecas tās pašas Gada pārskatu likumā noteiktās informācijas atklātības prasības, kas uz citām Latvijā esošajām komercsabiedrībām. Tomēr papildu atklātības prasības ir saistītas ar amatpersonu atalgojumu un valstij piederošo kapitālsabiedrību ziedojušiem.

Saskaņā ar likumu „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” valsts amatpersonas deklarācijas, kuru sastāvā ir publiski pieejamā daļa, ir jāiesniedz vairākām amatpersonām, kas saistītas ar kapitālsabiedrībām ar valsts dalibu. Šo amatpersonu vidū ir valsts intereses pārstāvošs kapitālsabiedrības padomes loceklis vai arī valdes loceklis kapitālsabiedrībā, kurā valsts vai pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, kā arī valsts kapitāla daļas turētāja pārstāvis un tā pilnvarota persona.

⁴ http://www.mk.gov.lv/doc/2005/FMKonc_211011_ziedoj.1190.doc

2. Grāmatvedības uzskaites principi un galvenās prasības valsts kapitālsabiedrībās

Līdzīgi kā visām Latvijā reģistrētajām komercsabiedrībām Latvijas valstij piederošajām kapitālsabiedrībām jāievēro LR likums „Par grāmatvedību” un Gada pārskatu likums, kā arī Konsolidēto gada pārskatu likums, ja kapitālsabiedrība ir koncerna mātes sabiedrība.

Atsevišķas kapitālsabiedrības var atkāpties no Latvijas Gada pārskatu likuma 1. panta piektajā daļā minētajām prasībām, ja tās savus gada pārskatus, pamatojoties uz Finanšu instrumentu tirgus likumu, sagatavo atbilstoši Starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, kas pieņemti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 19. jūlija regulu (EK) Nr. 1606/2002 par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu. Konsolidētie finanšu pārskati atbilstoši Starptautiskajiem grāmatvedības standartiem saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.pantu jāsagatavo tām, kapitālsabiedrībām, kuru pārvedami vērtspapīri ir iekļauti regulētajā tirgū. Konsolidētos finanšu pārskatus atbilstoši Starptautiskajiem grāmatvedības standartiem sagatavo tikai dažas valstij piederošās kapitālsabiedrības, piemēram, AS „Latvenergo”, SIA „Lattelecom”, AS „Cittadele banka”, kā arī VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka”.

Lai gan Latvijas grāmatvedības standarti un 21.06.2011. MK noteikumi Nr. 481⁵ un Nr.488⁶ (pārskata gadā bija attiecināmi 27.03.2007. MK noteikumi Nr. 201⁷) ir veidoti uz Starptautisko grāmatvedības standartu bāzes, pastāv nelielas atšķirības, kas var ietekmēt bilances aktīvu un pasīvu novērtējumu un uzskaiti. Atšķirības galvenokārt veidojas, jo Starptautiskie grāmatvedības standarti atsevišķos gadījumos detalizētāk definē specifiskus uzskaites principus, tādējādi mazinot grāmatvedības uzskaites interpretācijas iespējas. Starp būtiskākajām atšķirībām var minēt pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves uzskaiti un nekustamā īpašuma nodokļa klasifikāciju pēļnas vai zaudējumu aprēķinā. Tāpat Starptautiskajiem grāmatvedības standartiem ir augstākas prasības finanšu informācijas publiskošanā nekā ir noteikts Latvijas likumdošanā.

Sagatavojot šo pārskatu, tika izmantoti kapitālsabiedrību konsolidētie finanšu pārskati, kā arī pārskati, kas sagatavoti saskaņā ar Starptautiskajiem grāmatvedības standartiem. Ja tādi pārskati nebija pieejami vai nebija attiecināmi uz konkrētu kapitālsabiedrību, tad tika izmantoti individuālu kapitālsabiedrību auditētie gada pārskati.

⁵ „Noteikumi par naudas plūsmas pārskata un pašu kapitāla izmaiņu pārskata saturu un sagatavošanas kārtību”

⁶ „Gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi”

⁷ „Noteikumi par obligāti piemērojamiem Latvijas grāmatvedības standartiem”

3. Būtiskākās izmaiņas valsts resursu ieguldījumos kapitālsabiedrībās un to pārvaldē

Pārskatā gadā būtiskākais notikums bija saistīts ar finanšu grūtībās nonākušās AS „Parex banka” restrukturizācijas procesu, kā ietvaros tika izveidota AS „Citadele banka”, kas pārņēma daļu AS „Parex banka” aktīvu un uzsāka neatkarīgu darbību 2010. gada 1. augustā.

VAS „Privatizācijas aģentūra”, kas nodibināja AS „Citadele banka” ar 4 milj. latu lielu pamatkapitālu, neilgi pēc bankas dibināšanas palielināja to vēl par 99 milj. latu. Ši pirms bankas darbības sākšanas, 2010. gada 30. jūlijā, 25% un 1 AS „Citadele banka” akcija tika pārdota Eiropas rekonstrukcijas un attīstības bankai.

Pārskata gada laikā divas reizes tika palielināts AS „Parex banka” pamatkapitāls – 26. februārī par 31,5 milj. latu un 28. decembrī par 9,7 milj. latu, kā rezultātā palielinājās VAS „Privatizācijas aģentūra” kapitāla daļu apjoms līdz 81,83% 2010. gada beigās.⁸ Nemot vērā notikumus pēc pārskata gada, jāatzīmē MK 2011. gada novembrī lemtais, ka, sākot ar 2012. gadu, AS „Parex banka” nedarboses standarta bankas statusā, bet turpinās aktīvu pārvaldi ar mērķi atgūt maksimāli daudz valsts ieguldīto līdzekļu. Tāpat 2011. gadā vairakkārt tika palielināts AS „Parex banka” pamatkapitāls, kā rezultātā valstij piederošo kapitāla daļu apjoms palielinājās līdz 84,15%. Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankai attiecīgi pieder 12,74% kapitāla daļu, bet pārējais – mazākuma akcionāriem.⁹

VAS „Privatizācijas aģentūra” pārņēma Tieslietu ministrijas iepriekš turējumā esošo valsts kapitālsabiedrību VSIA „Latvijas Valsts mērnieks”, kas tika nodota privatizācijai. Tieslietu ministrijas izdotā un 2011. gada 27. septembrī Ministru kabineta apstiprinātā rīkojuma par VSIA „Latvijas Valsts mērnieks” pamatkapitāla daļu pārdošanu mērķis ir izbeigt valsts komercdarbību mērniecības jomā un pārdot kapitālsabiedrību privātajam sektoram.

2010. gadā tika turpināts iepriekš uzsāktais VSIA „Latvijas sertifikācijas centrs” privatizācijas process, kā rezultātā tika privatizēti 80% kapitāla daļu.

Nemot vērā Ministru kabineta 2011. gada 19. jūlijā pieņemto rīkojumu, Finanšu ministrija nodeva VAS „Privatizācijas aģentūra” turējumā AS „Jelgavas siltumtīklu uzņēmums”, kuras pamatkapitāla daļas plānots pārdot.

Pārskata gadā dažas valsts kapitālsabiedrības tika pievienotas citām valstij piederošām kapitālsabiedrībām vai valsts institūcijām. VSIA „Latvijas Augu aizsardzības pētniecības centrs” tika nodots Latvijas Lauksaimniecības universitātes īpašumā. Satiksmes ministrija 2010. gada oktobrī uzsāka VAS „Bikernieku kompleksā sporta bāze” reorganizāciju, kas noslēdzās 2011. gada 6. jūlijā, kad kapitālsabiedrība tika oficiāli pievienota VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija”, lai turpinātu VAS „Bikernieku kompleksā sporta bāze” attīstību. 2010. gada augusta beigās tika pabeigts iepriekš uzsāktais VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” un VAS „Valsts informācijas tīkla

⁸ http://www.fktk.lv/texts_files/Parex_hr_koment_27.09.2010.pdf, <http://www.parex.lv/lv/history#28-12-2010>

⁹ <http://www.pa.gov.lv/lpa/lpa.php>, http://bizness.delfi.lv/bankas_un_finances/par-198-milioniem-latu-palielina-parex-pamatkapitalu.d?id=41939216, http://bizness.delfi.lv/bankas_un_finances/parex-nakamgad-atteiksies-no-bankas-licences.d?id=41885199

aģentūra” apvienošanas process.

Nemot vērā Ministru kabineta apstiprinātās izmaiņas Dzelzceļa likumā, sākot no 2011. gada 1. janvāra darbu uzsāka jauna VAS „Latvijas Dzelzceļš” meitas sabiedrība – AS „LatRailNet”, kuras funkcijas ir noteikt dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas maksu, veikt dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali, tostarp pieņemt lēmumus par konkrēta pārvadātāja vilcienu nozīmēšanu.

VAS „Elektronisko sakaru direkcija” nosaukums tika nomainīts uz VAS „Elektroniskie sakari” un ar 2011. gada 7. janvāra Ministru kabineta rīkojumu Nr. 6 Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija tika iecelta par VAS „Elektroniski sakari” kapitāla daļu turētāju (iepriekš bija Satiksmes ministrijas turējumā). Tas tika īstenots, lai novērstu Eiropas Komisijas pārkāpuma procedūru Nr. 2008/2257 un pilnībā nodrošinātu regulējošo funkciju efektīvu nošķiršanu no darbībām, kas saistītas ar īpašumtiesībām vai kontroli uzņēmumos, kas nodrošina elektronisko sakaru tīklus un / vai pakalpojumus un strukturālās atdališanas prasības atbilstoši Direktīvas 2002/21/EK 3. panta 2. punktam, jo Satiksmes ministrija bija vienlaikus kapitāla daļu turētājs gan VAS „Elektroniskie sakari”, gan VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs”.

2011. gada 30. novembrī Satiksmes ministrija uz pirmirkuma tiesību pamata par nominālvērtību 224 453 latu iegādājās „Latvijas Krājbankai” piederošo ķīlu – 47,2% AS „Air Baltic Corporation” akciju, kas piedereja kapitālsabiedrības mazākuma akcionāram SIA „Baltijas Aviācijas sistēmas”.¹⁰ Šī dārijuma rezultātā valstij piederošā akciju daļa AS „Air Baltic Corporation” palielinājās līdz 99,8%. Šī valsts iejaukšanās tika īstenota, nemot vērā ievērojamos AS „Air Baltic Corporation” zaudējumus 2011. gada pirmajā pusē un iespējamo maksātnespēju.

No 2012. gada elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora AS „Augstsprieguma tīkls” (līdz tam AS „Latvenergo” meitas sabiedrības) kapitāla daļu turētājs ir Finanšu ministrija. Šīs pārmaiņas tika īstenotas atbilstoši 2009. gada 13. jūlija Eiropas Parlamenta un Eiropas Padomes direktīvas par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu prasībām, kuras mērķis ir elektroenerģijas tirdzniecības un ražošanas nodališana no darbībām, kas saistītas ar elektroenerģijas pārvades sistēmu.

¹⁰ http://www.sam.gov.lv/satmin/content/?cat=8&art_id=2598

4. Gada pārskata izstrādes metodika

4.1. Izmaiņas attiecībā pret iepriekšējo gada pārskatu

Šajā pārskatā ir ieviestas dažas izmaiņas, saglabājot galvenos 2009. gada pārskata elementus, lai nodrošinātu to savstarpēju salīdzināmību.

Šajā tāpat kā 2009. gada pārskatā valstij pilnībā vai daļēji piederošās kapitālsabiedrības ir sagrupētas pa konkrētām tautsaimniecības nozarēm. Kapitālsabiedrību darbība tādējādi ir analizēta plašākā, nozaru, kontekstā, kurā ir ļemts vērā gan nozares tirgus lielums un struktūra, gan tās tiesiskais regulējums. Pārskatā kā galvenās analizētas enerģētikas, elektronisko sakaru, mežsaimniecības, transporta, veselības aprūpes un nekustamo īpašumu nozares.

Lai gan šajā pārskatā iekļautas tās pašas galvenās nozares, kurās darbojas valsts kapitālsabiedrības, tomēr ir veiktas nelielas izmaiņas saistībā ar nozaru vai kapitālsabiedrību grupu nosaukumiem un atsevišķu kapitālsabiedrību atrašanos tajās:

- „Telekomunikāciju” nozare ir pārdēvēta par „Elektronisko sakaru” nozari, lai atspoguļotu Eiropas Savienībā un Latvijas likumdošanā izmantoto terminoloģiju;
- kapitālsabiedrību grupa „Kultūras un sporta centri”, kas 2009. gada pārskata bija iekļauta sadaļā „Pārējie uzņēmumi”, šajā pārskatā ir nosaukta par „Kultūra un sports”, tādējādi precīzāk atainojot grupā iekļauto kapitālsabiedrību darbības veidu;
- šajā pārskatā nav iekļautas divas kapitālsabiedrību grupas: „Lauksaimniecība un pētniecība” un „Transportlīdzekļu reģistrēšana, sertificēšana un apkope”. No pirmajā grupā iekļautajām kapitālsabiedrībām 2010. gadā valsts īpašumā bija palikusi tikai viena (SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”), kura šajā pārskatā ir pievienota jaunizveidotai grupai ar nosaukumu „Izglītība un konsultācijas”. Savukārt 2009. gada pārskatā iekļautās grupas „Transportlīdzekļu reģistrēšana, sertificēšana un apkope” sastāvā esošās kapitālsabiedrības šajā pārskatā ir pievienotas nozarei „Transports”;
- sekojot ārvalstu praksei par valsts īpašumā esošo kapitālsabiedrību pārskatiem, šajā pārskatā atsevišķi izdalīta VAS „Privatizācijas aģentūra”, kas ieņem būtisku vietu valstij piederošo kapitālsabiedrību portfeļa pārvaldišanā.

Valstij piederošās kapitālsabiedrības tika analizētas, apskatot tirgus sektoru kopumā, lai apzinātu valsts nozīmi attiecīgajās nozarēs.

Būtisks aspeks, kas jāņem vērā, vērtējot pārskatā iekļauto finanšu informāciju, ir tas, ka pārskatā norādīti konsolidētie dati, proti, informācija par mātes un meitas sabiedrībām apkopota vienkopus par visu koncernu, ja attiecīgā kapitālsabiedrība ir daļa no koncerna.

4.2. Pārskatā izmantotie informācijas avoti

Pārskatā ir izmantoti dažādi informācijas avoti. Informācija par nozarēm tika iegūta no Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes, nozaru ministriju, valstij piederošo un privāto kapitālsabiedrību interneta vietnēm un citiem publiski pieejamajiem resursiem.

Informācija par kapitālsabiedrībām tika balstīta gan uz auditētiem gada pārskatiem, gan arī uz rezultātiem, kas iegūti pēc kapitālsabiedrību anketēšanas. Papildus anketēšanai tika veiktas intervijas ar atsevišķu valsts kapitālsabiedrību pārstāvjiem.

Pielikums Nr. 2 ietver skaidrojumus par tiem rādītājiem, kas tika izmantoti, atainojot pārskatā iekļauto valstij pilnībā vai daļēji piederošo kapitālsabiedrību darbības rezultātus. Rādītāju vidū ir svarīgākās pozīcijas no peļņas/zaudējumu pārskata un bilances, kā arī vairāki šo rādītāju attiecību koeficienti, piemēram, pašu kapitāla un aktīvu atdeves koeficienti. Papildus šiem ir iekļauti arī tādi kapitālsabiedrības darbību raksturojoši rādītāji, kā valsts budžetā iemaksātās dividendes, saņemtā dotācija un darbinieku skaits.

5. Nozaru apskats

5.1. Enerģētika

Veiksmīga enerģētikas sektora darbība veido iedzīvotāju un valsts labklājības pamatu. Šīs sektora darbība nodrošina pārējās tautsaimniecības nozares ar vienu no būtiskākajiem resursiem, tādēļ valstij ir pastiprināta interese panākt šīs nozares izaugsmi. Tautsaimniecības nodrošināšana ar drošu enerģijas apgādi par iespējamī zemākām izmaksām, kas savukārt ir pamats valsts konkurētspējai reģionā, ir enerģētikas nozares pamata uzdevums.

Šajā pārskatā uzmanība galvenokārt pievērsta elektroenerģijas un centralizētās siltumapgādes jomai. Valsts politika enerģētikas nozarē paredz turpmāku tirgus liberalizāciju, enerģijas efektivitāku izmantošanu, kā arī enerģijas ražošanas pašpietiekamības veicināšanu, vairāk izmantojot vietējos atjaunojamos dabas resursus, kuru potenciāls Latvijā nav pilnībā izsmelts. Valsts politika arī nosaka, ka jāveicina enerģijas tirgus integrēšana Baltijas valstu un Eiropas Savienības līmenī. Baltijas valstu līmenī nozīmīgu enerģētikas projektu dienaskārtībā ir gan jautājums par jaunas atomelektrostacijas, gan sašķidrinātās dabasgāzes termināļa būvniecību, kas ļautu diversificēt dabasgāzes piegādātājus un tādējādi mazināt atkarību no viena dabasgāzes piegādātāja – Krievijas koncerna „Gazprom”.

5.1.1. Nozares regulējums

Ekonomikas ministrija ir atbildīga par valsts politikas izstrādi un īstenošanu enerģētikas nozarē. Šobrīd izstrādes procesā ir Latvijas enerģētikas politika periodam līdz 2030.gadam, kuras pamatā ir energoapgādes drošību, enerģijas konkurētspēja, efektīvu atjaunojamo energoresursu izmantošana un energoefektivitātes palielināšana.

Nozīmīga loma enerģētikas nozarē ir Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai (turpmāk tekstā – SPRK), kuras mērķis ir nodrošināt lietotājiem iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus par cenām, kas atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām. SPRK funkciju skaitā ietilpst konkurences veicināšana, sabiedrisko pakalpojumu tarifu noteikšana, ja nozaru speciālie likumi neparedz citu cenu noteikšanas kārtību, un licenču izsniegšana elektroapgādes, siltumapgādes, kā arī gāzes un koģenerācijas apgādes uzņēmumiem.¹¹

5.1.2. Tirgus struktūra un konkurence

5.1.2.1. Elektroenerģijas nozare

Turpmākais nozares apskats sadalīts pa funkcijām, atsevišķi aplūkojot elektroenerģijas ražošanu, tirdzniecību, pārvadi un sadali, kā arī centralizēto siltumapgādi.

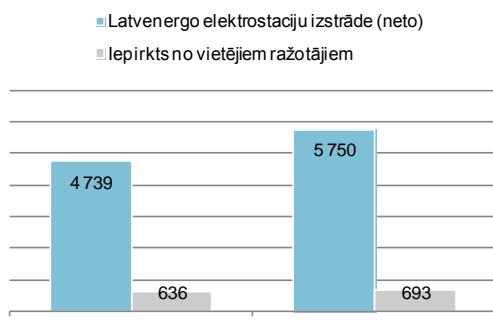
Ražošana

Latvijā pieejamās ražošanas jaudas ir nepietiekamas, lai uz vietas saražotu visu nepieciešamo

¹¹ <http://www.likumi.lv/doc.php?id=12483>

elektroenerģijas daudzumu. Lai gan 2010. gadā Latvijā tika kopumā saražotas 6,6 TWh elektroenerģijas, kas bija par 1 TWh vairāk nekā 2009. gadā, tas bija nepietiekami lai segtu vietējo pieprasījumu. Kopumā 2010. gadā vietējam tirgum tika piegādātas 7,3 TWh, atlikušās 0,7 TWh sedzot no importētā elektroenerģijas apjoma no Igaunijas, Lietuvas un Krievijas. 2009. gadā Latvijā saražotās elektroenerģijas apjoma un vietējā pieprasījuma attiecība bija daudz lielāka, proti, 5,6 TWh pret 7 TWh, kas nozīmēja nepieciešamību segt lielāku daļu (1,4 TWh) ar kaimiņvalstis ražotu elektroenerģiju.

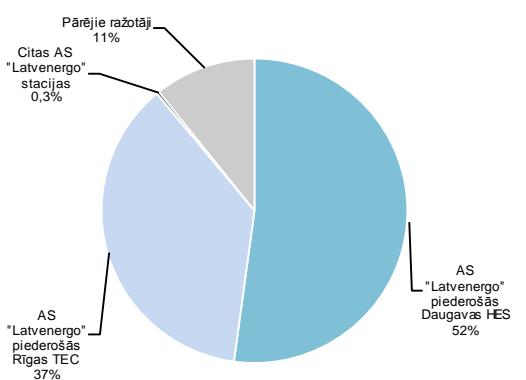
Vērtējot Latvijā saražotās elektroenerģijas sadalījumu pēc ražošanas veida, lielāko daļu veido Latvenergo koncerna elektrostacijas saražotā elektroenerģija. 2009. gadā no pārējo Latvijas (vietējo) ražotāju saražotais elektroenerģijas apjoms veidoja 11,8%, bet 2010.gadā – 10,8%. (skat. Attēls Nr. 1)

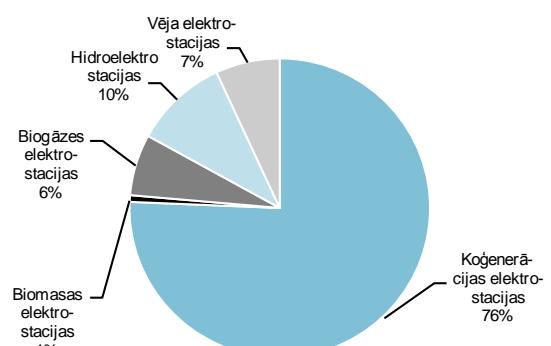
Attēls Nr. 1 Latvijā saražotā elektroenerģija 2009. un 2010. gadā, GWh.
Avots: AS „Latvenergo”

Vairāk nekā pusi no 2010. gadā Latvenergo koncerna ietvaros saražotās elektroenerģijas veido Daugavas hidroelektrostacijās saražotā elektroenerģija. Rīgas termoelektrostacijās 2010. gadā tika saražots 40,1% no kopējā Latvenergo koncerna ietvaros saražotās elektroenerģijas, savukārt Latvenergo koncerna mazajās elektrostacijās, t.sk., SIA „Liepājas enerģija” elektrostacijās, saražotā elektroenerģija veidoja tikai 0,4% (skat. Attēls Nr. 2).

Lielāko daļu (76%) no iepirkta elektroenerģijas apjoma 2010. gadā veidoja koģenerācijas stacijās saražotā elektroenerģija. Papildus tika iepirkta elektroenerģija arī no hidroelektrostacijām, vējā elektrostacijām, biogāzes elektrostacijām un biomasa elektrostacijām. (skat. Attēls Nr. 3)

Attēls Nr. 2 AS „Latvenergo” daļa no 2010. gadā Latvijā kopumā saražotās elektroenerģijas
Avots: AS „Latvenergo”

Attēls Nr. 3 No vietējiem ražotājiem iepirktais elektroenerģijas sadalījums 2010. gadā
Avots: AS „Latvenergo”

Tā kā ievērojama elektroenerģijas daļa Latvijā tiek saražota lielajās hidroelektrostacijās, nozare kopumā ir atkarīga no hidroelektroenerģijas izstrādes, kas būtiski mainās pa sezonām un kopumā

pa vairāku gadu cikliem. Kad ūdens ir daudz, hidroelektrostacijās saražotā energija ir pietiekamā apjomā, lai daļu eksportētu. Tomēr Latvijas elektroenerģijas nozarei ir raksturīga nepietiekama bāzes jaudu kapacitāte, atsevišķos mēnešos, īpaši vasaras sezonā, iztrūkstošais elektroenerģijas daudzums tiek importēts.

Lai gan 2010. gadā Latvijā bija 71 koģenerācijas stacija un vairāk nekā 140 mazās HES, to saražotās elektroenerģijas apjoms uz kopējā Latvijā saražotā apjoma bija relatīvi neliels. Lielākais elektroenerģijas ražotājs Latvijā ir AS „Latvenergo”, kurai piederošās Rīgas, Pļaviņu un Ķeguma HES 2010. gadā kopā saražoja 3,4 TWh elektroenerģijas,¹² kas ir 52% no kopumā saražotā elektroenerģijas apjoma.

2010. gadā koģenerācijas stacijās kopumā saražotā elektroenerģija mērāma 3 TWh, kas ir ievērojams kāpums salīdzinājumā ar 2009. gadu, kad tika saražotas 2 TWh elektroenerģijas.¹³ Ja 2009. gadā koģenerācijas režīmā strādājošās termoelektrocentrāles saražoja 37% no kopējā elektroenerģijas apjoma, tad 2010. gadā tie jau bija 46%. AS „Latvenergo” piederošajās Rīgas TEC 2010.gadā tika saražotas 2,4 TWh elektroenerģijas. Kā iemesli 2010. gadā novērojamā koģenerācijā saražotā elektroenerģijas apjoma procentuālā pieauguma iemesliem minama zemāka vidējā gaisa temperatūra un efektīvākas noslodzes režīmi Rīgas TEC-2.¹⁴

Tirdzniecība

Šīs nodaļas ietvaros pamatā tiks skatīta elektroenerģijas mazumtirdzniecība un vairumtirdzniecība.

Latvijas elektroenerģijas tirgus atrodas pārejas posmā. Elektroenerģijas tirgus ir atvērts tiem elektroenerģijas lietotājiem, kas nevar pretendēt uz universālā pakalpojuma saņemšanu, proti, komersanti, kuru algoto darbinieku skaits pārsniedz 50 un kuru gada apgrozījums (vai bilances kopsumma) ir virs 7 milj. latu¹⁵ (šie kritēriji sākot no 2012. gada 1. aprīļa tiks mainīti¹⁶). Šie korporatīvie klienti, kas ir brīvā elektroenerģijas tirgus dalībnieki, atsevišķi norēķinās gan ar tirgotāju, gan pārvades vai sadales sistēmas operatoru, kuram maksā par sistēmas pakalpojumiem un obligātā iepirkuma komponenti proporcionāli elektroenerģijas patēriņam.¹⁷ Mājsaimniecības var iegādāties elektroenerģiju no publiskā tirgotāja funkciju veicēja, kas nodrošina universālo pakalpojumu lielākajai daļai no saistītajiem lietotājiem, t.sk. gandrīz visām mājsaimniecībām. Šī pakalpojuma cenas tiek saskaņotas ar SPRK.

Latvijā, tāpat kā pārējās divās Baltijas valstīs, brīvā tirgus klientu bāzi ir iecerēts pakāpeniski palielināt, kas gan vēl nav nostiprināts nacionālajā likumdošanā, līdz brīdim, kad visām mājsaimniecībām būs pienākums izvēlēties, no kura elektroenerģijas tirgotāja iegādāties elektroenerģiju.

¹² 20.lpp., http://www.latvenergo.lv/pls/portal/docs/PAGE/LATVIAN/GADA_PARSKATI/2010/GP_10_LV.pdf

¹³ CSP EN18. KOĢENERĀCIJAS STACIJU SKAITS, ELEKTRISKĀ JAUDA, SARAŽOTĀ ELEKTROENERĢIJA UN SILTUMENERĢIJA

¹⁴ Energoforums: Nr. 1 (29), 2011. Gada jūnijs, 7.lpp.

http://www.latvenergo.lv/pls/portal/docs/PAGE/LATVIAN/EnergoForums1/Energoforums_nr_7.pdf

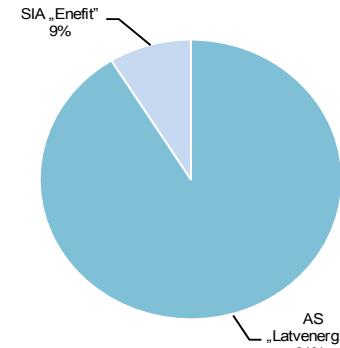
¹⁵ <http://www.likumi.lv/doc.php?id=195356&from=off>

¹⁶ <http://www.likumi.lv/doc.php?id=241279>

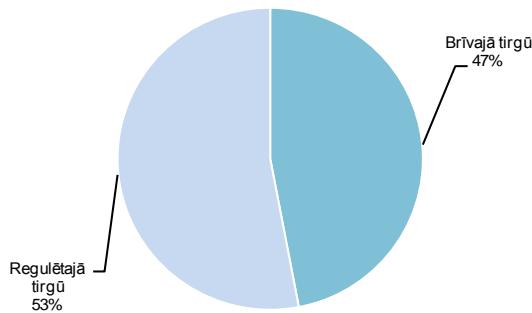
¹⁷ <http://www.likumi.lv/doc.php?id=195356&from=off>

Lai gan SPRK līdz 2011. gada 8. septembrim ir izsniegusi 36 licences elektroenerģijas tirdzniecībai,¹⁸ aktīvu elektroenerģijas tirdzniecību veic pārsvarā divi uzņēmumi – AS „Latvenergo” un Igaunijas koncerna „Eesti Energia” Latvijā reģistrētā meitaskompānija SIA „Enefit”. SIA „Enefit” 2010. gadā ieņēma aptuveni 9% brīvā tirgus daļas, piegādājot 341 GWh 116 klientiem (skat. Attēls Nr. 4).¹⁹

AS „Latvenergo” pārskatā gadā bija universālā elektroenerģijas pakalpojuma sniedzējs Latvijā. Universālā pakalpojuma sniegšanas ietvaros realizētā elektroenerģija veidoja 53% no kopējās AS „Latvenergo” realizētās elektroenerģijas. AS „Latvenergo” dominē Latvijas brīvajā elektroenerģijas tirgū, pārdodot elektroenerģiju vairāk nekā 1200 uzņēmumiem.²⁰ Brīvajā tirgū AS „Latvenergo” realizē aptuveni 47% no Latvijā kopumā pārdotajām 6 920 GWh (skat. Attēls Nr. 5).

Attēls Nr. 4 Latvijas elektroenerģijas brīvā tirgus struktūra
Avots: AS „Latvenergo” SIA „Enefit”

Attēls Nr. 5 AS „Latvenergo” Latvijā realizētā elektroenerģija
Avots: AS „Latvenergo”

Latvijas elektroenerģijas tirgu nevar skatīt atrauti no Baltijas valstu un pat Baltijas jūras reģiona. Pārskata gadā notika būtiskas izmaiņas Baltijas elektroenerģijas tirgū, palielinot vairumtirdzniecības iespējas, jo līdztekus Ziemeļvalstu izveidotajai Nord Pool Spot, tika izveidota BaltPool elektroenerģijas vairumtirdzniecības birža.

Lielāko Baltijas valstu elektroenerģijas vairumtirgotāju skaitā var minēt *Lietuvos energija*, AS „Latvenergo” un *Eesti Energia*.

AS „Latvenergo” elektroenerģijas vairumtirdzniecību Baltijā realizē caur Lietuvā esošo meitas kompāniju „Latvenergo Prekyba” UAB, kas pievienojās BaltPool elektroenerģijas biržai līdz ar tās darbības sākumu 2010. gada 1. janvārī.²¹ Jau 2012. gadā Latvijai ir iespēja pievienoties daudz lielākai Ziemeļvalstu *Nord Pool Spot* energobiržai.²² Igaunija jau ir *Nord Pool Spot* pilnvērtīgs dalībnieks, un tajā AS „Latvenergo” darbojas pastarpināti caur kaimiņvalstī reģistrēto meitas kompāniju „Latvenergo Kaubandus” OÜ.

¹⁸ <http://www.sprk.gov.lv/index.php?sadala=647>

¹⁹ 41.,42.,53.lpp. https://www.enebit.lv/-/doc/pdf/concern/annual_report_2010_eng.pdf

²⁰ http://www.latvenergo.lv/portal/page?_pageid=73,56679&_dad=portal&_schema=PORTAL&a=view&id=3658

²¹ Latvenergo koncerna Konsolidētie finanši pārskati 2010.

http://www.latvenergo.lv/pls/portal/docs/PAGE/LATVIAN/GADA_PARSKATI/2010/GadaParskats_finansu_17_06_LV.pdf

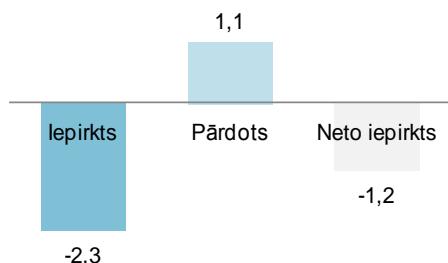
²² <http://www.db.lv/razosana/energetika/latvija-vienotajai-ziemelvalstu-energobirzai-varetu-pievienoties-2012-gada-241362>

Lai gan ir arī citi vairumtirdzniecības elektroenerģijas tirgus dalībnieki, Latvenergo koncerns Latvijā ir lielākais starp tiem. 2010. gadā no visiem Latvenergo koncerna vairumtirdzniecības darījumiem 44% tika veikti elektroenerģijas biržas, bet pārējie bija divpusējie darījumi gan ar vietējiem neatkarīgajiem ražotajiem, gan ar ārvalstu uzņēmumiem.²³ Kopumā, neskatot vērā gan divpusējos darījumus, gan darījumus biržas, Latvenergo koncerns iepirkta 2,3 TWh un pārdeva 1,1 TWh elektroenerģijas. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu nedaudz samazinājās koncerna neto iepirktais elektroenerģijas apjoms – no 1,3 TWh 2009. gadā līdz 1,2 TWh 2010. gadā (skat. Attēls Nr. 6).

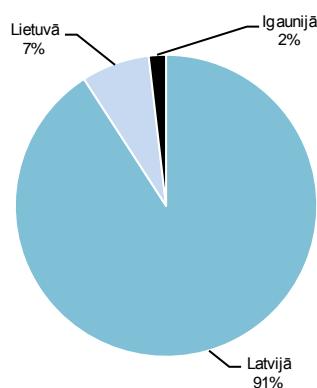
2010. gadā AS „Latvenergo” kopējā Baltijas tirgus daļa, neskatot vērā gan korporatīvos klientus, gan mājsaimniecības, veido aptuvenci 30%. Igaunijā un Lietuvā, kur tirgus daļēji tika atvērts 2010. gadā, Latvijas energokoncerna meitas kompānijas „Latvenergo Kaubandus” OÜ un „Latvenergo Prekyba” UAB nodrošināja attiecīgi 141 GWh un 559 GWh jeb 1,7% un 5,2% no kopējā vietējā elektroenerģijas patēriņa.²⁴ 2010. gadā Igaunijā un Lietuvā koncerna meitas kompānijas kopumā realizēja 700 GWh elektroenerģijas, tādējādi sasniedzot vairāk nekā 21 miljonu latu apgrozījumu. No kopējās Latvenergo koncerna pārdotās enerģijas apjoma 91% tika realizēts Latvijā, 7% - Lietuvā, bet Igaunijā – 2%. (skat. Attēls Nr. 7).²⁵

Pārvade

Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvā 2009/72/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu noteikts, ka konkurences veicināšanas nolūkā, nepieciešams atdalīt elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru, kuru tieši vai netieši nekontrolētu uzņēmums, kas veic kādu no ražošanas vai piegādes funkcijām.²⁶

Attēls Nr. 6 Latvenergo koncerna vairumtirdzniecībā iepirkta un pārdotā elektroenerģija, TWh
Avots: AS „Latvenergo”

Attēls Nr. 7 AS "Latvenergo" pārdotā elektroenerģija Baltijas valstis, GWh
Avots: AS „Latvenergo”

²³ 28.lpp., http://www.latvenergo.lv/pls/portal/docs/PAGE/LATVIAN/GADA_PARSKATI/2010/GP_10_LV.pdf

²⁴ 25.lpp. http://www.latvenergo.lv/pls/portal/docs/PAGE/LATVIAN/GADA_PARSKATI/2010/GP_10_LV.pdf

²⁵ 13.lpp. http://www.latvenergo.lv/pls/portal/docs/PAGE/LATVIAN/GADA_PARSKATI/2010/GP_10_LV.pdf

²⁶ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:211:0055:0093:LV:PDF>

Saistībā ar šīs direktīvas izpildi, „Latvenergo” koncerns jau 2005. gada 1. septembrī izveidoja atsevišķu meitas kompāniju AS „Augstsrieguma tīkls”, lai nodalītu pārvades sistēmas operatora funkcijas koncerna iekšienē. Lai noslēgtu atdalīšanas procesu un izpildītu direktīvas prasības, vēl jāveic pilnīga AS „Augstsrieguma tīkls” atdalīšanu no AS „Latvenergo”. Lai gan šajā pārskatā gadā atdalīšana vēl netika īstenota, kā minēts iepriekš, sākot no 2012. gada 1. janvāra AS „Augstsrieguma tīkls” ir pilnībā nodots Latvijas Republikas Finanšu ministrijas pārvaldībā. Līdz ar to tika pilnībā ieviestas Eiropas Savienības prasības par elektroenerģijas tirdzniecības un ražošanas nodalīšanu no elektroenerģijas pārvades.

Sadale

Lai gan SPRK pārskata gadā bija izsniegusi licences 11 sadales operatoriem visā Latvijā, AS „Sadales tīkls” ir lielākais sadales operators, kas darbu sāka 2007. gada 1. jūlijā kā AS „Latvenergo” meitas sabiedrība. AS „Sadales tīkls” veic sadales sistēmu operatora funkcijas. Pārējie sadales operatori, piemēram, SIA „Vats”, VAS „Latvijas dzelzceļš”, AS „VEF” un AS „Starptautiskā lidosta „Rīga””, ir vietējas nozīmes operatori. Visi sadales sistēmas operatori darbojas konkrētās licencēs norādītās teritorijās, kurās tiem ir monopoltiesības attīstīt savu sadales tīklu.

5.1.2.2. Centralizētās siltumapgādes nozare

Siltumapgāde var būt lokāla un centralizēta. Pirmajā gadījumā siltumapgādi nodrošina autonomais ražotājs – pati mājsaimniecība vai uzņēmums. Centralizētā siltumapgāde nodrošina saskaņotu siltuma ražošanu, pārvadi un sadali, lai apkalpotu vairākus siltumenerģijas gala patēriņtājus.²⁷

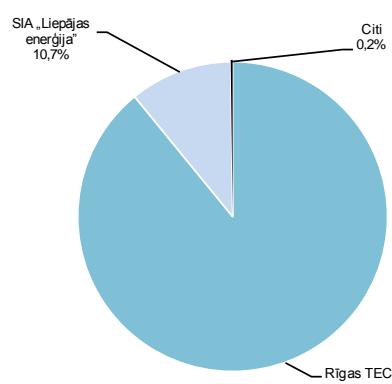
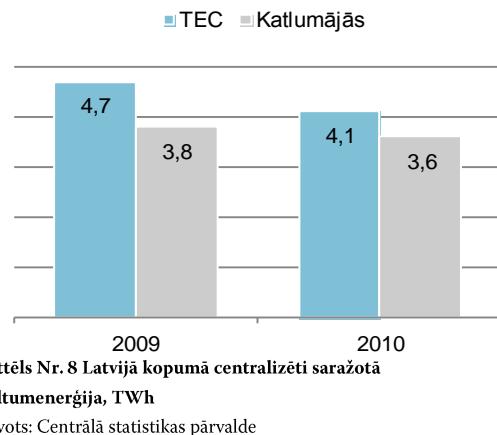
Siltumapgādes jomā nozīmīgākie ir divi enerģijas ražošanas veidi, kas paredzēti realizēšanai, izmantojot centralizētu siltumapgādi – siltuma ražošana koģenerācijas stacijās jeb TEC un katlumājās.

Centralizēti siltumenerģiju Latvijā 2010. gadā ražoja 668 katlumājās ar kopējo siltuma jaudu 3,3 GW un 71 koģenerācijas stacijā ar kopējo siltuma jaudu 2,9 GW. Siltumenerģijas ražošanai abos gadījumos visvairāk tika izmantota dabasgāze, lai gan šī resursa izmantošana katlumājās bijusi salīdzinoši mazāka – 46% no visām katlumājām izmantoja dabasgāzi, salīdzinot ar 80% koģenerācijas staciju gadījumā. Trešā daļa no visām katlumājām (34%) kā kurināmo izmantoja malku vai šķeldu, Latvijā plaši pieejamu atjaunojamo energoresursu (skat. Attēls Nr. 8).²⁸

2010. gadā koģenerācijas stacijās kopumā saražotā siltumenerģija mērāma 4,7 TWh, kamēr katlumājās kopumā saražotais apjoms bija tikai 3,8 GWh. 2009. gadā centralizēti saražotās siltumenerģija katlumājās bija līdzvērtīgā apjomā (3,6 GWh), savukārt koģenerācijas stacijās saražotie apjomi bija daudz mazāki (4,1 TWh).²⁹

Kopumā Latvijā ir liels skaits centralizētu siltumenerģijas pārvades un sadales operatoru, kas pārsvarā nodarbojas pilsētu mērogā. Lielākie ir AS „Latvenergo” un AS „Rīgas siltums”. No citu pašvaldību uzņēmumiem kā lielākie un nozīmīgāko infrastruktūru īpašnieki norādāmas pašvaldības AS „Daugavpils siltumtīkli” un pašvaldības AS „Jelgavas siltumtīklu uzņēmums”.

Lai gan Latvenergo koncerns ražo siltumenerģiju tikai Rīgā, Liepājā un Ķegumā, tās apjomi ir ievērojami uz visā valstī kopumā saražotās siltumenerģijas fona. 2010. gadā koncerns saražoja 2,9 TWh siltumenerģijas, kas veido vairāk par trešdaļu valstī saražotās siltumenerģijas. Lielākā daļa Latvenergo koncerna siltumenerģijas tika saražota Rīgas termoelektrocentrālēs (skat. Attēls Nr. 9).³⁰

Attēls Nr. 9 Latvenergo koncerna saražotā siltumenerģija, GWh
Avots: AS „Latvenergo”

²⁷ <http://www.lilikumi.lv/doc.php?id=49833>

²⁸ CSP EN19. KATLUMĀJU SADALĪJUMS PĒC PATĒRĒTĀ KURINĀMĀ VEIDA; EN20. KOĢENERĀCIJAS STACIJU SADALĪJUMS PĒC PATĒRĒTĀ KURINĀMĀ VEIDA

²⁹ CSP EN18. KOĢENERĀCIJAS STACIJU SKAITS, ELEKTRISKĀ JAUDA, SARAŽOTĀ ELEKTROENERĢIJA UN SILTUMENERĢIJA; EN17. KATLUMĀJU SKAITS, SILTUMENERĢIJAS JAUDA UN SARAŽOTĀ SILTUMENERĢIJA

³⁰ 64.lpp. http://www.latvenergo.lv/pls/portal/docs/PAGE/LATVIAN/GADA_PARSKATI/2010/GP_10_LV.pdf

Latvenergo” koncernā ietilpst arī uzņēmums SIA „Liepājas enerģija”. SIA „Liepājas enerģija” 2010. gadā saražoja 321 GWh siltumenerģijas.³¹

Liepājā esošā AS „Latvenergo” meitaskompānija SIA „Liepājas enerģija” nodarbojas ne tikai ar siltumenerģijas ražošanu, bet arī sadali, pārvadi un realizāciju.

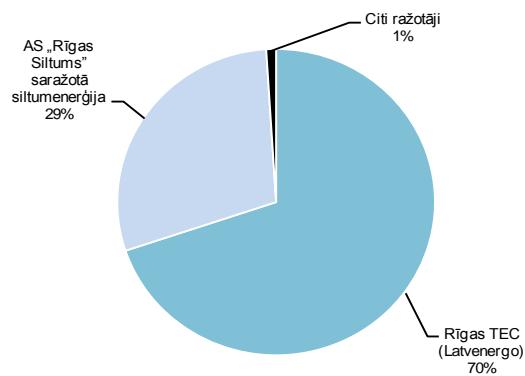
Otrs lielākais siltumenerģijas ražošanas uzņēmums Latvijā ir AS „Rīgas Siltums”, kuru kapitāla daļu turētāju / akcionāru skaitā ir Rīgas dome (49%), Ekonomikas ministrija (49%, no kuriem 0,005% pieder AS „Latvenergo”) un SIA "Dalkia City Heat" (2%). AS „Rīgas Siltums” 2010. gadā saražoja 1,2 TWh jeb 15% no valstī kopumā saražotās siltumenerģijas.³² Šis apjoms nodrošināja aptuveni 30% no visas nepieciešamās siltumenerģijas, lai apmierinātu šī uzņēmuma klientu pieprasījumu. 2010. gadā aptuveni 70% no AS „Rīgas Siltums” nepieciešamā apjoma nodrošināja Rīgas TEC saražotās 2 673 GWh.³³ Mazāk par vienu procentu AS „Rīgas Siltums” iepirkta no citiem siltumenerģijas ražotājiem (skat. Attēls Nr. 10).

Rīgā siltumenerģijas sadali un piegādi gala patērētājiem veic AS „Rīgas Siltums”, kuram AS „Latvenergo” piegādā abās Rīgas TEC saražoto siltumenerģiju.

Otra enerģētikas nozares kapitālsabiedrība, kurā Latvijas Valsts ir vairākuma akcionārs, ir AS „Jelgavas siltumtīku uzņēmums”. 2010. gadā, līdzīgi kā 2009. gadā, šis uzņēmums bija tikai koncesijas turētājs, faktiskās siltumapgādes funkcijas ārpakalpojuma veidā uzticot SIA „Fortum Jelgava”. SIA „Fortum Jelgava” nomā Jelgavas siltumtīku infrastruktūru sākot ar 2008. gadu.³⁴ Kopš 2011.gada jūlija uzsākts AS „Jelgavas siltumtīku uzņēmums” valsts kapitāla daļu pārdošanas process.³⁵

5.2. Elektroniskie sakari

Elektroniskie sakari ir viena no visstraujāk mainīgajām nozarēm. Tā ir centrālais elements informācijas sabiedrības veidošanā un attīstībā. Latvijas elektronisko sakaru nozarei raksturīga strauja tehnoloģiju attīstība un sīva konkurence. Ar katru gadu palielinās to cilvēku skaits, kas izmanto šīs nozares uzņēmumu pakalpojumus.

Attēls Nr. 10 AS „Rīgas Siltums” siltumenerģijas piegādātāji

Avots: AS „Rīgas siltums”

³¹ 21.lpp. http://www.latvenergo.lv/pls/portal/docs/PAGE/LATVIAN/GADA_PARSKATI/2010/GP_10_LV.pdf

³² http://www.rs.lv/RS_2010.pdf; <http://www.rs.lv/index.php?aid=1&id=2>

³³ 13., 21.lpp. http://www.latvenergo.lv/pls/portal/docs/PAGE/LATVIAN/GADA_PARSKATI/2010/GP_10_LV.pdf

³⁴ <http://www.jelgava24.lv/zinas/46/95026>

³⁵ MK rīkojums Nr.325, Rīgā 2011.gada 19.jūlijā. <http://www.likumi.lv/doc.php?id=233387>

5.2.1. Nozares regulējums

Elektronisko sakaru nozares vispārējo valsts pārvaldi, kā arī nozares attīstības sekmēšanu veic Satiksmes ministrija. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) pārraudzībā ir jautājumi par Nacionālā numerācijas plāna un Nacionālā radiofrekvenču plāna projektu izstrādi un uzraudzību. SPRK un Konkurences padome ir atbildīgas par regulējošās vides un konkurences veicināšanu nozarē. Patērtētāju tiesību aizsardzības centrs (PTAC) veic nozares patērtētāju tiesību aizsardzības uzraudzību un kontroli. SPRK atbilstoši tirgus analīzes rezultātiem nosaka elektronisko sakaru nozares uzņēmumiem ar būtisku ietekmi speciālas saistības konkurences veicināšanai, veic elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes uzraudzību un nosaka universālā pakalpojuma apjomu, saistību pildītāju un saistību tīro izmaksu aprēķināšanas kārtību. Datu aizsardzību elektronisko sakaru nozarē uzrauga Datu valsts inspekcija (DVI).³⁶

Latvijas elektronisko sakaru nozares politika ir cieši saistīta ar Eiropas Savienības regulējumu, kas, pirmkārt, paredz atsevišķus noteikumus signālu pārraidei un saturam, otrkārt, paredz informācijas sabiedrības attīstības veicināšanu un, treškārt, nosaka maksimālu jauno tehnoloģiju izmantošanu sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā un valsts pārvaldē.³⁷

Pēc Eiropas Savienības dalībvalstu, Eiropas Komisijas un Eiropas Parlamenta vienošanās 2010. gada 28. janvārī ir oficiāli izveidota Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestāde (BEREC). Tās mērķis ir veicināt iekšējā tirgus attīstību, nodrošinot ES tiesiskā regulējuma saskaņotu piemērošanu elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem visās dalībvalstīs. BEREC sastāv no Regulatoru padomes un Biroja. 2010. gada 31. maijā tika nolemts BEREC biroju izvietot Rīgā.³⁸

2010. gadā Satiksmes ministrija izstrādāja Latvijas Republikas Elektronisko sakaru nozares politikas pamatnostādnes 2011.-2016.gadam.³⁹ Pamatnostādnēs noteiktās politikas mērķis ir nodrošināt, lai elektroniskie sakari būtu pieejami visā Latvijas teritorijā, veicinot investīcijām labvēlīgas regulējamās vides veidošanu un inovatīvu tehnoloģiju pielietošanu.⁴⁰ Iepriekšējās Elektronisko sakaru nozares politikas pamatnostādnes bija pieņemtas līdz 2008. gadam. Iepriekšējais Elektronisko sakaru nozares politikas pamatnostādņu dokuments tika pieņemts 2004. gadā un noteica nozares sektora politiku līdz 2008. gadam.

2010. gada augustā Ministru kabinets pieņēma grozījumus Nacionālajā radiofrekvenču plānā, paredzot no 2014. gada 1. janvāra visiem komersantiem vienlīdzīgus priekšnoteikumus 4G jeb ceturtās paaudzes platjoslas piekļuves pakalpojumu sniegšanas uzsākšanai 2,6 GHz diapazonā visā Latvijas teritorijā. 2011. gadā Regulators uzsāka konsultācijas šī radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību piešķiršanai izsoles kārtībā.

5.2.2. Tirgus struktūra un konkurence

2010. gadā kopējie ieņēmumi no elektronisko sakaru nozarē nodrošinātajiem pakalpojumiem bija

³⁶ <http://www.sam.gov.lv/satmin/content/?cat=433>; <http://www.likumi.lv/doc.php?id=87151>; <http://www.sprk.gov.lv/index.php?id=6139&sadala=159>

³⁷ 5.lpp., <http://polsis.mk.gov.lv/LoadAtt/file40487.doc>

³⁸ 32.lpp.<http://polsis.mk.gov.lv/LoadAtt/file40487.doc>

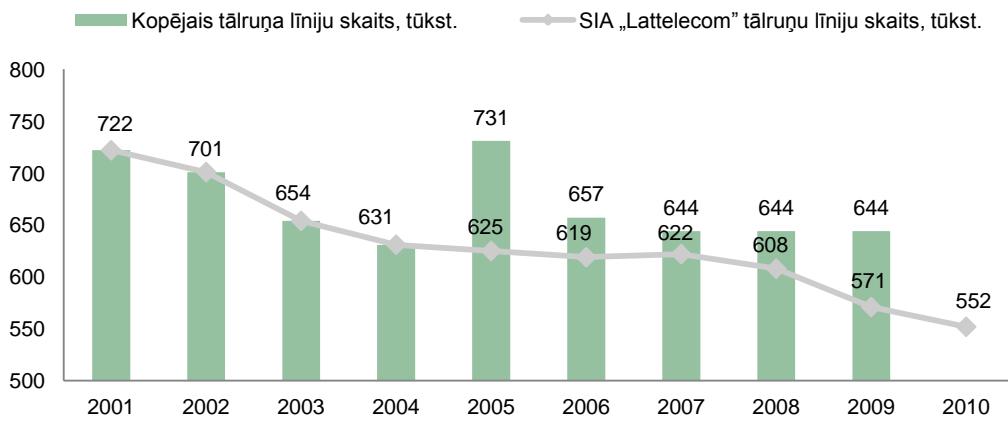
³⁹ <http://mk.gov.lv/sabiedribas-lidzdaliba/sabiedribas-lidzdalibas-jaunumi/240810sm/>

⁴⁰ 51.lpp. <http://polsis.mk.gov.lv/LoadAtt/file40487.doc>

apmēram 451 milj. latu, kas ir par 33 milj. latu mazāk nekā gadu iepriekš.⁴¹ Pārskata gadā bija reģistrēti 425 elektronisko sakaru komersanti, no kuriem savu darbību veica 307. Lielākā daļa šo uzņēmumu bija vietējas nozīmes – tikai 51 komersants darbojās visā Latvijas teritorijā.⁴²

5.2.2.1. Fiksēto balss telefonijas pakalpojumu tirgus

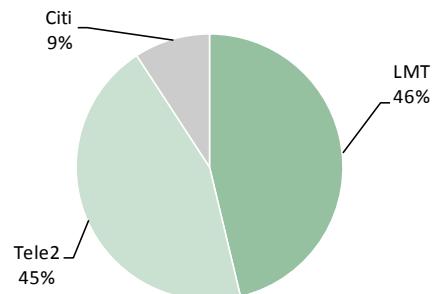
Nozares kopējā tendence liecina, ka, attīstoties citām komunikācijas tehnoloģijām un paplašinoties to pieejamībai, pieprasījums pēc fiksētajiem balss telefonijas pakalpojumiem samazinās. SIA „Lattelecom” ir tirgus līderis fiksēto balss telefonijas pakalpojumu tirgū (skat. Attēls Nr. 11).

Kopš 2003. gada SIA „Lattelecom” ir vienīgais SPRK noteiktā universālā pakalpojuma (UP) sniedzējs. UP ir minimālais elektronisko pakalpojumu apjoms, kuram jābūt pieejamam visā Latvijas teritorijā.⁴³ SIA „Lattelecom” UP ietvaros nodrošina pieslēgumu tālruņu tīklam visiem klientiem, kuri to vēlas. 2010.gadā UP garantēja balss telefonijas pakalpojumus un datu pārraidi sākot no 9 600 bit/s. Zaudējumus, kas radās no UP nodrošināšanas 2006., 2007. un 2008. gadā, kompānijai kompensēs valsts piecu gadu laikā, sākot ar 2011. gadu. 2009. gadā UP nodrošināšanas izmaksas bija 93 557 latu, bet 2010.gadā UP saistību izpildes izmaksas neradīja zaudējumus.⁴⁴ Kopumā UP nozīme SIA „Lattelecom” darbībā, gan apgrozījuma, gan operacionālā ziņā ir ievērojami mazinājusies.

5.2.2.2. Mobilo balss telefonijas pakalpojumu tirgus

Mobilo balss telefonijas pakalpojumu tirgū 2010. gadā bija vērojama spēcīga konkurence. Operatori, cīnoties par klientiem, pazemināja pakalpojumu cenas, taču turpināja investēt infrastruktūrā, lai uzlabotu pakalpojumus un to pieejamību. 2010. gadā Latvijā bija 2 306 100 mobilo

⁴¹ 38.lpp. http://www.sprk.gov.lv/doc_upl/SPRK_publiskais_parskats_2010.pdf

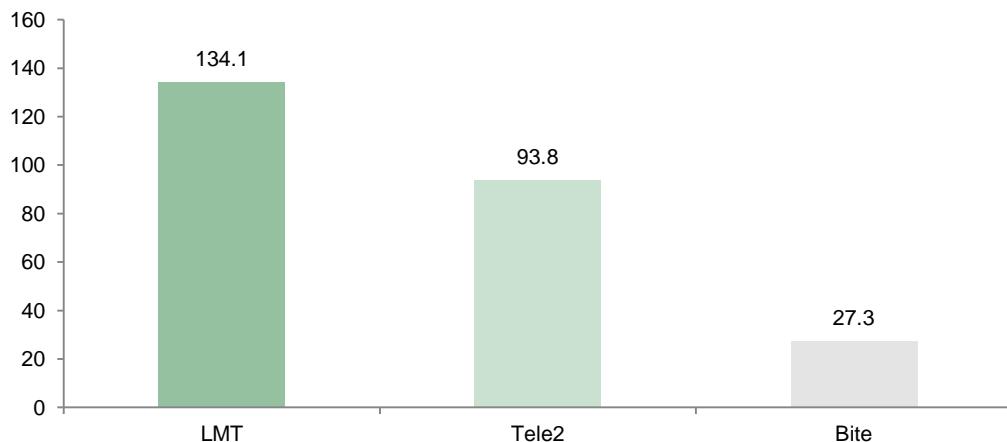
⁴² <http://www.sprk.gov.lv/index.php?id=13745&sadala=728>

⁴³ <http://www.likumi.lv/doc.php?id=96611>

⁴⁴ 36.lpp., http://www.lattelecom.lv/images/modules/fckeditor/File/LTC%20grupa/Gada%20parskats/lattelecom_2010_parskats.pdf

telefonu pieslēgumi (skat. Attēls Nr. 12).⁴⁵

Lielākie mobilo sakaru uzņēmumi bija SIA „Latvijas Mobilais Telefons” (turpmāk tekstā – LMT), SIA „Tele2” un SIA „Bite Latvija” (skat. Attēls Nr. 13).

Attēls Nr. 13 Lielāko mobilo balss telefonijas pakalpojumu operatoru apgrozījums 2010.gadā, milj. Ls
Avots: Lursoft.lv

Pārskata gadā LMT bija lielākais tirgus spēlētājs, kurš apsteidza SIA „Tele2”, otru nozīmīgāko tirgus dalibnieku, gan apgrozījuma, gan klientu skaita ziņā.

Pārskata gadā LMT izdevās palielināt klientu loku par 25 tūkstošiem un tādējādi sasniegt 1 067 tūkstošus. Par spīti apgrozījuma kritumam no 2009. gada uz 2010. gadu, LMT koncerns spēja strādāt ar peļņu – gada laikā tā pieauga par 27%, sasniedzot 32,1 milj. latu. Arī SIA „Tele2” 2010. gadu aizvadīja ar peļņu (21,3 milj. Ls), neskatoties uz samazinājumu neto apgrozījumā. Pārskata gadā uzņēmums arī zaudēja 32 tūkstošus klientu – to kopējais skaits samazinājās līdz 1 027 tūkstošiem. SIA „Bite Latvija” 2010. gadā mobilo sakaru operatoru vidū, nodrošinot numuru saglabāšanas pakalpojumu, spēja piesaistīt visvairāk citu operatoru klientus, tomēr uzņēmuma tirgus daļa saglabājās zem 10 procentiem ar kopējo apgrozījumu 27,3 milj. latu.

⁴⁵ Mobile cellular subscriptions, <http://www.itu.int/ITU-D/ict/statistics/index.html>

5.2.2.3. Platjoslas pakalpojumu tirgus

Pēdējo desmit gadu laikā interneta lietotāju skaits Latvijā ir ievērojami palielinājies, 2010. gadā sasniedzot 1,5 miljonus.⁴⁶ Internets bija pieejams 60% no visām mājsaimniecībām, kas ir par 10% mazāk nekā vidēji Eiropas Savienībā (ES) (skat. Attēls Nr. 14).⁴⁷

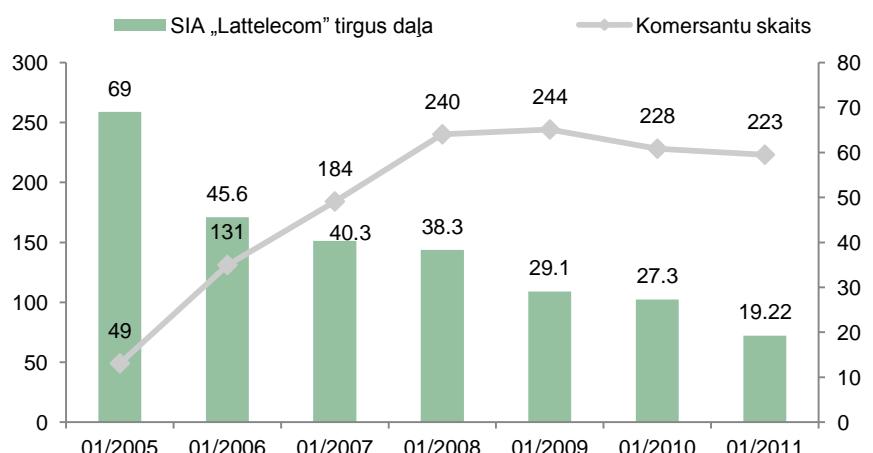
Platjoslas interneta (144 vai vairāk kbit/s) pieejamība 2010.gadā tika nodrošināta tikai 52,6% no visām mājsaimniecībām Latvijā, kas ir gandrīz par 10% mazāk, salīdzinot ar Eiropas Savienības vidējo rādītāju (61%).⁴⁸

Kopš 2005. gada interneta pakalpojumu sniedzēju skaits ir vairāk nekā četrkāršojies. Ja 2005. gada sākumā interneta pakalpojumus piedāvāja tikai 49 komersanti, tad 2011. gada janvārī šis skaitlis sasniedza 223 (skat. Attēls Nr. 15).⁴⁹

Attēls Nr. 14 Interneta lietotāju skaits Latvijā, milj.

Avots: Starptautiskā Telekomunikāciju savienība

Attēls Nr. 15 Interneta pakalpojumu sniedzēji un vēsturiskā operatora tirgus daļa (no kopējā pieslēgumu skaita)

Avots: SPRK

⁴⁶ <http://www.internetworldstats.com/eu/lv.htm>

⁴⁷ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tsiir040&plugin=1>

⁴⁸ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=tin00073&language=en>

⁴⁹ <http://www.sprk.gov.lv/index.php?id=13745&sadala=728>

2010. gadā SIA „Lattelecom” apkalpoja nedaudz vairāk kā 231 tūkst. fiksēto platjoslas interneta pieslēgumu, kas SIA „Lattelecom” platjoslas pieslēgumu segmentā nodrošināja liderpozīcijas ar 53% tirgus daļas pēc klientu skaita (skat. Attēls Nr. 16).⁵⁰

Uzņēmums 2010. gadā ieguldīja 21 milj. latu optiskā tikla pilnveidē, kas spēj nodrošināt līdz 500 Mbit/s – vienu no ātrākajiem interneta pieslēgumiem Eiropā. Iespēja izmantot optisko tiklu pārskata gadā bija nodrošināta 318 000 mājsaimniecībām Rīgā un tās apkaimē, kā arī citās Latvijas lielākajās pilsētās.⁵¹

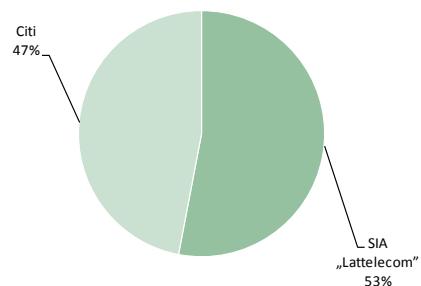
Platjoslas interneta pakalpojumu vidū arvien populārāks kļūst mobilais internets. Veicot būtiskas izmaiņas mobilā interneta pakalpojumu piedāvājumā un pieejamības paplašināšanā, 2010. gadā LMT kļuva par lielāko mobilā interneta pakalpojumu sniedzēju pēc klientu skaita. LMT platjoslas mobilā interneta pakalpojuma lietotāju skaits pieauga vairāk nekā divas reizes. LMT internetu kopumā izmantoja 400 tūkstoši aktīvo lietotāju.⁵² Pārskata gadā pieejamais 3G tīkls spēja nodrošināt pietiekami ātru platjoslas mobilo internetu, sasniedzot vairākus Mbit/s. LMT 2010. gada laikā ir veicis būtiskas investīcijas 3G tīkla attīstībā, nodrošinot platjoslas mobilā interneta pakalpojuma pieejamību 75% Latvijas teritorijas. LMT jau 2010. gadā bija viens no pirmajiem uzņēmumiem Eiropā, kas uzsāka 4G tīkla testus, kuros iegūtie rezultāti apliecināja, ka 4G tīkls var ienest būtiskas pārmaiņas, jo tā maksimālais datu pārraides ātrums sasniedz 100 Mbit/s.

5.2.2.4. Apraides tirgus

2010. gada nozīmīgākais notikums elektronisko sakaru nozarē bija saistīts ar pāreju no analogās uz virszemes ciparu televīzijas apraidi. Virszemes ciparu televīzijas projekts tika sākts 2009. gadā un pabeigts 2010.gada 1.jūnijā, kad tika pārtraukta valsts mēroga televīzijas apraide analogajā formātā.⁵³ 2009.gadā SIA „Lattelecom” konkursa rezultātā kļuva par vienīgo virszemes ciparu televīzijas apraides nodrošinātāju visā Latvijas teritorijā līdz 2013. gada beigām.⁵⁴

2009. un 2010. gadā strauji pieauga SIA „Lattelecom” tirgus daļa maksas televīzijas pakalpojumu tirgū. Ja 2009.gadā *Lattelecom* virszemes ciparu televīzijas maksas pakalpojumu abonenti kopā ar *Lattelecom Interaktīvās TV* abonentiem 2009. gadā bija aptuveni 55 000, tad 2010.gadā kopējais maksas abonentu skaits sasniedza 184 000.⁵⁵

Šie rādītāji 2010. gada beigās nodrošināja uzņēmumam 26% no maksas televīzijas tirgus.⁵⁶

Attēls Nr. 16 Fiksēto platjoslas interneta pakalpojumu tirgus daļa
Avots: SIA „Lattelecom”, Starptautiskā Telekomunikāciju savienība

⁵⁰ Kopā fiksētie platjoslas interneta pieslēgumi: 434 876; Fixed broadband subscriptions, <http://www.itu.int/ITU-D/ict/statistics/index.html>

⁵¹ 3.lpp., http://www.lattelecom.lv/images/modules/fckeditor/File/LTC%20grupa/Gada%20par-skats/lattelecom_2010_parskats.pdf

⁵² LMT Gada pārskats, Lursoft.lv

⁵³ 3.,7.lpp., http://www.lattelecom.lv/images/modules/fckeditor/File/LTC%20grupa/Gada%20par-skats/lattelecom_2010_parskats.pdf

⁵⁴ http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/2011/D056_2508.pdf

⁵⁵ 3.lpp., http://www.lattelecom.lv/images/modules/fckeditor/File/LTC%20grupa/Gada%20par-skats/lattelecom_2010_parskats.pdf

⁵⁶ 3.lpp., http://www.lattelecom.lv/images/modules/fckeditor/File/LTC%20grupa/Gada%20par-skats/lattelecom_2010_parskats.pdf

5.3. Mežsaimniecība

Mežsaimniecība ir viens no Latvijas ekonomikas balstiem. Šajā pārskatā mežsaimniecība tiek skatīta kā nozare, kas ietver meža atjaunošanu un apsaimniekošanu, mežizstrādi un kokmateriālu tirdzniecību. Mežsaimniecība ir arī cieši saistīta ar kokrūpniecību, kurā tiek izmantots galvenais mežu resurss – koksne.

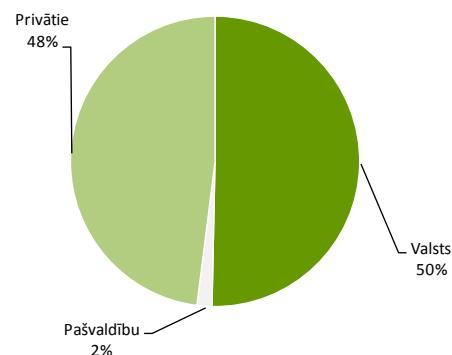
Nozīmīgākie nozares izaicinājumi tuvākajā nākotnē būs nodrošināt mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu un panākt, ka Latvijas teritorijā tiek radīti arvien vairāk produkta ar augstu pievienoto vērtību, kuru ražošanā tiek izmantoti Latvijas mežos iegūtie resursi.

5.3.1. Mežu īpašums

Latvija ir viena no mežiem bagātākajām Eiropas valstīm. Aptuveni 50% jeb 3,2 milj. ha visas Latvijas teritorijas aizņem meža zemes.⁵⁷ 2010. gadā mežs aizņēma 2,98 milj. ha jeb 46% no Latvijas teritorijas, bet atlikušie 4% meža zemu teritoriju sastāvēja no purviem, laucēm un pārplūdušiem klajumiem.⁵⁸

2010. gadā valstij piederēja puse jeb 1,5 milj. ha meža. Privātajiem īpašniekiem piederēja 1,43 milj. ha jeb 48%, bet pašvaldības apsaimniekoja 0,05 milj. ha jeb 2% no visiem Latvijā esošajiem mežiem (skat. Attēls Nr. 17).

VAS „Latvijas Valsts meži” (turpmāk tekstā – LVM) apsaimnieko lielāko daļu valstij piederošo mežu – 2010. gadā tie bija 1,40 milj. ha. Pārējie 0,1 milj. ha ir zinātniskie meži, kā arī meži Izglītības un zinātnes ministrijas, Aizsardzības ministrijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārraudzībā.⁵⁹

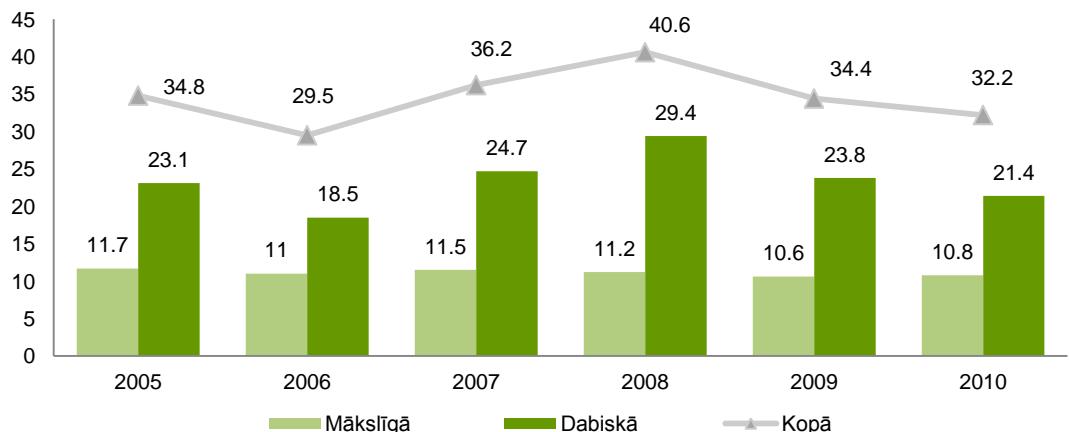
Attēls Nr. 17 Meža sadalījums pa īpašuma veidiem
Avots: Valsts meža dienests

⁵⁷ Centrālā statistikas pārvalde

⁵⁸ <http://vmd.gov.lv/?sadala=2>

⁵⁹ <http://www.vmd.gov.lv/text/index.php?sadala=35&id=1262>

Katru gadu notiek mērķtiecīga mežu atjaunošana, kas papildina mežos notiekošo dabisko atjaunošanos. 2010. gadā visas Latvijas meža teritorijas palielinājās gan dabiskā, gan mākslīgā veidā par 32,2 tūkst. ha. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, atjaunoto mežu kopējā platība samazinājās par 2,2 tūkst. ha, proti, no 34,4 uz 32,2 tūkst. ha (skat. Attēls Nr. 18).

Attēls Nr. 18 Meža atjaunošana 2005.-2010.g., tūkst. ha

Avots: Valsts meža dienests

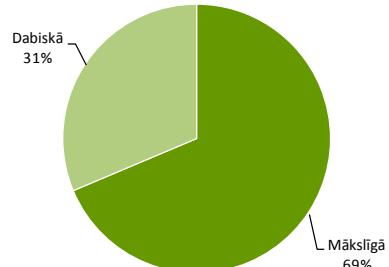
Valstij piederošajos mežos kopējās atjaunotās platības pieauga par 1,9 tūkst. ha, bet pārējo īpašnieku mežos tās samazinājās par 4,1 tūkst. ha.⁶⁰

No visām valstī mākslīgi atjaunotajām mežu platībām 2010. gadā 84% tika veikti valstij piederošajos mežos. Salīdzinoši 2009. gadā valstij piederošajos mežos mākslīgi atjaunotie meži veidoja 75% no visām Latvijā apzināti atjaunotajām mežu teritorijām (skat. Attēls Nr. 19).

Valstij piederošajos mežos gan 2009., gan 2010. gadā procentuāli lielākā daļa (69%) no mežu atjaunošanas notika mākslīgā veidā, jo LVM īsteno konsekventu mežu atjaunošanas politiku.

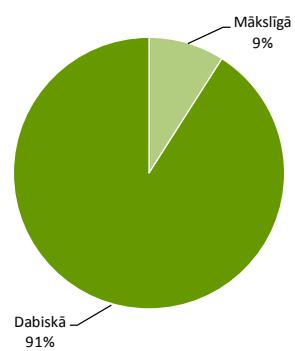
Pārējo īpašnieku mežos galvenais mežu atjaunošanas veids bija dabiskā atjaunošana – 2010. gadā tā veidoja 91% no atjaunoto mežu teritorijas.

Neskatoties uz to, ka no 2009. līdz 2010. gadam visu Latvijas atjaunoto mežu kopējā platība samazinājās par 2,2 tūkst. ha un ka notika ļoti aktīva mežizstrāde, šajā laika periodā Latvijas mežos esošā koksnes kopkrāja palielinājās par 5 milj. m³, no 571 līdz 576 milj. m³. Turklat kopējās krājas palielināšanās iemesli ir iepriekšējos gados veiktās krājas kopšanas cirtes, selekcionētā stādāmā materiāla izmantošana

Attēls Nr. 19 Mākslīgā mežu atjaunošana pēc īpašuma veida 2010.gadā

Avots: Valsts meža dienests

Attēls Nr. 20 Mežu atjaunošana 2010.gadā

Avots: Valsts meža dienests

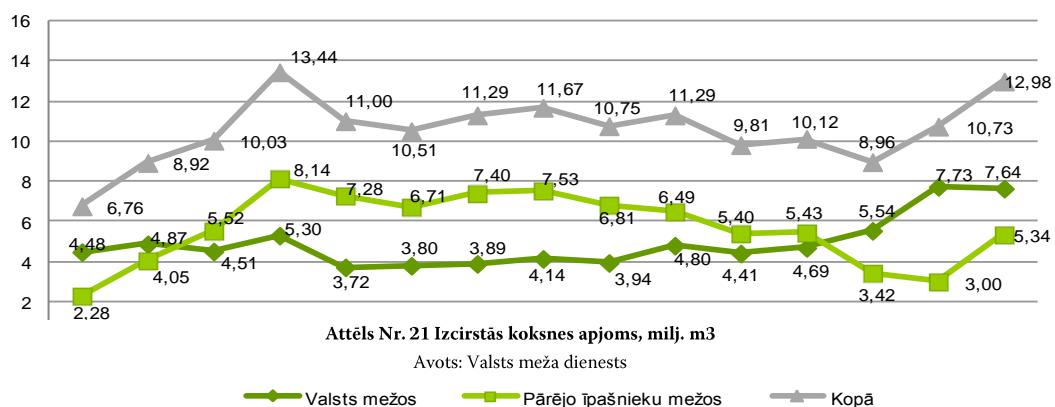
⁶⁰ 10.lpp., http://www.vmd.gov.lv/doc_upl/VMD_PUBLISKAIS_PARSKATS_2010.pdf

meža atjaunošanā, meliorāciju sistēmu funkcionalitātes atjaunošana, to audžu novākšana galvenajā cirtē, kuras vairs neražo u.c. faktori.⁶¹

5.3.2. Mežizstrāde

Nocirstās koksnes kopējais apjoms sasniedza lielāko rādītāju (12,98 milj. m³) pēdējos desmit gados. Šādu apjomu palielinājums sasniegts palielinot galveno ciršu (t.sk. kailciršu) apjomus. Ja 2008. un 2009. gadā galvenā cirte tika veikta attiecīgi 30,8 tūkst. ha un 40,1 tūkst. ha no visas mežu platības, tad 2010.gadā šis mežizstrādes veids tika izmantots 49,6 tūkst. ha mežu, iegūstot 11,5 milj. m³ koksnes jeb 88.6% no kopējā apjoma (skat. Attēls Nr. 20).⁶²

2010. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, strauji pieaudzis privātajos un pašvaldību mežos nocirstās koksnes apjoms - no 3 uz 5,34 milj. m³. 2008.gada nogalē valdības pieņemtais lēmums palielināt 2009. un 2010. gadā valsts mežos izcērtamās koksnes apjomus par 2 milj.m³ ikgadēji ir iemesls tam, ka pretstatā privāto un pašvaldību mežu īpašnieku iegūtajiem 5,34 milj. m³ koksnes, 2010.gadā valstij piederošajos mežos tika nocirsti 7,64 milj. m³(skat. Attēls Nr. 21).

Latvijas mežos iegūtā koksne vienmēr bijusi nozīmīga Latvijas eksporta sastāvdaļa. Kopējais meža nozares eksports, kurā bez koka un tā izstrādājumiem ir arī celuloze, papīrs, mēbeles, koka mājas un rotāļlietas, 2010. gadā sasniedza 1,02 miljardus latu. Līdz ar to mežu nozares eksports piedzīvoja strauju kāpumu, salīdzinot ar 2009.gadu, kad šīs nozares kopējais eksports veidoja 699,3 milj. latu.⁶³

Lielākie meža nozares eksporta tirgi bija Zviedrija, Lielbritānija un Vācija. Eksportētās produkcijas apjoms uz katru no šīm valstīm pārsniedza 120 milj. latu, bet uz Zviedriju eksportēts visvairāk – produkcija gandrīz 164 milj. latu apmērā.

Pēdējo desmit gadu laikā, izņemot 2008. un 2009. gadu, kokrūpniecība ir bijusi visienesīgākā Latvijas eksporta industrija. Salīdzinot ar citām preču grupām, 2010. gadā koks un koka izstrādājumi sasniedza pēdējās desmitgades otru augstāko eksporta rādītāju (890,3 miljonus latu), tādējādi veidojot gandrīz piektot daļu no kopējā valsts eksporta, kas 2010. gadā bija 4,7 miljardi

⁶¹ 43.lpp., http://www.vmd.gov.lv/doc_upl/VMD_PUBLISKAIS_PARSKATS_2010.pdf

⁶² CSP, MS03. IZCIRSTĀS PLATĪBAS UN KRĀJAS

⁶³ [http://www.zm.gov.lv/doc_upl/2009_2010a\(2\).pdf](http://www.zm.gov.lv/doc_upl/2009_2010a(2).pdf)

latu.⁶⁴ Veiksmīgie meža nozares kopējie eksporta rādītāji ir atstājuši pozitīvu iespaidu uz kopējo valsts ekonomiku (skat. Attēls Nr. 22).

5.3.3. Nozares regulējums

Meža politiku izstrādā un par tās īstenošanu atbild Zemkopības ministrija. Tās padotībā esošais Valsts meža dienests (turpmāk tekstā VMD) īsteno meža politiku visā Latvijā, kā arī uzrauga normatīvo aktu ievērošanu meža apsaimniekošanas un medību jomās. VMD izsniedz normatīvajos aktos noteiktās ar mežsaimniecību saistītās atļaujas, t.sk. ciršanas apliecinājumus un meža zemes transformācijas atļaujas. Atļaujas nepieciešamas kā privātajiem meža īpašniekiem, tā arī LVM, kas pārvalda valstij piederošos mežus.

Tāpat VMD atbild par to, lai visos Latvijas mežos tiktu nodrošināta uguns drošība, novēršot un ierobežojot mežu ugunsgrēkus.

Būtiska loma nozares regulējumā ir arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, kura uzrauga dabas aizsardzības normu ievērošanu visos Latvijas mežos.

5.3.4. Tirgus struktūra un konkurence

LVM pārvalda valstij piederošo meža zemi 1.62 milj. ha platībā. Galvenais uzņēmuma produkts ir kokmateriāli, katru gadu piedāvājot tirgū aptuveni 5–7 miljonus m³. Līdztekus meža apsaimniekošanai LVM attīsta arī citus darbības veidus: sniedz medību un rekreācijas pakalpojumus, ražo selekcionētas sēklas un stādus mežu atjaunošanai.

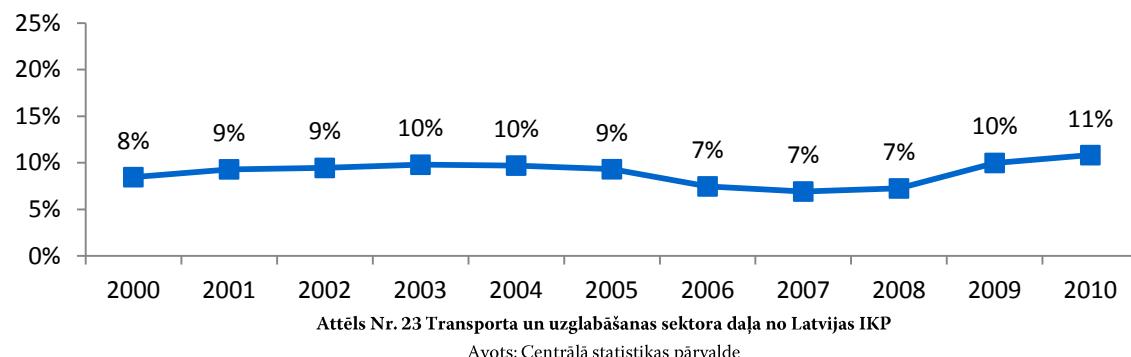
Koksnes pārdošanas struktūras izmaiņas ir veicinājušas uzņēmuma apgrozījuma pieaugumu, salīdzinot ar darbības sākumu, 2010. gadā tas ir palielinājies vairāk nekā 13 reizes.

5.4. Transports

Transporta nozare pēdējo desmit gadu laikā ir bijusi stabila Latvijas tautsaimniecības sastāvdaļa.

⁶⁴ CSP, AT08. EKSPORTS PA SVARĪGĀKAJĀM PREČU SADAĻĀM (milj. Ls)

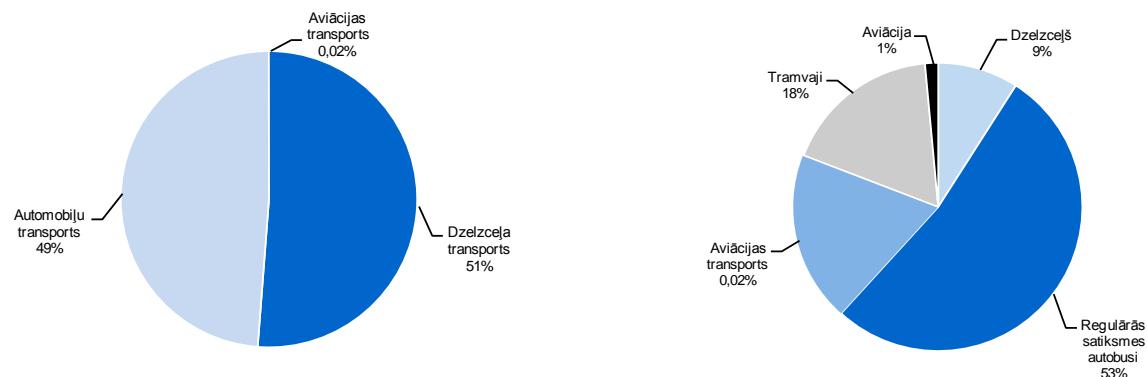
Šajā periodā tā veidojusi aptuveni desmito daļu no valsts IKP (skat. Attēls Nr. 23). Latvijas geogrāfiskais stāvoklis veicina šīs nozares attīstību gan kravu, gan pasažieru pārvadājumos.

Transporta nozarē ietilpst dzelzceļa, autosatiksmes, jūrniecības un pasta pakalpojumu nozares.

Kravu pārvadājumi ar galvenajiem transporta veidiem, t.sk. dzelzceļa, automobiļu un aviācijas, pārskata gadā palielinājās līdz 96,0 milj. tonnu, salīdzinot ar 91,5 milj. tonnu 2009. gadā. (skat. Attēls Nr. 24)

Pasažieru pārvadājumu apjomi pārskata gadā kopumā samazinājās, salīdzinot ar iepriekšējo gadu – attiecīgi no 281 līdz 232 milj. cilvēku (skat. Attēls Nr. 25).

Attēls Nr. 24 Kravu pārvadājumi ar galvenajiem transporta veidiem 2010.gadā (tā kā Latvijas kravas kuģi ir pārreģistrēti zem ārvalstu karogiem, to kravas Latvijā netiek uzskaņītas), tūkst. tonnu
Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Attēls Nr. 25 Pasažieru pārvadājumi Latvijā 2010.gadā, milj. cilvēku
Avots: Centrālā statistikas pārvalde

5.4.1. Nozares regulējums

Transporta nozares politiku izstrādā un tās īstenošanu pārrauga Satiksmes ministrija. Sabiedrisko pakalpojumu regulešanas komisija (SPRK) saskaņā ar likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” regule dzelzceļa transporta un pasta nozares, izsniedzot komersantiem licences un uzraugot to darbību atbilstoši normatīvajiem aktiem un izsniegtu licenču nosacījumiem.

SPRK izsniedz licences pasažieru pārvadātājiem dzelzceļa transporta nozarē, kā arī apstiprina uzņēmumu, kas sniedz vispārējos pasta pakalpojumus Latvijas teritorijā. SPRK nosaka Universālā pasta pakalpojuma tarifus atbilstoši sūtījumu veidiem.

SPRK 2010. gadā veica grozījumus Metodikā maksas aprēķināšanai par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem, kā arī noteica maksu par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem 2011.gadā. Pārskata gadā pieņemtie likuma grozījumi Dzelzceļa likumā paredz, ka turpmāk publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras maksu aprēķinās neatkarīgs komersants, savukārt SPRK turpinās noteikt maksas aprēķina metodiku un izskatīs ar maksas noteikšanu saistītus strīdus. Likuma grozījumos ietverti arī plašāki SPRK pienākumi dzelzceļa pasažieru pārvadājumu kvalitātes uzraudzībā. Pasta nozarē SPRK pārskata gadā izstrādāja un apstiprināja Noteikumus par pasta tarifu atlaidēm un Universālā pasta pakalpojumu saistību izpildes tīro izmaksu aprēķināšanas un noteikšanas metodiku.

Par valsts politikas starptautisko pārvadājumu jomā īstenošanu un autotransporta komercpārvadājumu uzņēmējdarbības licencēšanu atbild Autotransporta direkcija. Aviācijas nozarē drošības un tehniskās atbilstības uzraudzību veic Civilās aviācijas aģentūra, bet par pasažieru tiesību ievērošanas uzraudzību atbild Patērētāju tiesību aizsardzības centrs. Gaisa un jūras transporta nozarēs būtiska loma ir starptautiskajam regulējumam.

5.4.2. Tirdzniecības struktūra un konkurence

5.4.2.1. Dzelzceļš un dzelzceļa pārvadājumi

Dzelzceļa nozarē notiek pakāpeniska likumdošanas piemērošana Eiropas Savienības prasībām, kuru pamatā ir 2001. gadā Eiropas Komisijas izdotās trīs dzelzceļa paketes, kas ietver dzelzceļa darbību regulējošu direktīvu kopumu. Valstij piederošais koncerns Latvijas dzelzceļš (LDz) pārvalda valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru, kuru izmanto gan koncerna meitas uzņēmumi, gan privātie dzelzceļa nozares uzņēmumi.

Dzelzceļa tīkla kopgarums Latvijā ir nedaudz mazāks par 1 900 km. Dzelzceļš jau ieņem nozīmīgāko lomu sauszemes kravu pārvadājumu jomā valstī, bet pasažieru pārvadājumu segmentā šim transporta veidam ir liels potenciāls gan iekšzemes, gan starptautiskajos pārvadājumos.

5.4.2.1.1. Kravu pārvadājumi

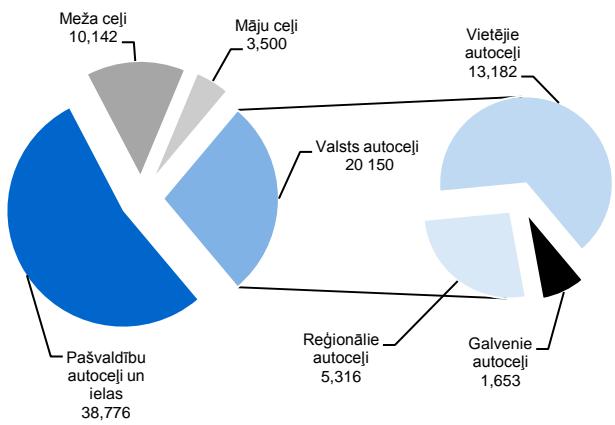
Pa dzelzceļu pārvadātās kravas apjoms samazinājās no 53,7 milj. tonnu 2009. gadā līdz 49,2 milj. tonnu 2010. gadā.

Koncerna LDz meitas sabiedrība SIA „LDz Cargo” ir lielākais kravu pārvadājumu uzņēmums ne tikai Latvijā, bet arī Baltijas valstīs. Bez LDz starptautisko kravu pārvadājumu tirgū darbojas arī divas privātās kompānijas – AS „Baltijas ekspresis” un AS „Baltijas tranzīta serviss”.

5.4.2.1.2. Pasažieru pārvadājumi

2010.gadā pa dzelzceļu tika pārvadāti 20,9 milj. pasažieru (iekšzemes un starptautiskie pārvadājumi), kas veidoja aptuveni 9% no kopējā pasažieru pārvadājumu skaita Latvijā, kuru vidū ir arī pārvadājumi regulārās satiksmes autobusos, trolejbusos, tramvajos un aviācijas nozarē.

Valstij piederošā AS „Pasažieru vilciens” ir vienīgais iekšzemes pasažieru pārvadātājs, kas darbojas visā Latvijas teritorijā. Sakarā ar valsts pasūtījuma mazināšanos, kritās ne tikai uzņēmuma pārvadāto pasažieru skaits, bet arī neto apgrozījums. Pārskata gadā tas bija samazinājies par 5,9 milj. latu jeb 12% līdz 41,7 milj. latu.⁶⁵ AS „Pasažieru vilciens” pārvadāto pasažieru skaits veidoja 20,5 milj. pasažieru.

Attēls Nr. 26 Latvijas ceļu iedalījums pēc to klasifikācijas, km
Avots: VAS „Latvijas Valsts ceļi”

SIA „LDz Cargo” sadarbībā ar privāto uzņēmumu SIA „L-Ekspresis” nodarbojas ar starptautiskajiem dzelzceļa pasažieru pārvadājumiem. 2009. gadā SIA „L-Ekspresis” noslēdza līgumu ar VAS „Latvijas dzelzceļš” par starptautisko pasažieru pārvadājumu apkalošanu līdz 2024. gadam.⁶⁶ 2010. gadā starptautiskie dzelzceļa pasažieru pārvadājumi tiek nodrošināti tikai uz Krieviju.

5.4.2.2. Autosatiksme

Autosatiksmes nozarē ietilpst autoceļu, autotransporta un ceļu satiksmes drošības jomas. Katrā no tām darbojas valstij piederoši uzņēmumi.

5.4.2.2.1. Autoceļi

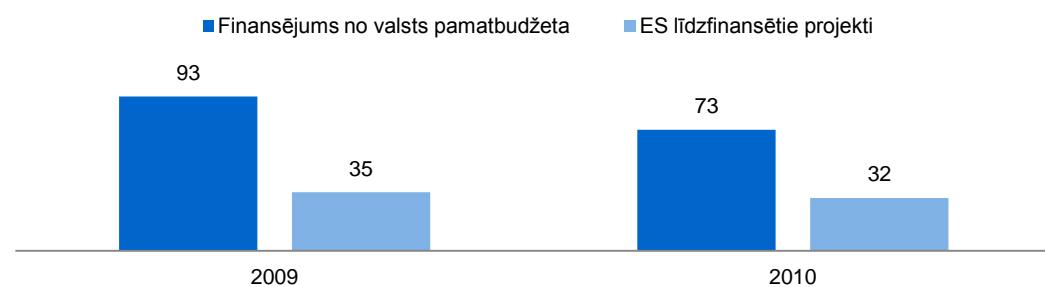
2010. gadā Latvijā kopējais uzskaitīto autoceļu un ielu garums sasniedza 72 568 km, kas ir mazāk nekā iepriekšējā gadā (73 074km). Ja valsts autoceļu kopgarums palika 20,2 tūkst. km robežās, tad pašvaldību autoceļu un ielu garums samazinājās no 39,3 līdz 38,8 tūkst. km (skat. Attēls Nr. 26).⁶⁷

⁶⁵ 2010.gada pārskats, Lursoft.lv

⁶⁶ <http://www.l-ekspresis.eu/?sid=1>

⁶⁷ <http://www.lvceli.lv/lv/Files/PageFiles/567/VA%20gadagramata2009.pdf>,
http://www.lvceli.lv/lv/Files/PageFiles/585/Gada%20pārskats_2010_latviski.pdf

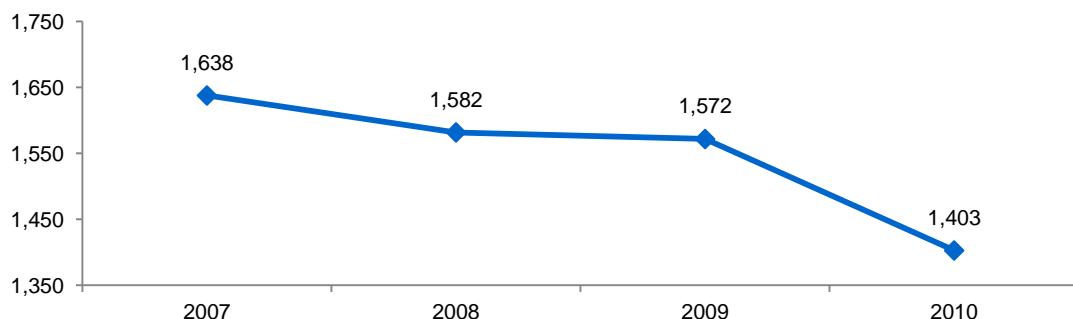
Valstij piederošos autoceļus un 934 tiltus 30 km kopgarumā⁶⁸ pārvalda VAS „Latvijas Valsts ceļi”. Uzņēmums atbild par valsts autoceļu tīkla uzturēšanu un attīstību, valsts un pašvaldību autoceļu reģistra uzturēšanu, kā arī pašvaldību autoceļu tīklu pārraudzīšanu. Uzņēmums ir atkarīgs no valsts finansējuma un nekonkurē tirgū ar citām kompānijām. Pārskata gadā valsts autoceļu programmu finansējums no pamatbudžeta samazinājās par 20 milj. latu, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, un bija 73,2 milj. latu. Papildus valsts finansējumam 2010. gadā tika piesaistīti arī 32 milj. latu Eiropas Savienības līdzfinansējuma veidā. VAS „Latvijas Valsts ceļi” neto apgrozījums 2010.gadā bija 7 134 211 latu. Lai gan, salīdzinot ar 2009. gadu, apgrozījums samazinājās par 4%, uzņēmums spēja strādāt ar 43,9 tūkst. latu peļņu (skat. Attēls Nr. 27).⁶⁹

Attēls Nr. 27 Valsts autoceļu programmu finansējums, milj. Ls

Avots: VAS „Latvijas Valsts ceļi”

Valsts autoceļu tehniskais stāvoklis ar katru gadu pasliktinās un tas atspogulojas arī kopējās vērtības kritumā. No 2009. līdz 2010. gadam tā pazeminājās par vairāk nekā simts milioniem latu un noslīdēja līdz 1,4 miljardiem latu (skat. Attēls Nr. 28).⁷⁰

Attēls Nr. 28 Valsts autoceļu kopējā vērtība, milj. Ls

Avots: VAS „Latvijas Valsts ceļi”

AS „Latvijas autoceļu uzturētājs” (LAU) veic valsts autoceļu uzturēšanu, būvniecību un remontu. Papildus uzņēmums arī nodarbojas ar dolomīta šķembu, drupinātās grants un sagatavoto smilšu ražošanu. 2010. gadā LAU neto apgrozījums bija 44,8 milj. latu, no kuriem 36 milj. latu bija ieņēmumi, kas saistīti ar valsts autoceļu ikdienas uzturēšanas darbiem.⁷¹ Uzņēmums nesaņem valsts

⁶⁸ <http://www.lvceli.lv/LV/?i=15>

⁶⁹ <http://www.lvceli.lv/lv/Files/PageFiles/567/VA%20gadagramata2009.pdf>,

http://www.lvceli.lv/lv/Files/PageFiles/585/Gada%20parisks_2010_latviski.pdf

⁷⁰ [7.lpp., http://www.lau.lv/lv/Files/PageFiles/585/Gada%20parisks_2010_latviski.pdf](http://www.lau.lv/lv/Files/PageFiles/585/Gada%20parisks_2010_latviski.pdf)

⁷¹ <http://www.lau.lv/pub/index.php?id=15>

dotācijas vai tiešu finansējumu no valsts budžeta un darbojas konkurences apstākļos. LAU ir lielākais komersants valstī, kas pēc valsts pasūtījuma veic valsts autoceļu uzturēšanas darbus.⁷²

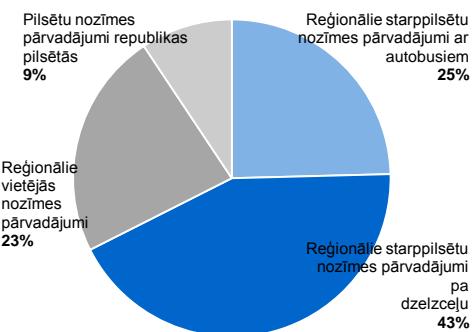
5.4.2.2.2. Autotransports

2010.gadā Latvijā ar autotransportu tika pārvadātas 37,8 milj. tonnu jeb 41% no visiem kravu pārvadājumiem. Pasažieru pārvadājumu ziņā, regulārās satiksmes autobusi pārvadāja ievērojami vairāk pasažieru nekā citi transporta veidi – 2010. gadā 122,3 milj. cilvēku, salīdzinot ar 20,9 milj. pasažieru, kas pārvadāti pa dzelzceļu.

Valsts SIA „Autotransporta direkcija” veic valsts pārvaldes funkciju administrēšanu autopārvadājumu jomā, realizē valsts politiku starptautisko pārvadājumu jomā un autotransporta komercpārvadājumu uzņēmējdarbības licencēšanā.⁷³ Uzņēmums arī administre Satiksmes ministrijas piešķirtās dotācijas sabiedriskajam transportam (kopumā 2010. gadā 61,7 milj. Ls), visvairāk reģionālajiem starppilsētu nozīmes pārvadājumiem ar autobusiem un pa dzelzceļu.⁷⁴ 2010. gadā VSIA „Autotransporta direkcija” apgrozījums bija 1,75 milj. latu (skat. Attēls Nr. 29).⁷⁵

5.4.2.2.3. Ceļu satiksmes drošība

Latvija pēdējo desmit gadu laikā ir panākusi pakāpenisku ceļa negadījumu skaita samazinājumu. Valsts politika ceļu satiksmes drošības jomā ir sasniegusi arī bojā gājušo skaita samazinājumu, kas pārsniedz Eiropas Savienības nosprausto mērķi no 2001. līdz 2010.gadam šo skaitu samazināt uz pusi. Šī mērķa ietvaros Latvijā 2009. un 2010. gadā ceļu satiksmes negadījumos mirušo skaitam nevajadzēja pārsniegt attiecīgi 311 un 280, bet faktiski bojā gājušo skaits samazinājās līdz 254 2009.gadā un 218 2010.gadā. Ja salīdzina ceļu satiksmes negadījumu (CSNg) skaita dinamikas izmaiņas Latvijā, vērtējot 2001.gadu kā bāzes gadu, vērojams ceļu satiksmes negadījumu ar cietušajiem, bojā gājušiem un ievainotiem samazinājums. Nēmot 2004. gadu kā bāzes gadu, skatāma tendence samazināties arī ceļu satiksmes negadījumos smagi ievainoto cilvēku skaitam. (skat. Attēls Nr. 30).⁷⁶

Attēls Nr. 29 VSIA „Autotransports direkcija pārskaitītās dotācijas”
Avots: VSIA „Autotransporta direkcija”

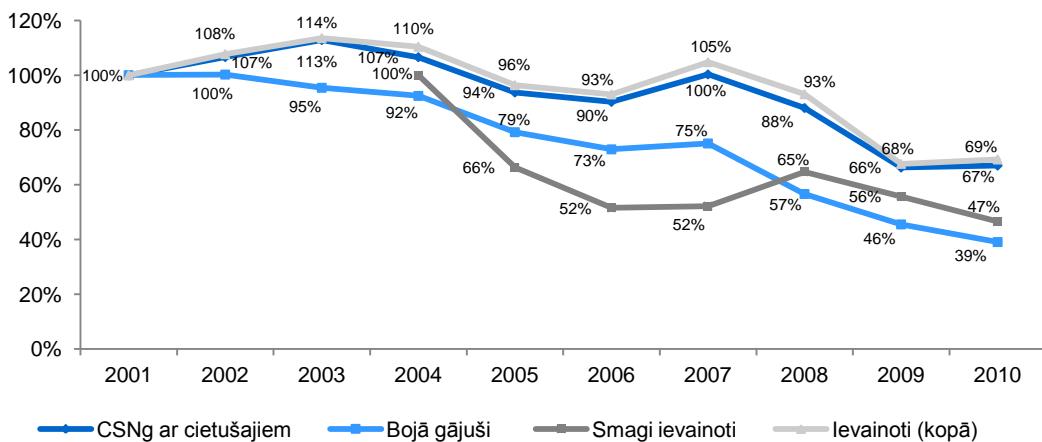
⁷² <http://www.lau.lv/pub/index.php?id=31>

⁷³ <http://www.atd.lv/lat/direkcija/aprakstsparsATD/>

⁷⁴ 16.lpp. http://www.atd.lv/tools/download.php?name=AD%202010%20gada_gala.doc

⁷⁵ 23.lpp. http://www.atd.lv/tools/download.php?name=AD%202010%20gada_gala.doc

⁷⁶ <http://www.sam.gov.lv/satmin/content/?cat=89>

Attēls Nr. 30 Ceļu satiksmes negadījumi Latvijā 2010.gadā

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Ceļu satiksmes drošības jomā būtiska loma ir VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcijai” (CSDD), kura uztur transportlīdzekļu un vadītāju valsts reģistru, veic transportlīdzekļu reģistrāciju, piešķir transportlīdzekļu vadītāju kvalifikāciju, veic transportlīdzekļu tehnisko kontroli un sertifikāciju, kā arī veic ceļu drošības auditu un vispārējo pārraudzību.⁷⁷

5.4.2.3. Aviācija

Aviācijas nozare pēdējo desmit gadu laikā ir piedzīvojusi visstraujāko izaugsmi. Kravu pārvadājumi šajā nozarē trīskāršojās – no 5 tūkst. tonnu 2001.gadā līdz 15 tūkst. tonnu 2010. gadā. Savukārt pasažieru pārvadājumi šajā periodā pieauga vairāk nekā desmit reizes – no 0,3 milj. 2001. gadā līdz 3,4 milj. 2010. gadā (skat. Attēls Nr. 31).⁷⁸

Attēls Nr. 31 Starptautiskās lidostas „Rīga” apkalpoto pasažieru skaits, milj.

Avots: VAS „Starptautiskās lidostas „Rīga””

Valstij šajā nozarē pieder trīs uzņēmumi. VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” nodrošina gaisa satiksmes pakalpojumu sniegšanu, AS „Air Baltic Corporation” („airBaltic”), kurā Latvijas Valsts ir akciju kontrolpaketes (52,6%) turētājs (47,2% kapitaldaļu pieder SIA „Baltijas aviācijas sistēmas”), nodrošina pasažieru pārvadājumus, bet VAS „Latvijas gaisa satiksme” sniedz aeronavigācijas pakalpojumus (skat. Attēls Nr. 32).

⁷⁷ http://www.csdd.lv/tools/download.php?file=files/text/1310389873973_VAS_statuti_maijs.pdf

⁷⁸ CSP TRG27. PASAŽIERU PĀRVADĀJUMI (milj. cilvēku)

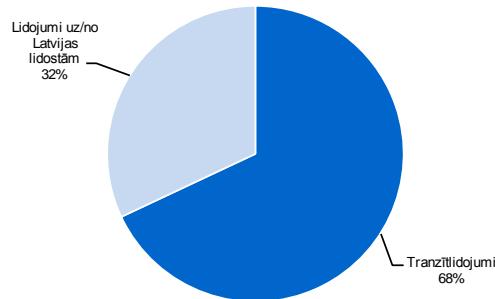
Starptautiskā lidosta „Rīga” ir viena no retajām Eiropas lidostām, kas apkalpo gan pilna servisa, gan zemo cenu aviosabiedrības. Tā ir lielākā civilās aviācijas lidosta Baltijas valstīs, kas nodrošina regulāru pasažieru satiksmi, kā arī kravas un pasta pārvadāšanu.⁷⁹

2010. gadā no Starptautiskās lidostas „Rīga” varēja nokļūt līdz 82 galamērķiem, kurus kopumā nodrošināja 19 aviokompānijas.⁸⁰ 2010.gadā lidosta apkalpoja 68 tūkst. gaisa kuģu, kas ir par aptuveni 8 tūkst. vairāk nekā iepriekšējā gadā.⁸¹ Pārskata gadā apkalpoto pasažieru skaits sasniedza lidostas visu laiku augstāko rādītāju – 4,7 milj. pasažieru.⁸²

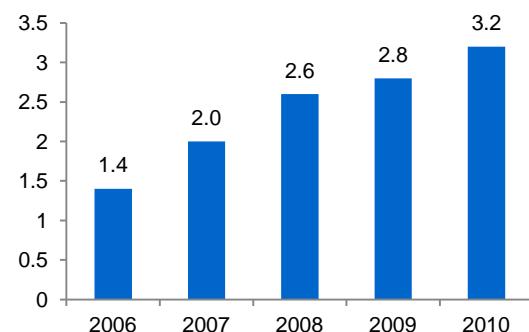
Virszemes apkalpošanas pakalpojumus (piemēram, pasažieru reģistrācija, iekāpšanas lidmašīnā organizēšana) kopš 2010. gada 1. janvāra veic ne tikai pati VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga””, bet arī SIA „North Hub Services”, kas apkalpo aviokompāniju „airBaltic”.⁸³

VAS „Latvijas gaisa satiksme” (LGS) sniedz aeronavigācijas pakalpojumus visiem gaisa telpas lietotājiem Rīgas Lidojumu informācijas rajonā.⁸⁴ 2010. gadā Rīgas Lidojumu informācijas rajonā LGS apkalpoja 214 tūkst. lidojumu, kas ir par 4% vairāk nekā 2009.gadā. Lielākā daļa jeb 68% bija tranzītlidojumi, bet pārējie bija lidojumi uz/no Rīgas (68 tūkst.) un Liepājas (96) lidostām.⁸⁵ LGS apgrozījums pārskata gadā palielinājās līdz 15,3 milj. latu. 2009. gadā tas veidoja 14,2 milj. latu.⁸⁶ Lielāko ienākumu daļu veidoja ienākumi no pakalpojumiem par tranzītlidojumiem un maršrutā uz lidostām – 2010. gadā 13,2 milj. latu. Ienākumi no aeronavigācijas pakalpojumiem lidlauku vadības zonā pārskata gadā bija 2 milj. latu.⁸⁷

Nacionālā lidsabiedrība „airBaltic” 2010. gadu noslēdza ar veiksmīgiem operacionālajiem rādītājiem. Salīdzinot ar 2009. gadu, par 22% pieauga uzņēmuma veikto lidojumu skaits, sasniedzot

Attēls Nr. 32 Lidojumu sadalījums Rīgas Lidojumu informācijas rajonā
Avots: VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga””

Attēls Nr. 33 AS „AirBaltic Corporation” apkalpoto pasažieru skaits, milj.
Avots: AS „Air Baltic Corporation”

⁷⁹ <http://www.riga-airport.com/lv/main/par-lidostu>

⁸⁰ 11.lpp., http://www.riga-airport.com/uploads/files/Par%20lidostu/Gada%20gramata/RIX%20BUK%202011_10_05_LV.pdf

⁸¹ 4.lpp. http://www.riga-airport.com/uploads/files/Par%20lidostu/Gada%20gramata/RIX%20BUK%202011_10_05_LV.pdf

⁸² <http://www.riga-airport.com/lv/main/par-lidostu/statistika/kopa-pa-gadiem>

⁸³ <http://www.riga-airport.com/lv/main/zinas/medijiem/preses-relizes-2009/no-1-janvara-starptautiskaja-lidosta-riga-mainas-lidsabiedrības-airbaltic-pasazieru-apkalposanas-pakalpojumu-sniedzejs>

⁸⁴ http://www.lgs.lv/lat/par_kompaniju/

⁸⁵ 13.lpp. http://www.lgs.lv/files/Annual_Report_2010_LV_1.doc

⁸⁶ 6.lpp., http://www.lgs.lv/files/Annual_Report_2010_LV_2.pdf

⁸⁷ 16.lpp., http://www.lgs.lv/files/Annual_Report_2010_LV_2.pdf

56 tūkst., par 16% palielinājās apkalpoto pasažieru skaits (2010. gadā tie bija 3,2 milj.), kā arī nedaudz (par 1%) uzlabojās uzņēmuma efektivitāte – vietu piepildījums lidmašīnā pārskata gadā bija vidēji 69% (skat. Attēls Nr. 33).⁸⁸

5.4.2.4. Pasta pakalpojumi

Pasta politiku Latvijā realizē saskaņā ar Eiropas Savienības iekšējā tirgus politiku, kas paredz pasta tirgus pilnīgu atvēršanu līdz 2012. gada 31. decembrim.⁸⁹ Latvijā pasta pakalpojumu tirgū tiek sniegti gan tradicionālie pasta pakalpojumi, gan ekspresspasta un kurjerpasta pakalpojumi, kā arī abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumi.⁹⁰

2010. gadā Latvijā vienīgais universālā pasta pakalpojuma sniedzējs ir VAS „Latvijas Pasts”, kam, ievērojot SPRK noteiktās minimālās kvalitātes prasības, visā valstī ir jānodrošina vēstuļu korespondences un pasta paku sūtījumi.⁹¹

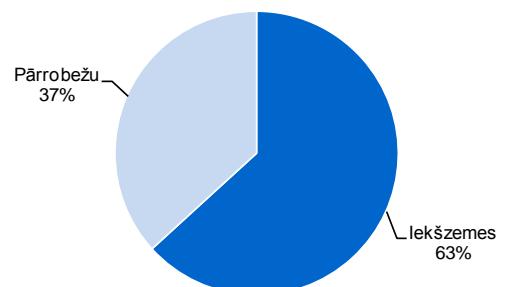
Pārskata gadā VAS „Latvijas Pasts” nosūtīto vēstuļu korespondences skaits bija 37,8 milj., kas ir par 31% mazāk nekā 2009.gadā. Savukārt pasta paku sūtījumu skaits palielinājās par 25,4% un sasniedza 292 tūkstošus.⁹² Lielākā daļa vēstuļu korespondences (79%) (skat. Attēls Nr. 34) un pasta paku sūtījumu (63%) (skat. Attēls Nr. 35) tika veikti Latvijas teritorijā.

Kopējais vēstuļu korespondences sūtījumu skaits salīdzinot ar 2009. gadu samazinājies par 31%, tajā skaitā starptautisko sūtījumu skaits - par 45,1%, iekšzemes sūtījumu skaits - par 25,9%. Pasta paku sūtījumu skaits, salīdzinot ar 2009. gadu, palielinājies par 25,4%.

VAS „Latvijas Pasts” darbojas konkurences apstākļos. Pārskata gada beigās SPRK bija uzskaitīti 60 pasta komersanti, savukārt ekspresspasta un kurjerpasta jomā aktīvi darbojās 35 pasta pakalpojumu sniedzēji.⁹³ 2010. gadu VAS „Latvijas Pasts” noslēdza ar 278,9 tūkst. latu zaudējumiem. Uzņēmuma apgrozījums, salīdzinot ar 2009. gadu, samazinājās par 5,72 milj. latu jeb 12,95% un 2010. gadā bija 38,46 milj. latu.⁹⁴

Attēls Nr. 34 VAS "Latvijas Pasts" vēstuļu korespondences sūtījumi 2010.gadā
Avots: VAS „Latvijas Pasts”

Attēls Nr. 35 VAS "Latvijas Pasts" pasta paku sūtījumi 2010.gadā
Avots: VAS „Latvijas Pasts”

⁸⁸ 3., 5., 7.lpp. http://www.airbaltic.com/upload_file/operational_statistics_LV/2010DecemberLV.pdf

⁸⁹ Pasta politikas pamatnostādnes 2011.–2017.gadam, 4.lpp., <http://www.sprk.gov.lv/index.php?id=348&sadala=21>

⁹⁰ Pasta politikas pamatnostādnes 2011.–2017.gadam, 6.lpp

⁹¹ http://www.sprk.gov.lv/doc_upl/SPRK_publiskais_parskats_2010.pdf

⁹² 50.lpp., http://www.sprk.gov.lv/doc_upl/SPRK_publiskais_parskats_2010.pdf

⁹³ 51.lpp., http://www.sprk.gov.lv/doc_upl/SPRK_publiskais_parskats_2010.pdf

⁹⁴ 4.lpp., http://www.pasts.lv/lv/par_mums/LP_gada_parskats_2010.pdf

5.4.2.5. Jūrniecība

Galvenie faktori, kas ietekmējuši jūrniecības un tranzīta nozares attīstību, sniedzot nozīmīgu ieguldījumu valsts ekonomikā ir Latvijas ģeogrāfiskais izvietojums ar aptuveni 500 kilometru garu jūras robežu un konkurētspējīgām ostām, kā arī vēsturiska iespēja Latvijā iegūt jūrniecības izglītību.

Mūsdienās, nēmot vērā transporta globālo raksturu, jūrniecības nozares attīstība un konkurētspēja Latvijā ir skatāma ciešā saistībā ar izmaiņām ekonomiskajos procesos pasaulei, kā arī reģiona (Eiropas Savienības) transporta nozares stratēģiju nākamajai dekādei. ES Baltajā grāmatā tiek uzsvērta jūras transporta pakalpojumu loma Eiropas ekonomikā un konkurētspējas nodrošināšanā. Jūrniecība un ar to saistītās industrijas ir būtisks ienākumu un darbavietu resurss Latvijā.

Kuñošanas drošība, kuģu un vides aizsardzība, augsti kvalificēti jūrnieki jau vairāk nekā desmit gadus ir definēti kā stūrakmeņi uz kuriem balstās Starptautiskās Jūrniecības organizācijas politika un ES jūras transporta nozare.

Jūrniecības nozarē valstij pieder viens uzņēmums – VAS „Latvijas Jūras administrācija”, kuras kompetence ir definēta Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likumā. VAS „Latvijas Jūras administrācija” veic dažādus valsts pārvaldes uzdevumus, kuru vidū ir, piemēram, jūrnieku atestāciju un sertifikāciju, navigācijas publikāciju sagatavošanu un izplatišanu, kuģu reģistrācija, kuģu reģistra datu bāzes uzturēšana, kuģu atbilstības drošības un vides prasībām uzraudzīšana, sertifikātu izsniegšana dažādiem nozares komersantiem, ostas valsts kontroles veikšana u.c.⁹⁵

⁹⁵ 6.pants, <http://www.likumi.lv/doc.php?id=68491>

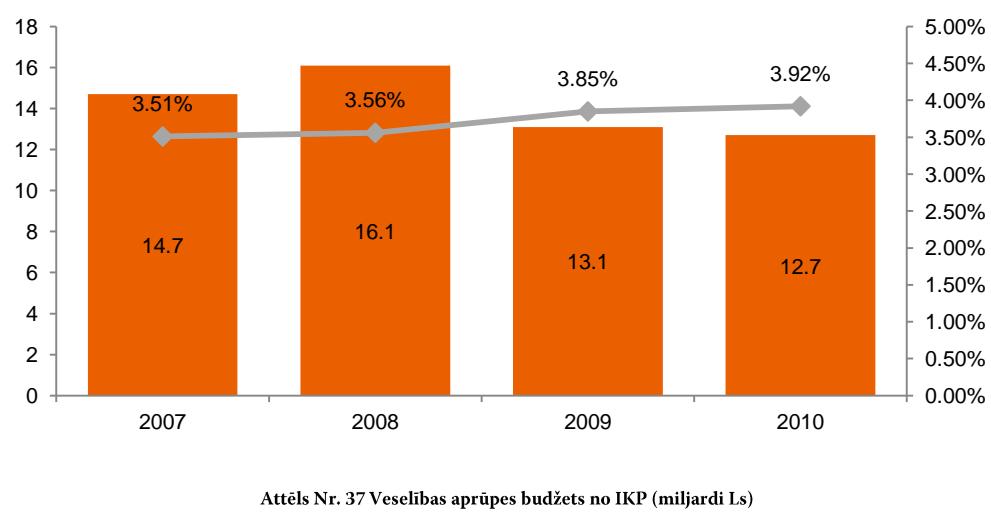
5.5. Veselības aprūpe

Latvijā veselības aprūpes nozari pamatā organizē un pārvalda valsts, bet veselības aprūpes izdevumus sedz gan no valsts finansējuma, gan no pacientu tiešajiem maksājumiem. Lielākā daļa veselības aprūpes iestāžu pieder valstij vai pašvaldībām, tomēr arī privātais sektors sniedz veselības aprūpes pakalpojumus.

Salīdzinot ar ES vidējo, Latvijas iedzīvotājiem ir sliktāks veselības stāvoklis, un mirstības rādītāji ir vieni no augstākajiem. Pozitīvi vērtējams vidējā jaundzimušo paredzamā mūža ilguma pakāpenisks pieaugums pēdējo desmit gadu laikā, tomēr šis rādītājs joprojām ir viens no zemākajiem ES valstu vidū (skat. Attēls Nr. 36).

Veselības aprūpei atvēlētais finansējums ir viens no zemākajiem ES – 2010. gadā Latvijā veselības aprūpes finansējums bija 3,92% no IKP (3,85% 2009.gadā). Citas ES valstis veselības aprūpei atvēl vidēji no 4,6% līdz 7% no IKP.⁹⁶ Nelielais finansējuma relatīvais kāpums pēdējos gados ir saistīts ar ievērojamu IKP samazinājumu ekonomiskās recesijas dēļ (skat. Attēls Nr. 37).

⁹⁶ <http://polsis.mk.gov.lv/LoadAtt/file7129.doc>

5.5.1. Nozares regulējums

Valsts veselības aprūpes nozares politiku izstrādā Veselības ministrija, kas arī organizē, koordinē un pārrauga tās īstenošanu.

Veselības aprūpe tiek organizēta četros līmenos. Neatliekamā palīdzība tiek sniepta gadījumos, kad piepeša saslimšana vai ievainojums apdraud pacienta dzīvību. Primārā veselības aprūpe ietver veselības veicināšanas pasākumus, agrīnu slimību diagnostiku un veselības stāvokļa novērošanu, izmantojot vienkāršas un izmaksu ziņā efektīvas medicīnas tehnoloģijas. Sekundārā veselības aprūpe ir saistīta ar specializētu ambulatoro un stacionāro (nepieciešama pacienta ievietošana slimīcā) veselības aprūpi, kas vērsta uz maksimāli ātra un kvalitatīva pacienta veselības stāvokļa uzlabošanu līdz tādai pakāpei, kad ir iespējama tālāka ārstēšana, veicot primārās veselības aprūpes pasākums. Terciārā veselības aprūpe saistīta ar tehniski daudzveidīgu un sarežģītu medicīnisko tehnoloģiju izmantošanu, ko veic atbilstoši kvalificētas ārstniecības personas (skat.

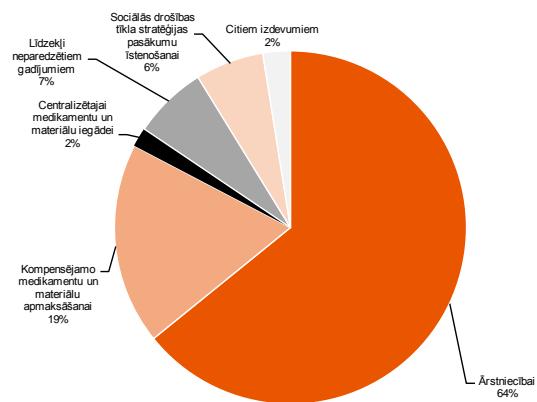
Attēls Nr. 38).⁹⁷

Pēc pārskata gada tapšanas (konkrēti – 01.11.2011.) Veselības norēķinu centrs ir apvienots ar Veselības ekonomikas centru.

5.5.2. Tīrgus struktūra un konkurence

Pārskata gadā tika turpināta izmaiņu veikšana nozares struktūrā. Valsts un pašvaldību slimnīcu skaits tika samazināts līdz 46, salīdzinot ar 50 – 2009. gadā⁹⁸, kas kopējo valstī esošo stacionāru skaitu samazināja līdz 67. 2009.gadā tās bija 69, bet 2001.gadā ievērojami vairāk – 140. Vienlaikus ambulatorās aprūpes iestāžu skaits tika palielināts līdz 4 756 (2009. gadā tas bija 4 583, bet 2001. gadā – 2 386). Arī gultu skaits slimnīcās ir samazināts līdz 11 920 pārskata gadā (2009. gadā tās bija 14 434).

Valsts piešķirtais finansējums 2010. gadā bija 386,6 milj. latu, kas bija par aptuveni 8 milj. latu mazāk nekā gadu iepriekš (394,5 milj. Ls).⁹⁹ Lielākā daļa līdzekļu bija paredzēti ārstniecībai – kopumā 248 milj. latu jeb 64% no visa veselības aprūpei atvēlētā finansējuma.

Attēls Nr. 38 Valsts piešķirto līdzekļu veselības aprūpei izlietojums 2010.gadā
Avots: Veselības norēķinu centrs

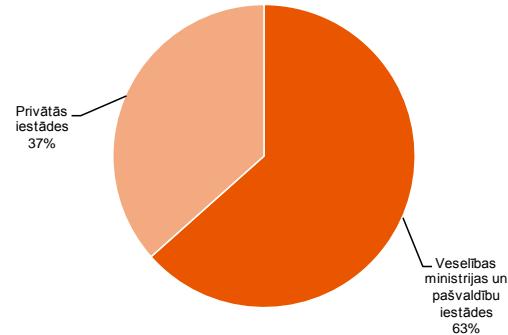
⁹⁷ Veselības likuma projekts.

[http://phoebe.vm.gov.lv/misc_db/web.nsf/bf25ab0f47ba5dd785256499006b15a4/a0ef02442cc7b54cc225748800293375/\\$FILE/gala.var_220210.doc](http://phoebe.vm.gov.lv/misc_db/web.nsf/bf25ab0f47ba5dd785256499006b15a4/a0ef02442cc7b54cc225748800293375/$FILE/gala.var_220210.doc)

⁹⁸ <http://www.vmnvd.gov.lv/uploads/files/4eaabcdccb537.pdf>

⁹⁹ 9.lpp., http://www.vnc.gov.lv/files/VNC_gada_parskats_par_2009_gadu.pdf, 8.lpp., http://www.vnc.gov.lv/files/VNC_gada_parskats_par_2010_sagatavots_2011.pdf

Lielākā daļa valstij piederošo veselības aprūpes uzņēmumu ir slimnīcas. Privāto slimnīcu skaits Latvijā ir salīdzinoši mazaks gan slimnīcu izveidei un uzturēšanai nepieciešamo lielo investīciju dēļ, gan tāpēc, ka valsts slimnīcas sniedz pietiekami kvalitatīvus pakalpojumus par salīdzinoši zemām cenām. Lielākā privātā slimnīca pieder AS „Latvijas Jūras medicīnas centrs”,¹⁰⁰ kurās neto apgrozījums 2010. gadā bija samazinājies līdz 3,36 milj. latu, salīdzinot ar 2009. gadu, kad tas bija 4,56 milj. latu.¹⁰¹

Attēls Nr. 39 Ārstu (neskaitot zobārstus, bet ieskaitot rezidentus un stažierus) sadalījums valsts/pašvaldību un privātajās institūcijās 2010.gadā
Avots: Nacionālais veselības dienests

Lielākā daļa ārstu jeb 63%, neskaitot zobārstus, strādā valstij vai pašvaldībām piederošajās iestādēs (skat. Attēls Nr. 39). Kopā ar rezidentiem un stažieriem valsts un pašvaldību iestādēs 2010. gadā strādāja 4 209 ārsti, bet privātajās iestādēs – 2 565.¹⁰² Samazinoties valstij piederošo stacionāru skaitam, daļa ārstu pārgāja darbā uz privāto sektoru.

¹⁰⁰ <http://balticexport.com/?article=rentabls-un-ienesigs-bizness&lang=en>

¹⁰¹ http://www.ljmc.lv/lv/karteja_aktionaru_pilnsapulce/box/files/filelists/1302681446-konsgpljmc2010lvlv.pdf

¹⁰² <http://www.vmnvd.gov.lv/uploads/files/4eaabcdcb537.pdf>

5.6. Nekustamie īpašumi

Latvijas valstij pieder ievērojami nekustamie īpašumi vairāku miljardu latu vērtībā. Liela daļa aktīvu pieder ministrijām, kā arī pašvaldībām, bet šajā pārskatā tie netiek analizēti. Arī kapitālsabiedrībām ar valsts dalibūtu kapitālā kopumā pieder zeme, mežs, ēkas un infrastruktūra vairāku simtu miljonu latu vērtībā. Kapitālsabiedrībām piederošie aktīvi ir atspoguļoti attiecīgo kapitālsabiedrību aprakstu sadaļās un šeit detalizētāk netiek analizēti. Šajā nodaļā ir apskatītas tās kapitālsabiedrības, kas nodarbojas ar valsts nekustamo īpašumu apsaimniekošanu.

Valstij piederošo nekustamo īpašumu apsaimniekošana tiek veikta decentralizēti – tos apsaimnieko vairākas kapitālsabiedrības, kuru kapitāldaļu turētājas ir atsevišķas ministrijas, tomēr šajā nozarē valsts virzās nekustamo īpašumu pārvaldes centralizācijas virzienā, īpašumu pārvaldi uzticot VAS „Valsts nekustamie īpašumi”. Nākamajā tabulā ir apkopotas nekustamo īpašumu nozarē darbojošās kapitālsabiedrības. Visas šīs kapitālsabiedrības 100% apmērā pieder Latvijas valstij, tomēr to kapitāldaļu turētāji un apsaimniekojamo īpašumu skaits atšķiras (skat. Tabula Nr. 2).

Tabula Nr. 2 „Nekustamo īpašumu nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāju salidzinājums”

Nekustamo īpašumu nozares kapitālsabiedrības	Valsts kapitāla daļu turētājs	Neto apgrozījums, tūkst. Ls		Peļņa/(zaudējumi), tūkst. Ls	
		2009	2010	2009	2010
VAS „Valsts nekustamie īpašumi”	Finanšu ministrija	16 101	19 414	332	(5 202)
VAS „Tiesu namu aģentūra”	Tieslietu ministrija	2 252	2 674	187	121
VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi”	Zemkopības ministrija	3 871	3 900	8	(4)
VSIA „Šampētera nams”	Labklājības ministrija	712	561	17	(0,03)
VSIA „Namzinis”	Satiksmes ministrija	326	262	25	(25)

Avots: kapitālsabiedrību 2010.gada pārskati

5.7. Pārējie uzņēmumi

5.7.1. Sertificēšana, atbilstības novērtēšana, metroloģijas centri

Sertificēšanas, atbilstības novērtēšanas un metroloģijas jomā darbojas četras valstij pilnībā piederošas kapitālsabiedrības: SIA „Latvijas Nacionālais metroloģijas centrs”, SIA „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs”, VSIA „Sertifikācijas un testēšanas centrs” un VSIA „Latvijas Proves birojs”.

5.7.2. Sports un kultūra

2010.gadā valstij kopumā piederēja 19 kultūras un sporta nozares kapitālsabiedrības ar valsts dalibuto kapitālā virs 50%, no kurām Kultūras ministrija ir kapitāla daļu turētāja 14 valsts sabiedrībās ar ierobežotu atbildību, Izglītības un zinātnes ministrija – četrās kapitālsabiedrībās, bet pārskata gadā Satiksmes ministrija bija kapitāla daļu turētāja vienā sabiedrībā – VAS „Biķernieku kompleksā sporta bāze”.

5.7.2.1. Kultūra

Kultūras nozari Latvijā regulē pieņemtais "Kultūras institūciju likums", savukārt saskaņā ar 14.05.2003. MK noteikumiem Nr.241 „Kultūras ministrijas nolikums” Kultūras ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde kultūras nozarē, kas izstrādā nozares politiku. Kultūras ministrija ir kapitāla daļu turētāja septīnos repertuāra teātros, sešās koncertorganizācijās un VSIA „Rīgas cirks”.

Pārskata gadā teātors kopumā notika 2 776 izrādes, kuras noskatījās gandrīz 700 tūkst. apmeklētāju. Ārzemēs, tajā skaitā starptautiskos festivālos, tika nospēlētas 59 izrādes. Pārskata gadā kopumā tika sniegti 439 koncerti, kurus apmeklēja aptuveni 159 tūkst. cilvēku. Ārzemēs tika sniegti 166 koncerti. Latvijas Nacionālā opera (LNO) 2010. gadā uzveda 5 jauniestudējumus. 2010.gadā operas lielajā zālē notika 90 operas izrādes, 75 baleta izrādes un 14 koncerti, bet kopumā pārskata gadā LNO telpās notika 202 pasākumi. Kopējais pārdoto biļešu skaits 2010. gadā sasniedza 144 051. LNO mākslinieki ārzemēs sniedza 21 viesizrādi. „Rīgas cirks” pārskata gadā sniedza 75 izrādes aptuveni 31 tūkst. apmeklētāju (skat. Tabula Nr. 3).¹⁰³

Tabula Nr. 3 „Kultūras nozares kapitālsabiedrību finanšu rāditāju salīdzinājums”

Kultūras nozares kapitālsabiedrība	Valsts kapitāla daļu turētājs	Neto apgrozījums, tūkst. Ls		Peļņa/zaudējumi, tūkst. Ls		Dotācija, tūkst. Ls	
		2009	2010	2009	2010	2009	2010
VSIA „Latvijas Nacionālais teātris”	Kultūras ministrija	2 697,0	2 162,6	(73,9)	(192,4)	1 067,9	732,9
VSIA „Drailes teātris”	Kultūras ministrija	2 157,0	1 715,1	12,0	2,5	951,9	636,6
VSIA „Jaunais Rīgas teātris”	Kultūras ministrija	1 869,1	1 612,3	4,4	4,5	789,3	499,6
VSIA „Latvijas Nacionālā opera”	Kultūras ministrija	1 813,3	1 474,2	(0,004)	(160,7)	4 881,5	3 700,0
VSIA „M. Čehova Rīgas krievu teātris”	Kultūras ministrija	932,9	1 274,2	(4,6)	0,3	634,5	1 411,3
VSIA „Valmieras drāmas	Kultūras ministrija	966,7	742,3	4,4	(68,3)	596,3	417,3

¹⁰³ http://www.km.gov.lv/lv/doc/ministrija/parskats/KM_PARSKATS2010_01_07_2011.pdf

teātris”							
VSIA „Valsts Akadēmiskais koris „Latvija””	Kultūras ministrija	746,6	718,7	20,1	10,0	584,0	493,9
VSIA „Latvijas Koncerti”	Kultūras ministrija	325,9	491,4	1,2	3,6	861,6	1 069,5
VSIA „Kremerata Baltica”	Kultūras ministrija	431,8	448,1	0,2	1,9	179,7	126,7
VSIA „Rīgas cirkš”	Kultūras ministrija	523,5	445,6	81,0	(19,2)	106,6	62,3
VSIA „Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris”	Kultūras ministrija	269,1	439,1	0,6	(28,2)	1 643,1	962,8
VSIA „Latvijas Leļļu teātris”	Kultūras ministrija	248,6	255,1	15,7	7,5	346,1	387,8
VSIA „Liepājas simfoniskais orķestris”*	Kultūras ministrija	N/A	115,3	N/A*	(26,5)	2,0	613,8
VSIA „Daugavpils teātris”	Kultūras ministrija	36,5	59,9	(12,5)	(104,8)	380,0	182,5
KOPĀ:		13 018,0	13 963,9	48,5	(569,8)	13 024,5	11 297,0

Avots: kapitālsabiedrību 2010.gada pārskati

*Sabiedrība reģistrēta LR Uzņēmumu reģistrā 2009.gada 29.decembrī

Saskaņā ar Kultūras institūciju likuma 23. pantu valsts kapitālsabiedrības un valsts kontrolētas kapitālsabiedrības papildu ieņēumiem no komercdarbības, ieņēumiem no Valsts kultūrkapitāla fonda vai citiem normatīvajos aktos paredzētajiem ieņēumiem, var saņemt finansējumu no valsts budžeta līdzekļiem dotācijas veidā. Dotācijas piešķiršana ir sasaistīta ar konkrētu valsts deleģētu kultūras funkciju veikšanu.

Pārskata gadā valsts kultūras organizācijām dotācijas veidā novirzīja 11,3 milj. latu jeb par 13% mazāk līdzekļu kā 2009. gadā. Lielākā dotācijas saņēmēja gan 2009., gan 2010. gadā bija VSIA „Latvijas Nacionālā opera” 2009. gadā saņemot 4,9 milj. latu, bet 2010. gadā – 3,7 milj. latu. Pārskata gadā vēl tikai dotācija VSIA „M.Čehova Rīgas krievu teātris” pārsniedza vienu miljonu latu.

Papildus valsts dotācijai, kultūras nozarē strādājošās valsts kapitālsabiedrības 2010. gadā kopumā saņēma 795,6 tūkst. latu ziedojumos, ko ar finanšu ministra atļauju veica citas valsts kapitālsabiedrības. 2009.gadā šo ziedojumu kopsumma bija daudz mazāka – 163,7 tūkst. latu.¹⁰⁴

Kultūras ministrijas turējumā esošās valsts kapitālsabiedrības pārskata gadā kopumā strādāja ar zaudējumiem – tie pārsniedza pusmiljonu latu. Tomēr neto apgrozījums no 2009. līdz 2010. gada beigām bija kopumā palielinājies par aptuveni 945 tūkst. latu.

¹⁰⁴ http://www.mk.gov.lv/doc/2005/FMKonc_211011_ziedoj.1190.doc

5.7.2.2.Sports

Valsts pārvaldes funkcijas sporta nozarē pilda Izglītības un zinātnes ministrija, kura ir arī kapitāla daļu turētājs četrās kapitālsabiedrības, kurās valsts dalība ir virs 50%. Valstij pieder 100% kapitāla daļas VSIA „Bobsleja un kamanīņu trase „Sigulda”” un VSIA „Kultūras un sporta centrs „Daugavas stadions””, savukārt gan SIA „Tenisa centrs „Lielupe””, gan SIA „Sporta centrs „Mežaparks”” valsts daļa ir 99,99%. Šajā pārskatā netiek aplūkota VAS „Bikernieku kompleksā sporta bāze”, kuras reorganizāciju Satiksmes ministrija uzsāka 2010. gada oktobrī, un tā noslēdzās 2011. gada 6. jūlijā, kad kapitālsabiedrība tika oficiāli pievienota VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija”, kura pārņēma visas saistības, tiesības un pienākumus (skat. Tabula Nr. 4).

Tabula Nr. 4 „Sporta nozares kapitālsabiedrību finanšu rādītāju salīdzinājums”

Avots:	Sporta nozares kapitālsabiedrība	Valsts kapitāla daļu turētājs	Neto apgrozījums, tūkst. Ls		Peļņa/zaudējumi, tūkst. Ls		Dotācija, tūkst. Ls	
			2009	2010	2009	2010	2009	2010
	VSIA „Bobsleja un kamanīņu trase „Sigulda””	Izglītības un zinātnes ministrija	301,3	375,3	(221,2)	(32,7)	337,3	162,3
	VSIA „Kultūras un sporta centrs „Daugavas stadions””	Izglītības un zinātnes ministrija	190,3	170,9	0,4	(5,4)	150,2	147,2
	SIA „Tenisa centrs „Lielupe””	Izglītības un zinātnes ministrija	158,3	117,8	2,9	(3,4)	30	167,2
	SIA „Sporta centrs „Mežaparks””	Izglītības un zinātnes ministrija	100,2	92,5	(45,9)	(24,7)	117,1	36
	KOPĀ:		750,1	756,5	(263,8)	(66,2)	634,7	512,7

kapitālsabiedrību 2010.gada pārskati

Gan 2009., gan 2010. gadā valsts sniedza finansiālu atbalstu visām tai piederošajām kapitālsabiedribām. Valsts atbalsts dotācijas veidā 2010. gadā bija 512,7 tūkst. latu, kas ir par 19% mazāk kā 2009. gadā.

Lai gan šo četru valstij piederošo kapitālsabiedrību neto apgrozījums kopā palieinājās no 750,1 tūkst. latu 2009. gadā līdz 756,5 tūkst. latu 2010. gadā, pārskata gadā kopumā šīs četras kapitālsabiedrības strādāja ar 66,2 tūkst. latu zaudējumiem. Zaudējumu apjoms 2010. gadā bija ievērojami samazinājies, salīdzinot ar 2009. gadu, kad tas pārsniedza 263 tūkst. latu.

5.7.3. Izglītība un konsultācijas

Izglītības un zinātnes ministrija ir kapitāla daļu turētājs VSIA „Rīgas Pārtikas ražotāju vidusskola” un VSIA „Bulduru dārzkopības vidusskola”. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ir kapitāla daļu turētājs VSIA „Vides projekti”. Šīs trīs kapitālsabiedrībās valstij pieder 100% apmērā. Zemkopības ministrija ir kapitāla daļu turētājs SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”, kurā valsts daļība ir 99,08% (skat. Tabula Nr. 5).

Tabula Nr. 5 „Izglītības un konsultāciju kapitālsabiedrību finanšu rādītāju salidzinājums”

Izglītības un konsultāciju nozares kapitālsabiedrība	Valsts kapitāla daļu turētājs	Neto apgrozījums, tūkst. Ls		Peļņa/zaudējumi, tūkst. Ls		Dotācija, tūkst. Ls	
		2009	2010	2009	2010	2009	2010
VSIA „Rīgas Pārtikas ražotāju vidusskola”	Izglītības un zinātnes ministrija	836,4	853,4	4,2	0,1	762,4	681,1
VSIA „Bulduru dārzkopības vidusskola”	Izglītības un zinātnes ministrija	1 167,6	1 225,3	66,9	(10,5)	681,7	613,9
VSIA „Vides projekti”	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	1 477,1	1 041,0	0,9	0,1	0,0	0,0
SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”	Zemkopības ministrija	2 931,1	3 252,9	(17,6)	(16,3)	0,0	100,0
KOPĀ:		6 412,2	6 372,6	54,4	(26,6)	1 444,1	1 395,0

Avots: kapitālsabiedrību 2010.gada pārskati

VSIA „Rīgas Pārtikas ražotāju vidusskola” papildus izglītības nodrošināšanai piedāvā arī komercpakalpojumus.¹⁰⁵ Pārskata gadā tās neto apgrozījums sasniedza 853,4 tūkst. latu, kas ir par aptuveni 17 tūkst. latu vairāk nekā 2009. gadā. 2010. gadu kapitālsabiedrība noslēdza ar 122 latu peļņu, bet 2009. gadā tās peļņa bija 4,2 tūkst. latu. Pārskata gadā VSIA „Rīgas Pārtikas ražotāju vidusskola” no valsts saņēma 681,7 tūkst. latu dotācijas veidā.

VSIA „Bulduru dārzkopības vidusskola” pamatnodarbošanās ir vairāku profesionālās izglītības programmu nodrošināšana, kā arī maksas kursu sniegšana. Pārskata gadā VSIA „Bulduru dārzkopības vidusskola” neto apgrozījums palielinājās līdz 1,23 milj. latu. Vairāk nekā pusi no neto apgrozījuma veidoja valsts budžeta dotācijas, 155 tūkst. latu ieņēmumi no ES fondu līdzekļiem, bet aptuveni trešā daļa jeb 405,9 tūkst. latu veidoja pašas kapitālsabiedrības ieņēmumi.

SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” pamatdarbība ir saistīta ar lauksaimnieku un lauku iedzīvotāju apmācībām, konsultēšanu un informēšanu par ar lauksaimniecību saistītiem jautājumiem reģiona, valsts un Eiropas Savienības līmenī.

Pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem nodrošina 26 filiāles visā Latvijā. Pārskata gadā SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” saņēma 100 tūkst. latu dotāciju no valsts budžeta. 2009.gadā kapitālsabiedrība valsts atbalstu dotācijas veidā nesaņēma.

VSIA „Vides projekti” pamatdarbība ir saistīta ar dažādu ar vidi saistītu projektu pieteikumu sagatavošanu un realizēšanu Latvijā, piesaistot gan ES struktūrfondu, gan citu institūciju finanšu līdzekļus.

¹⁰⁵ http://www.rprv.lv/Parskats/PARSKATS_2010_RPRV.pdf

5.7.4. Finanšu pakalpojumi

Pārskata gadā finanšu sektors joprojām izjuta finanšu krīzes sekas, kas Latviju skāra 2008. gada nogalē un turpinājās 2009. gadā. Pārāk lielais kreditnēmēju optimisms un banku agresīvā kreditēšana pirmskrīzes laikā apvienojumā ar globālajiem finanšu tirgu satricinājumiem noveda pie tā, ka Latvijas banku sektors piedzīvoja lielāko zaudējumu apmēru atjaunotās Latvijas valsts vēsturē – 2009.gada beigās tas sasniedza 773 milj. latu, bet 2010. gadu Latvijas banku sektors noslēdza ar 361 milj. latu zaudējumiem.

2010.gadā tika turpinātas finanšu sektora pārraudzības reformas. LR Saeima vairakkārt grozīja Kreditiestāžu likumu, kā arī veica grozījumus Noguldījumu garantiju likumā, nosakot, ka Latvijas banku un krājaizdevu sabiedrību klientiem (gan fiziskām, gan juridiskām personām) valsts garantētā atlīdzība tiek paaugstināta no 50 tūkst. līdz 100 tūkst. eiro.

Pārskata gada beigās Latvijā kopumā darbojās 21 banka un 9 ārvalstu banku filiāles. Papildus bankām Latvijā darbojās arī 34 kooperatīvās krājaizdevu sabiedrības, 255 banku pakalpojumu sniedzēji no Eiropas Ekonomiskās zonas valstīm, un vairākas citas finanšu un apdrošināšanas institūcijas. 2010.gadā Latvijas banku sektora dalībnieku sastāvā nenotika ievērojamas izmaiņas. Galvenais notikums bija saistīts ar AS „Parex banka” restrukturizāciju, daļu tās aktīvu nodalot jaunizveidotajā AS „Citadele banka”.

Pārskata gadu banku sektors noslēdza ar 361 milj. latu zaudējumiem, kas bija par 53% mazāk kā 2009. gadā. Zaudējumi lielākoties bija saistīti ar izdevumiem nedrošiem aktīviem. Banku sektora peļņa pirms uzkrājumiem un nodokļiem sasniedza 144 milj. latu jeb par 55% mazāk kā 2009. gadā. 2010. gadā banku aktīvi palielinājās par 1% un gada beigās sasniedza 22 miljardus latu. Pārskata gadā 14 bankas turpināja 2009. gadā uzsākto kapitāla palielināšanu, kopumā ieguldot 324,4 milj. latu. Latvijas banku sektora likviditātes rādītājs palielinājās no 63% 2009.gadā līdz 68% 2010. gadā, savukārt kapitāla pietiekamības rādītājs saglabājās līmenī virs 14,5%.

Pārskata gadā vēl nenotika aktīva kreditēšana – kopējais banku kreditportfelē apjoms samazinājās par 7%. Pozitīvs signāls bija noguldījumu apjoma pieaugums par 16%, ko nedaudz ietekmēja arī maijā ieviestās izmaiņas banku grāmatvedības uzskaitē, kā rezultātā noguldījumos iekļauti arī tie noguldījumi, kas piesaistīti kā pakārtotās saistības.

Pārskata gada sākumā starptautiskās reitingu aģentūras *Standard & Poor's Rating Services* un *Moody's Investors Service Ltd.* paaugstināja Latvijas kreditreitinga nākotnes perspektīvu no negatīvas uz stabilu, kas sekmēja Latvijas valsts iespējas aizņemties starptautiskajos finanšu tirgos. Latvijas banku un finanšu sektora izaugsme ir atkarīga no kopējās Latvijas saimnieciskās atkopšanās un tās izaugsmes rādītājiem. Gan valsts ekonomiku kopumā, gan finanšu sektoru ietekmēs tas, kā atrisināsies krīze eirozonā un vai pasauli skars otrsfinanšu krīzes vilnis.

Tabula Nr. 6 „Latvijas komercbanku darbibas rādītāji 2010.gada 4.ceturksni (informācija uz 31.12.2010.)”

Valsts ipašumā esošā banka	Valsts kapitāla daļu turētājs / akcionārs	Aktīvi		Noguldījumi		Izsniegtie kredīti	
		Bankas kopējie aktīvi, milj. Ls	% no visa banku sektora	Kopējie noguldījumi bankā, milj. Ls	% no visa banku sektora	Bankas kopējie izsniegtie kredīti, milj. Ls	% no visa banku sektora
VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka”	Finanšu ministrija	808	3,7%	437	3,9%	592	4,1%
AS „Citadele banka”	VAS „Privatizācijas aģentūra”	1 518	6,9%	1 154	10,4%	749	5,2%
AS „Parex banka”	VAS „Privatizācijas aģentūra”	792	3,6%	496	4,5%	542	3,8%

Avots: bankasoc.lv, kapitālsabiedrību 2010.gada pārskati

6. Individuālie uzņēmumi

Individuālo katras nozares uzņēmumu apskatā ievietota informācija par lielākie uzņēmumu pamatdarbību. Norādīts arī katra uzņēmuma kapitāla daļu turētājs un meitas vai asocietie uzņēmumi.

Atsevišķa sadaļa ir par darbību un mērķiem, kura galvenokārt atainots uzņēmuma pārskatā gadā nozīmīgākie notikumi, kas ietekmējuši tās darbību un rezultātus. Tieks akcentēti arī būtiskākie nākotnes darbības virzieni un mērķi, kā arī valsts kā akcionāra dividenžu politika attiecibā uz konkrēto uzņēmumu. Papildus ir tabula, kurā norādīta finanšu informācija, akcionāru struktūra un vidējais darbinieku skaits.

Individuāli iekļauti šādi uzņēmumi:

- AS „Latvenergo”;
- SIA „Lattelecom”;
- SIA „Latvijas Mobilais Telefons”;
- VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs”;
- VAS „Elektroniskie sakari”;
- VAS „Latvijas Valsts meži”;
- VAS „Latvijas Dzelzceļš”;
- AS „Pasažieru vilciens”;
- VAS „Latvijas Valsts ceļi”;
- AS „Latvijas autoceļu uzturētājs”;
- VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija”;
- VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga””;
- AS „Air Baltic Corporation”;
- VAS „Latvijas Gaisa satiksme”;
- VAS „Latvijas Pasts”;
- VSIA „Latvijas jūras administrācija”;
- VSIA „Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca”;
- SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca”;
- VSIA „Bērnu klīniskā universitātes slimnīca”;
- VAS „Valsts nekustamie īpašumi”;
- AS „Citadele banka”;
- AS „Parex banka”.

Latvenergo

Latvenergo koncerns nodarbojas ar energijas (elektroenerģijas un siltumenerģijas) ražošanu, tās tirdzniecību Baltijas valstis, kā arī elektroenerģijas pārvadi** un sadali Latvijas teritorijā.

Kapitāla daļu turētājs

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija

Meitas vai asociētie uzņēmumi

Latvenergo koncernā ietilpst sešas meitas sabiedrības. AS „Augstsrieguma tīkls”, AS „Sadales tīkls”, AS „Latvijas elektriskie tīkli” katra veic konkrētu funkciju, kas nepieciešama elektroenerģijas nogādāšanai līdz gala lietotājam. „Latvenergo Kaubandus” OÜ un „Latvenergo Prekyba” UAB ir pārējās divās Baltijas valstis esošās meitas sabiedrības, kas nodarbojas ar elektroenerģijas tirdzniecību. Savukārt SIA „Liepājas enerģija” (Latvenergo īpašuma daļa - 51%) nodarbojas ar siltumenerģijas ražošanu un piegādi Liepājā.

Darbība un finanses

Lielākais ieņēmumu palielinājums nāk no elektroenerģijas mazumtirdzniecības Baltijas valstis – pārskata gadā tie palielinājās par 46,6 milj. latu. Latvijā šie ieņēmumi palielinājās par 25,4 milj. latu, bet Lietuvā un Igaunijā kopā par 21,2 milj. latu.

Latvenergo koncerns veiksmīgi darbojās arī elektroenerģijas vairumtirdzniecības un elektroenerģijas pakalpojumu eksporta jomās, kas kopumā nodrošināja 55 milj. latu ieņēmumu 2010. gadā. Lielāko daļu no šiem ieņēmumiem nodrošināja Latvenergo koncerna darbība Nord pool un Baltpool elektroenerģijas biržas. Kopējie ieņēmumi no elektroenerģijas pārdošanas 2010. gadā bija 475,4 milj. latu. Ieņēmumi no siltumenerģijas realizācijas sasniedza 71,9 milj. latu.

*Finanšu tabulā norāditi konsolidētie koncerna dati

Latvenergo koncerna finanšu rādītājus pārskata gadā ietekmēja divu meitas sabiedrību zaudējumi – AS „Sadales tīkls” 5,2 milj. latu, bet AS „Augstsrieguma tīkls” 1,6 milj. latu.

„Latvenergo” koncerns 2010. gadā veica 127,5 milj. latu ieguldījumus, no kuriem 60% tika novirzīti ražošanas virzienā. Pārskata gadā lielākā daļa kapitālieguldījumu tika veikti Rīgas TEC-2 otrā energobloka rekonstruēcijas projektā.

Mērķi

2010.gadā Koncernam un tā mātessabiedrībai bija definēti seši stratēģiskie mērķi periodam no 2011.gada līdz 2015.gadam, kuru vidū ir koncerna un mātessabiedrības vērtības palielināšana ilgtermiņā, konkurētspējas palielināšana un koncerna ģenerācijas portfeļa diversificēšana. Mērķu vidū ir palielināt tirgus daļu Lietuvā un Igaunijā un panākt, ka „Latvenergo” koncerns visā Baltijā ir vienādi pozicionēts – kā videi draudzīgs elektroenerģijas mazumtirdzniecības dalībnieks. Koncerns starp stratēģiskajiem mērķiem iekļāvis arī sociālā atbildības veicināšanu un tādu pakalpojumu nodrošināšanu, kas ir vērsti uz klientu vajadzību apmierināšanu.

Dividendes

Latvenergo dividenžu apjoms noteikts likumā „Par valsts budžetu 2010. gadam”. 2010. gadā dividendes veidoja 20,2 milj.

**No 2012. gada 1.janvāra Koncernā vairs neietilpst AS „Augstsrieguma tīkls”, līdz ar to Latvenergo koncerns ar to vairs nenodarbojas.

Koncerna peļņa un zaudējumi, milj. Ls

	2008	2009	2010
Neto apgrozījums	475,9	500,5	574,7
EBITDA	107,1	144,9	207,0
Peļņa/ (zaudējumi)	7,3	19,6	44,3

Koncerna bilance, milj. Ls

	2008	2009	2010
Aktīvi	1 681	1 700	2 279
Pašu kapitāls	866	889	1 345

Koncerna koeficienti, %

	2008	2009	2010
EBITDA marža	22%	29%	36%

	2008	2009	2010
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls	0,57	0,57	0,41

	2008	2009	2010
Pašu kapitāla atdevē	0,9%	2,2%	4,0%
Aktīvu atdevē	0,5%	1,2%	2,2%

	2008	2009	2010
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība	0,52	0,52	0,59

Akcionāru struktūra

■ Valsts kapitāla
daļa - 100%

Citi koncerna rādītāji

	2008	2009	2010
Vidējais darbinieku skaits	5 378	4 969	4 594

	2008	2009	2010
Dividendes, milj. Ls	2,1	13,0	20,2

	2008	2009	2010
Budžeta dotācijas	-	-	-

SIA „Lattelecom” (Lattelecom) piedāvā plaša spektra pakalpojumu klāstu, t.sk. balss pakalpojumus, internetu, TV, elektronisko sakaru un IT pakalpojumus, kā arī korporatīvos risinājumus u.c.

Aкционāru struktūra

SIA „Lattelecom” 51% pamatkapitāla ir Latvijas Republikas īpašumā (kapitāla daļu turētājs ir VAS „Privatizācijas aģentūra”), bet pārējie 49% pieder AS „TILTS Communications”, kas pastarpināti pieder zviedru uzņēmumam TeliaSonera AB.

Meitas vai asocietie uzņēmumi

Pārskata gadā „Lattelecom” koncerna sastāvā bija četras meitaskompānijas: SIA „Citrus Solutions”, SIA „Lattelecom BPO”, SIA „Lattelecom Technology” un SIA „Baltijas Datoru akadēmija”*, AS „Latvijas Mobilais Telefons” (23%), a/s Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds (50%)

Darbība un finanses

Salīdzinot ar 2009. gadu, pārskata gadā SIA „Lattelecom” ieņēmumi no fiksēto balss pakalpojumu sniegšanas samazinājās – no 58,07 līdz 49,32 milj. latu. 2010. gadā ieņēmumi no fiksēto elektronisko sakaru balss pakalpojumu sniegšanas uz koncerna kopējo ienākumu fona veidoja nedaudz vairāk kā trešo daļu jeb 35%. Salīdzinot ar 2009. gadu, šo pakalpojumu daļa ir samazinājusies par 6%. Pretēja dinamika bija vērojama ienākumu sadaļā, kuru veido datu, TV un interneta pakalpojumi – tā palielinājās no 30% jeb 42,97 milj. Ls 2009. gadā līdz 37% jeb 52,18 milj. Ls 2010. gadā uz visu kopējo koncerna ieņēmumu fona.

*Finanšu tabulā norādīti konsolidētie koncerna dati

** AS „Tilts Communications” pastarpināti pieder TeliaSonera AB

Papildus tam, ka pārskata gadā „Lattelecom” koncerns ieguldīja 21 milj. latu optiskajā interneta tīklā, kas nodrošina ātrāko internetu Eiropā, tas 2010. gadā realizēja vairākus liela mēroga projektus gan valsts, gan privātajā sektorā. Piemēram, ieviesa vairākās valsts institūcijās vienotus datu pārraides tīklus, kā arī turpināja darbu pie 2008. gadā aizsāktās jūras krasta novērošanas sistēmas izveides LR Jūras spēkiem.

Pārskata gadā „Lattelecom” koncerns turpināja jau iepriekš iesāktos nozīmīgākos sociālos projektus. Projekta „Iespējamā misija” mērķis ir celt izglītības kvalitāti, piesaistot skolām talantīgus universitāšu absolventus. Projekta „Pieslēdzies, Latvija!” ietvaros tiek palidzēts pensionāriem apgūt pamata iemaņas darbā ar datoru un internetu.

No saistītajiem uzņēmumiem saņemto dividēnu samazinājums negatīvi ietekmējis arī valstij izmaksāto dividēnu apjomu.

Mērķi

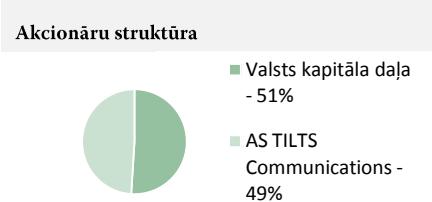
Viena no Lattelecom prioritātēm ir klientu apkalpošanas kultūras uzlabošana

Dividendes

100% no peļņas atbilstoši valsts īpašuma daļai tika izmaksāti dividendēs.

Koncerna peļņa un zaudējumi, milj. Ls	2008	2009	2010
Neto apgrožums	157,2	139,9	139,2
EBITDA	53,3	48,5	45,6
Peļņa/ (zaudējumi)	29,7	20,3	19,3

Koncerna bilance, milj. Ls	2008	2009	2010
Aktivi	245,5	235,2	239,7
Pašu kapitāls	205,0	192,1	182,6
Koeficienti, %	2008	2009	2010
EBITDA marža	33,2%	32,7%	31,4%
Aizņēmumi / Pašu kapitāls	0,005	0,04	0,11
Pašu kapitāla atdevē	14,1%	10,2%	10,3%
Aktīvu atdevē	11,8%	8,4%	8,1%
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība	0,84	0,83	0,76

Citi koncerna rādītāji	2008	2009	2010
Darbinieku skaits	2 888	2 478	2 314
Kopējās dividendes, milj. Ls	41,2	33,2	28,8
Zaudējumu segšana par universālā pakalpojuma sniegšanu, milj. Ls	1,868	0,379	0,094

SIA „Latvijas Mobilais Telefons” •
www.lmt.lv

SIA „Latvijas Mobilais Telefons” (LMT) papildus balss pārraidei nodrošina arī datu pārraidi, bezvadu piekļuvi internetam, trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumus u.c.

Aкционāru struktūra

LMT lielākais īpašnieks ir uzņēmums TeliaSonera AB, kuram tieši un pastarpināti (caur Sonera Holding B.V.) pieder 49% kapitāldaļu. Gan VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs”, gan SIA „Lattelecom” pieder 23% kapitāldaļu, bet Latvijas Republikas īpašumā esošo 5% kapitāla daļu turētājs ir VAS „Privatizācijas aģentūra”.

Meitas vai asociētie uzņēmumi

LMT koncerna mātes sabiedrībai SIA „Latvijas Mobilais Telefons” pieder divas meitas sabiedrības: SIA „DT Mobile” un SIA „ZetCOM”. SIA „DT Mobile” pieder viena meitas sabiedrība – SIA „Mosers”.

Darbība un finanses

LMT pamatdarbības veids ir elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšana Latvijā, no kuriem nozīmīgākie ir mobilie balss telefonijas un mobilie platjoslas interneta pakalpojumi.

LMT ir kvalitatīvākais un plašākais sakaru tiks visā Latvijā, un sabiedrība turpina investēt tīkla attīstībā, pārskata gadā ieguldot gandrīz 12 milj. latu. Kapitālsabiedrība ieguldīja līdzekļus ne tikai tīkla būvniecībā, bet arī dažādās tehnoloģiskajās sistēmās (piemēram, intelīgentā tīkla platformā), kā arī tīkla elementos, kas uzlabo tīkla kapacitāti, sakaru drošību un kvalitāti.

*Finanšu tabulā norādīti konsolidētie koncerna dati

2010. gadā tika ieviests piedāvājums izmantot neierobežotu piekļuvi internetam gan tālruņiem, gan datoriem.

Pārskata gadā veikta ceturtās paaudzes tīkla (4G) veiksmīgā demonstrācija četrās

Latvijas pilsētās ir pamats turpmākam darbam pie šīs tehnoloģijas attīstīšanas.

Lielāko daļu LMT koncerna ieņēmumu veidoja ieņēmumi, kas saistīti ar sakaru tīkla izmantošanu – 2009. gadā tie bija 74%, bet 2010.gadā – 72%. Pārskata gadā 15% no neto apgrozījuma veidoja ieņēmumi no starpsavienojumiem, bet 13% veidoja ieņēmumi no pārdotajām precēm un pakalpojumiem, kas ir par 4% vairāk nekā 2009. gadā.

LMT meitas sabiedrības SIA „DT Mobile” pamatdarbība ir plaša spektra sakaru tehnikas, datorpreču un aksesuāru tirdzniecība, kā arī mātes sabiedrības pakalpojumu pārdošana. SIA „DT Mobile” pārskata gadā strādāja ar 2,1 milj. latu peļnu, kas ir ievērojami vairāk nekā 2009. gadā (0,3 milj. Ls). Otra LMT meitas sabiedrība SIA „ZetCOM”, kas tirgū piedāvā priekšāpmaksas elektronisko sakaru karti „Amigo”, arī strādāja ar peļnu – 2010.gadā tā bija 0,9 milj. latu, kas ir vairāk nekā 0,5 milj. latu, salīdzinot ar 2009. gadu.

Mērķi

Papildus LMT pamatlēkjiem, kas cieši saistīti ar tās viziju, tuvākajā nākotnē plānots turpināt darbu pie 3G tīkla pārklājuma paplašināšanas visā Latvijas teritorijā.

Dividendes

100% no peļņas atbilstoši valsts īpašuma daļai tika izmaksāti dividendēs.

Koncerna peļņa un zaudējumi,

	milj. Ls	2008	2009	2010
Neto apgrozījums		192,5	151,1	134,1
EBITDA		85,2	62,5	53,8
Peļņa/ (zaudējumi)		57,3	25,2	32,1

Koncerna bilance,

	milj. Ls	2008	2009	2010
Aktīvi		157,3	127,7	127,7
Pašu kapitāls		133,1	99,5	105,4

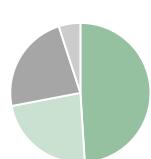
Koefficients, %

	2008	2009	2010
EBITDA marža	44,2%	41,4%	40,1%
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls	0,002	0,09	0,04

Pašu kapitāla atdevē	21,7%	31,3%
Aktīvu atdevē	17,7%	25,1%

Pašu kapitāla un aktīvu attiecība	0,85	0,78	0,83

Aкционāru struktūra

TeliaSonera AB - 49%
LVRTC - 23%
SIA "Lattelecom" - 23%
VAS "Privatizācijas aģentūra" - 5%

Citi rādītāji

	2008	2009	2010
Vidējais koncerna mātes sabiedrības darbinieku skaits	542	516	435
Vidējais grupas darbinieku skaits	1043	967	840
Kopējās izmaksātās dividendes, milj. Ls	62,5	58,8	26,2

VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” • www.lvrbc.lv

LATVIJAS VALSTS
RADIO UN TELEVĪZIJAS CENTRS

VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” (LVRTC) ir galvenais radiofonijas un televīzijas programmu zemes apraides tīkla operators Latvijā, pārraidot šīs programmas no studijām līdz raidītājiem un izplatot ēterā, kā arī plānojot, projektējot un ekspluatējot pārraides sistēmas.

Kapitāla daļu turētājs

Latvijas Republikas Satiksmes ministrija

Meitas vai asociētie uzņēmumi

SIA „Latvijas Mobilais Telefons” (23%)

Darbība un finanses

LVRTC ir vienīgais uzņēmums, kura radio un TV apraides infrastruktūra nodrošina signāla pieejamību 99% Latvijas teritorijas. Sabiedrība ir arī virszemes ciparu televīzijas infrastruktūras nodrošinātāja, kamēr SIA „Lattelecom” atbild par TV programmu virszemes apraidi un piegādi klientiem. LVRTC sniedz pakalpojumus arī mobilo sakaru operatoriem, piemēram, LMT.

2010. gada augusta beigās tika pabeigts 2009. gada novembrī Satiksmes ministrijas uzsāktais LVRTC un VAS „Valsts informācijas tīkla aģentūra” (VITA) apvienošanas process, kura rezultātā VITA tika pievienota LVRTC.

No 2008. gada līdz 2010. gadam LVRTC nav guvis peļņu no saimnieciskās darbības, piemēram, pārskata gadā zaudējumi no saimnieciskās darbības bija 832 tūkst. latu, kas ir mazāk nekā zaudējumi no saimnieciskās darbības 2009.gadā – 3 580 tūkst. latu.

Tomēr LVRTC kopējās peļņas rādītāji gan pārskata gadā, gan arī 2009. gadā ir pozitīvi.

Būtiska loma šādam rezultātam bija ieņēmumiem no lidzdalības asociēto sabiedrību kapitālos (6 un 7 milj. Ls attiecīgi 2009. un 2010. gadā) un procentu ieņēmumiem no noguldījumiem (6,5 un 2,9 milj. Ls attiecīgi 2009. un 2010. gadā). Viena no investīcijām, ko LVRTC veica 2010. gadā bija AS „Air Baltic Corporation” konvertējamo obligāciju iegāde 15,8 milj. latu apmērā.

Mērķi

LVRTC tehniskās modernizācijas un attīstības 2011. gada kapitālieguldījumi pamatlīdzekļu iegādei un izveidošanai ir plānoti 2,16 miljonu latu apmērā. Kapitālieguldījumi tiek finansēti no pašu kapitāla

Dividendes

LVRTC 2010. gadā ieskaitīja valsts budžetā konkrētu dividenžu apjomu, kas noteikts likumā „Par valsts budžetu 2010.gadam”.

2011. gadā dividendēs plānots izmaksāt 90% no tirās peļñas atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.1471 "Kārtība, kādā tiek noteikta un ieskaitīta valsts budžetā izmaksājamā peļnas daļa par valsts kapitāla izmantošanu" (15.12.2009.) 4.¹ punktu.

*Būtiski ņemt vērā, ka LVRTC dividendes no SIA „Lattelecom” un SIA „Latvijas Mobilais Telefons”, kas būtiski pozitīvi ietekmē tās finanšu rezultātus.

Peļņa un zaudējumi,		2008	2009	2010
tūkst. Ls				
Neto apgrozījums	6 991	7 041	7 111	
EBITDA	15 216	4 416	515	
Peļņa/ (zaudējumi)	16 773	7 380	815	

Bilance, tūkst.		2008	2009	2010
Ls				
Aktīvi	81 157	72 559	69 092	
Pašu kapitāls	79 845	70 426	67 306	

Koefficients, %		2008	2009	2010
EBITDA marža		217,6%	62,7%	7,2%
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls		-	-	-
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība		0,98	0,97	0,97

	2009	2010
Pašu kapitāla atdevē	9,8%	1,18%
Aktīvu atdevē	9,6%	1,15%

Akcionāru struktūra

■ Valsts kapitāla daļa - 100%

Citi rādītāji	2008	2009	2010
Darbinieku skaits	271	253	260
Dividendes, milj. Ls	4,4	16,8	9,7

VAS „Elektroniskie sakari”* (VASES) pamatā nodarbojas ar elektromagnētiskās saderības nodrošināšanas pakalpojumu sniegšanu.

Kapitāla daļu turētājs

VAS ES kapitāla daļu turētājs pārskata gadā bija Latvijas Republikas Satiksmes ministrija, bet 2010. gada decembri Ministru kabinets nolēma un Saeima apstiprināja lēmumu sākot ar 2011. gada 1. janvāri nodot VAS ES kapitāla daļu turētāja tiesības un pienākumus Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.

Meitas vai asociētie uzņēmumi

Darbība un finanses

VAS ES pilda noteiktu valsts deleģēto funkciju – tā veic numerācijas un radiofrekvenču spektra pārvaldi elektronisko sakaru nozarē, sniedzot elektromagnētiskās saderības un numerācijas nodrošināšanas pakalpojumus, lai tādējādi no tehniskā viedokļa nodrošinātu to efektīvu izmantošanu. VAS ES veic arī radioiekārtu atbilstības novērtēšanu, kā arī akceptē elektronisko sakaru tiklu ierīkošanas tehniskos projektus un saskaņo elektronisko sakaru tiklu būvprojektus. VAS ES ir viena no elektronisko sakaru nozari regulējošajām institūcijām, bet atšķirībā no tādām tiešās pārvaldes iestādēm kā SPRK, DVI, PTAC, SM un VARAM tai ir kapitālsabiedrības forma.

Pamatā VAS ES darbojas pēc pašfinansēšanās principa: VAS ES pamatfunkcija – elektromagnētiskās saderības nodrošināšana – tiek finansēta no ieņēmumiem par maksas pakalpojumiem (96,7% no 2010. gada neto apgrozījuma), savukārt salīdzinoši nelielu daļu no pamatdarbības ieņēmumiem (2010. gada 2,8%) veido saņemtais finansējums no valsts budžeta numerācijas datu bāzes uzturēšanai.

Mērķi

Sniegt elektromagnētiskās saderības pakalpojumus, nodrošinot efektīvu radiofrekvenču spektra lietošanu bez kaitīgiem radiotraucējumiem, kā arī sniegt atbilstības novērtēšanas pakalpojumus, lai nodrošinātu Eiropas standartiem atbilstošu iekārtu izplatīšanu un lietošanu.

Dividendes

Dividendes maksā par valsts kapitāla izmantošanu procentos no pārskata gada tīrās pelṇas atbilstoši normatīvā bāzē noteiktajām prasībām. Dividendes iemaksā valsts budžetā.

*Iepriekšējais nosaukums bija VAS „Elektronisko sakaru direkcija”, kas tika nomainīts 2011. gada oktobri.

	Pelņa un zaudējumi, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Neto apgrozījums	4 179	4 273	4 277	
EBITDA	580	1 191	1 150	
Pelņa/ (zaudējumi)	24	409	32	

	Bilance, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Aktīvi	6 845	7 337	7 354	
Pašu kapitāls	6 479	6 864	6 569	

	Koeficienti, %	2008	2009	2010
EBITDA marža	13,9%	27,9%	35,3%	
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls	-	-	-	
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība	0,95	0,94	0,89	

	2009	2010
Pašu kapitāla atdeve	6,0%	0,5%
Aktīvu atdeve	5,6%	0,4%

Akcionāru struktūra

■ Valsts kapitāla daļa - 100%

Citi rāditāji	2008	2009	2010
Darbinieku skaits	120	107	105
Dividendes, tūkst. Ls	24	327	33

VAS “Latvijas valsts meži” (LVM) darbības mērķis ir īstenot valsts meža īpašuma pārvaldišanu un tādu valsts meža apsaimniekošanu, kas nodrošina valsts meža vērtības saglabāšanu, vairošanu un ienākumus meža īpašiekam — valstij.

Kapitāla daļu turētājs

Latvijas Republikas Zemkopības ministrija.

Meitas vai asocietie uzņēmumi

SIA „Jaunmoku pils” (100%), SIA „Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūts” (40%)

Darbība un finanses

LVM pārvalda un apsaimnieko valstij piederošos mežus ar mērķi nodrošināt meža vērtības saglabāšanu un palielināšanu, kā arī ienākumus valstij kā meža īpašiekam. LVM galvenā saimnieciskā darbība saistīta ar augstvērtīgas koksnes ražošanu, kura tiek plānota 1,2 milj. hektāru zemes jeb 74% no visu LVM apsaimniekojamo zemju kopplatības.

LVM 2010. gadā ievērojami kāpināja apgrozījumu – ja 2009. gadā tas bija 136,6 milj. latu, tad gadu vēlāk jau 216 milj. latu. Ieņēmumu būtisko kāpumu pozitīvi ietekmēja augstāka vidējā apāļkoksnes sortimenta realizācijas cena un augstāka augošu koku pārdošanas cena. Izmaiņas ieņēmumos ietekmēja arī 2009. gadā uzsāktā koksnes piegāde caur noliktavām ostās. 2010.gadā tika nosūtīti 410 kuģu, no kuriem 51 bija ar šķeldas piegādi. Salidzinot ar iepriekšējo gadu, pārskata gadā LVM vairāk nekā divkāršoja peļņu – tā sasniedza 78,3 milj. latu.

2010. gadā ekspluatācijā tika nodoti 211 km meža ceļu, kuru būvniecībā investēti 8,2 milj. Ls, tika veikta meža zemju uzmērišana 202 tūkst. hektāru platibā, kas ir par 70

tūkst. hektāru mazāk kā plānots dzīlā sniega ziemas mēnešos dēļ.

Līdz 2010. gada 31.decembrim kopējā uzmēritā un reģistrētā LVM apsaimniekojamā platība ir 733,9 tūkst. hektāru. 2010. gadā tika arī iegūts ISO 9001:2008 sertifikāts meža stādu ražošanai un realizācijai.

2010.gadā veikti vairāki lieli sabiedrisko attiecību projekti, piemēram, Vislatvijas Lielā talka sadarbībā ar Valsts prezidenta kanceleju, projekts „Skābeklis”, kas vērts uz meža audzēšanas kā oglskābās gāzes sekvestrēšanas instrumenta popularizēšanu, kā arī dažādi pasākumi kampaņas „Nemēslo mežā” ietvaros, kas vērsta pret meža piesārņošanu ar atkritumiem.

Pārskata gadā LVM dažādiem mērķiem ziedoja 3,81 milj. latu, kas ir ievērojami vairāk nekā 2009. gadā (2,05 milj. Ls). Saņēmēju vidū bija dažādas sporta organizācijas un kultūras iestādes, kā arī sabiedriskās organizācijas, kas nodarbojas ar sociālo un citu jautājumu risināšanu.

Mērķi

LVM svarīgāko nākotnes plānu vidū ir iegūt un uzturēt ilgtspējīga meža apsaimniekošanas un koksnes plūsmas sertifikātus – FSC un PEFC, kā arī pilnveidot korporatīvās vadības funkcijas.

Dividendes

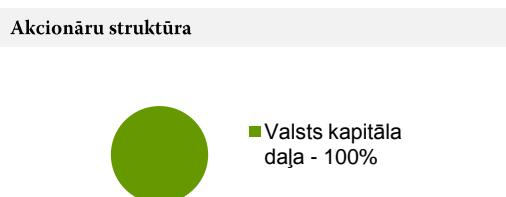
LVM 2010. gadā ieskaitīja valsts budžetā konkrētu dividenžu apjomu, kas noteikts likumā „Par valsts budžetu 2010.gadam”. 2010.gadā dividendes veidoja 20 milj. latu, kas atbilst 60,2% no 2009.gada tīrās peļņas.

Peļņa un zaudējumi, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Neto apgrozījums	147 876	136 479	215 966
EBITDA	63 419	45 863	100 031
Peļņa/ (zaudējumi)	52 274	33 211	78 320

Bilance, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Aktīvi	206 661	191 660	254 218
Pašu kapitāls	184 775	171 292	229 788

Koefficients, %	2008	2009	2010
EBITDA marža	42,9%	33,6%	46,3%
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls	-	-	-
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība	0,89	0,89	0,90

	2009	2010
Pašu kapitāla atdevē	18,7%	39,1%
Aktīvu atdevē	16,7%	35,1%

Citi rādītāji	2008	2009	2010
Darbinieku skaits	1 025	1 055	1 084
Dividendes, tūkst. Ls	28 695	36 195	20 000
Papildu maksājumi valsts budžetā	3 605	10 500	-

**Latvijas Dzelzceļš koncerna misija
ir nodrošināt dzelzceļa
infrastruktūras pārvaldīšanu un
pārvadājumus Latvijas
tautsaimniecības interesēs.**

Kapitāla daļu turētājs

Latvijas Republikas Satiksmes ministrija

Meitas vai asociātie uzņēmumi

SIA „LDZ Cargo” (100%), SIA „LDZ Infrastruktūra” (100%), SIA „LDZ ritošā sastāva serviss” (100%), SIA „LDZ apsardze” (100%), AS „LatRailNet” (100%), SIA „LDZ Cargo Logistika” (100%),

Darbība un finanses

LDZ pārvaldītajā ipašumā pārskata gada bija 3 206,1 km sliežu ceļu, 3 194 pārmijas, 152 stacijas (sadales punkti) un citi infrastruktūras objekti. Šis infrastruktūras uzturēšanai LDZ novirza līdz 90% tās rīcībā esošo materiālo resursu.

2010. gada beigās tika izveidota AS „LatRailNet” kā publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs.

LDZ apgrozījuma samazinājuma galvenais cēlonis bija kravu un pasažieru pārvadājumu samazināšanās, kas atstāja negatīvu iespaidu uz infrastruktūras jaudas pārdošanu, kas ir kapitālsabiedrības galvenais ieņēmumu avots.

Pārskata gada neto apgrozījuma struktūrā publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras jaudas pārdošana veido lielāko daļu – aptuveni 66%, bet ieņēmumi no infrastruktūras pārvaldītāja papildpakalpojumiem veido 17% no kopējā neto apgrozījuma.

Pārskata gadā LDZ veica ieguldījumus pamatlīdzekļu atjaunošanā, modernizācijā un iegādē, kā arī nemateriālajos ieguldījumos 57 milj. latu apmērā, no kuriem 41,8% bija ES līdzfinansējums, 14,1% valsts finansējums un 44,1% pašu līdzekļi un aizņēmumi.

Mērķi

LDZ nākotnes mērķu vidū ir kvalitatīvi uzturēt un turpināt attīstīt infrastruktūru atbilstoši pasažieru un kravu pārvadātāju pieprasījumam, vienlaikus saglabājot konkurētspējīgu dzelzceļa infrastruktūras izmaksu līmeni. Īpaši svarīgi ir nodrošināt dzelzceļa infrastruktūras caurvedes spēju Austrumu-Rietumu koridorā vidēji līdz 85 milj. tonnu gadā.

Dividendes

2010. gadā dividendes izmaksāti 27% no 2009. gada tirās peļņas.

*Finanšu tabulā norādīti konsolidētie koncerna dati

Koncerna peļņa un zaudējumi, tūkst. Ls

	2008	2009	2010
Neto apgrozījums	299 453	284 826	257 443
EBITDA	42 191	44 244	44 499
Pelņa/ (zaudējumi)	13 354	5 860	1 488

Koncerna bilance, tūkst.

Ls	2008	2009	2010
Aktivi	327 821	353 762	421 266
Pašu kapitāls	136 139	140 977	142 256

Koeficienti, %

EBITDA marža	14,1%	15,5%	17,3%

Aizņēmumi /

Pašu kapitāls	0,47	0,49	0,70

Pašu kapitāla un aktīvu attiecība

0,42	0,40	0,34

2009 2010

Pašu kapitāla atdeve

Aktīvu atdeve	4,2%	1,1%

Akcionāru struktūra

■ Valsts kapitāla
daļa - 100%

Citi koncerna rādītāji

	2008	2009	2010
Koncerna vidējais darbinieku skaits	12 437	12 215	11 958
Dividendes, tūkst. Ls	13 290	1 147	343

AS „Pasažieru vilciens” (PV) pamatdarbība ir iekšzemes pasažieru pārvadājumi pa dzelzceļu.

Kapitāla daļu turētājs

Latvijas Republikas Satiksmes ministrija

Meitas vai asocietie uzņēmumi

AS „VRC Zasulauks” (51%)

Darbība un finanses

PV 2010. gadā nodrošināja valsts pasūtījumu un pasažieru pārvadājumus pa dzelzceļu 4 elektrovilcienu un 5 dizeļvilcienu maršrutos Latvijā.

2010. gadā tika pārvadāti 20,5 milj. pasažieru, kas bija par 0,7 milj. mazāk kā 2009. gadā. Šis kritums galvenokārt saistīts ar pārvadājumu apjoma samazināšanos, kas bija saistīts ar valsts pasūtījuma samazinājumu.

Ari neto apgrozījuma samazinājums pamatā saistīts ar valsts pasūtījuma samazinājumu.

Ražošanas izmaksas 2010.gadā samazinājušās par 12,3% jeb 5,7 milj. latu.

Nemot vērā galvenokārt atlikta nodokļa saistības samazgājumu PV 2010. gadu noslēdza ar peļņu.

2010. gadā veikti elektrovilcienu un dizeļvilcienu kapitālie remonti gandrīz 5 milj. latu vērtībā.

2010. gada sākumā PV iesniedz Eiropas Komisijā projekta pieteikumu pasažieru pārvadājumu sistēmas modernizācijai un dizeļvilcienu ritošās sastāva atjaunošanai.

2010. gadā tika izsludināts slēgts konkurss par jaunu elektrovilcienu un dizeļvilcienu iegādi

Mērķi

Pamatmērķis ir nodrošināt efektīvus, drošus, apkārtējai videi draudzīgus un konkurētspējīgus augstas kvalitātes pasažieru un bagāzas pārvadājumu pakalpojumus pa dzelzceļu Latvijas teritorijā, apmierinot klientu vajadzības.

Aktuāls mērķis ir jaunu elektrovilcienu iegāde.

Dividendes

Nemot vērā, ka 2009. gadā PV strādāja ar zaudējumiem 2010. gadā dividendes maksātas netika.

Peļņa un zaudējumi, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Neto apgrozījums	49 109	47 679	41 731
EBITDA	5 656	4 371	4 310
Peļņa/ (zaudējumi)	1 125	-414	47

Bilance, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Aktīvi	27 932	25 388	48 618
Pašu kapitāls	12 758	11 444	11 491

Koefficients, %	2009	2010
EBITDA marža	11,5%	9,2%
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls	-	0,1
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība	0,46	0,45
		0,24
	2009	2010
Pašu kapitāla atdevē	-3,4%	0,4%
Aktīvu atdevē	-1,55%	0,1%

Akcionāru struktūra

■ Valsts kapitāla
daļa - 100%

Citi rāditāji	2008	2009	2010
Vidējais darbinieku skaits	1 087	1 069	1 004
Dividendes, tūkst. Ls	-	900	-
Kompensācija par ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistītajām izmaksām	30 580	28 688	23 914

VAS „Latvijas Valsts ceļi” (LVC) pamatā nodarbojas ar valsts autoceļu pārvaldišanu, autoceļu tikla finansējuma administrēšanu un iepirkuma valsts vajadzībām organizēšanu.

Kapitāla daļu turētājs

Latvijas Republikas Satiksmes ministrija

Meitas vai asociētie uzņēmumi

Darbība un finances

2010. gadā LVC nodrošināja 20 150 km valsts autoceļu tikla pārvaldišanu un ar to saistītā ceļu pieslēgumu reģistrācijas, tehniskās uzraudzības un datu saglabāšanas un uzturēšanas pasākumu kompleksu.

Tika pabeigti arī vairāki autoceļu izpētes un tehniskie projekti un uzsākti citi jauni projekti.

Visi Latvijas Republikas Satiksmes ministrijas dotie valsts pārvaldes uzdevumi 2010. gadā pa Deleģēšanas liguma darbu grupām izpildīti par 100,2%.

Autoceļu finansējumam apgūti valsts budžeta un Eiropas Savienības fondu līdzekļi valsts autoceļu tīklam 106 milj. latu apjomā un administrētas mērķdotācijas pašvaldību ceļiem (ielām) vairāk nekā 20 milj. latu.

2010. gadā LVC darbību un līdz ar to ieņēmumus negatīvi ietekmēja tādi apstākļi kā valsts pasūtījuma apjoma samazināšana, pieņemto darbu valsts autoceļu tīklā pārskatīšana u.c. faktori.

Mērķi

LVC mērķu vidū ir Valsts galveno autoceļu segumu pastiprināšanas programmas 2011.-2012. gadam īstenošana, ERAF un KF līdzfinansēto projektu realizācija, valsts autoceļu ikdienas uzturēšanas darbu nodrošināšana samazināta finansējuma apstākļos un ceļu laboratorijas kompetences, resursu un autoceļu būves kvalitātes stiprināšana.

Dividendes

Dividendēs atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.1471 "Kārtība, kādā tiek noteikta un ieskaitīta valsts budžetā izmaksājamā peļņas daļa par valsts kapitāla izmantošanu" (15.12.2009.) 4.¹ punktu valsts budžetā tika ieskaitīti 80% no tīrās LVC peļņas.

Peļņa un zaudējumi, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Neto apgrozījums	9 690	7 404	7 219
EBITDA	444	496	625
Peļņa/ (zaudējumi)	25	37	44

Bilance, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Aktīvi	3 577	9 970	22 151
Pašu kapitāls	2 931	2 949	2 995

Koeficienti, %

EBITDA marža	4,6%	6,7%	8,7%
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls	-	-	-
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība	0,82	0,30	0,14
	2009	2010	
Pašu kapitāla atdeve	1,3%	1,5%	
Aktīvu atdeve	0,6%	0,3%	

Akcionāru struktūra

■ Valsts kapitāla daļa - 100%

Citi rāditāji	2008	2009	2010
Darbinieku skaits	367	338	331
Dividendes, tūkst. Ls	8	20	30
Valsts finansējums par deleģētajiem uzdevumiem	34	29	73
Dotācijas	-	-	0,9

AS „Latvijas autoceļu uzturētājs” (LAU) visā valsts teritorijā nodarbojas ar valsts un pašvaldību autoceļu un ar tiem saistīto inženierbūvju un komunikāciju kompleksiem uzturēšanas darbiem, būvniecību, remontiem, kā arī būvmateriālu – dolomīta šķembu, drupinātās grants un sagatavotās smilts ražošanu.

Kapitāla daļu turētājs

Latvijas Republikas Satiksmes ministrija

Meitas vai asociētie uzņēmumi

-

Darbība un finanses

LAU uzturamo valsts autoceļu garums ir 20 177,6 km, tai skaitā valsts galvenie autoceļi ir 1652,6 km jeb 8,2%, valsts reģionālie autoceļi – 5 326,5 km jeb 26,4%, valsts vietējie autoceļi – 13 198,4 km 65,4%.

LAU komercdarbības galvenā prioritāte 2010. gadā bija 12 ligumu ar VAS „Latvijas Valsts ceļi” par valsts autoceļu kompleksiem ikdienas uzturēšanas darbiem laika posmā no 2007. gada 1. oktobra līdz 2014. gada 30. septembrim izpilde un vadības procesu piemērošana liguma prasībām, kas stājās spēkā 2007. gada 1. oktobrī. Papildus sekmīgai pamatdarbibai LAU ir izpildījusi darbu pasūtījumus (mežu ceļu būvniecība, uzturēšanas, pašvaldību ceļu uzturēšana u.c.) 8,8 miljonu latu apmērā.

Sabiedrība 2010. gadā sekmīgi ir uzsākusi pašražotā materiāla realizāciju Igaunijā.

LAU ienēmumi 2010. gadā pārsniedza plānotos, sasniedzot 44,807 miljonus latu jeb 116% pret plānoto.

Sabiedrībā 2010. gadā veikti ieguldījumi 1,0 miljons latu apmērā, kā arī noslēgts ligums par kravas automašīnu, aprīkotu ar sāls smilts kaisītājiem 1,955 miljonu latu apmērā, iegādi.

2011. gada aprili akcionāru sapulce atbalstījusi valdes apstiprināto LAU darbības stratēģiju 2011.-2020. gadam”.

Mērķi

LAU galvenie ilgttermiņa mērķi:

- saglabāt un nodrošināt uzņēmuma sniegto valsts autoceļu ikdienas uzturēšanas pakalpojumu tirgus daļu Latvijā;
- attīstīt konkurētspējīgu pakalpojumu klāstu un pakāpeniski, palielināt citu biznesu īpatsvaru vismaz 25% apjomā no kopējā uzņēmuma apgrozījuma.

Dividendes

Dividendēs izmaksāti 80% no 2009. gada tīrās peļnas atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.1471 "Kārtība, kādā tiek noteikta un ieskaitīta valsts budžetā izmaksājamā peļnas daļa par valsts kapitāla izmantošanu" (15.12.2009.) 4.¹ punktam. 2010. gada peļnu plānots sadalīt pēc šiem pašiem noteikumiem, ieskaitot valsts budžetā 90% no tīrās peļnas.

Pelna un zaudējumi, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Neto apgrozījums	60 550	41 958	44 807
EBITDA	8 249	7 590	7 481
Pelna/ (zaudējumi)	1 632	893	1 207
Bilance, tūkst.			
Ls	2008	2009	2010
Aktīvi	54 192	51 874	50 097
Pašu kapitāls	26 498	26 698	27 153
Koeficienti, %			
EBITDA marža	13,6%	18,1%	16,7%
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls	0,20	0,67	0,53
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība	0,49	0,51	0,54
2009 2010			
Pašu kapitāla atdeve	3,4%	4,5%	
Aktīvu atdeve	1,7%	2,4%	
Akcionāru struktūra			
■ Valsts kapitāla daļa - 100%			
Citi rāditāji	2008	2009	2010
Darbinieku skaits	1 990	1 729	1 545
Dividendes, tūkst. Ls		1 305	714

VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija” (CSDD) pamatfunkciju skaitā ir transportlidzekļu reģistrācija, transportlidzekļu tehniskā kontrole un sertifikācija, transportlidzekļu vadītāju kvalifikācijas piešķiršana, atpūtas kuģu reģistrācija un vadītāju kvalifikācijas piešķiršana.

Kapitāla daļu turētājs

Latvijas Republikas Satiksmes ministrija

Meitas vai asocietē uzņēmumi

SIA „Auteko & TUV Latvija” (51%), SIA „Venttests” (50%), SIA „Scantest” (20%), SIA „Autests” (20%).

Darbība un finanses

2010. gadā CSDD veica virkni uzlabojumu efektivākās darbības nodrošināšanai, piemēram, uzsāka e-pakalpojumu piedāvāšanu saviem klientiem, ieviesa jaunu uz kompetences vērtēšanas principiem balstītu vadišanas eksāmena vērtēšanas sistēmu un mazināja administratīvo slogu, samazinot iesniedzamo dokumentu skaitu savās darbības jomās.

Rīgas Motormuzejam izstrādāta darbības stratēģija 2010.-2015. gadam.

Ar Latvijas Republikas Satiksmes ministrijas rīkojumu 2010.gadā oktobri uzsākta CSDD reorganizācija, kuras ietvaros tiek pārņemtas VAS „Bīķernieku kompleksā sporta bāze” funkcijas, tiesības, saistības un manta.

CSDD apgrozījums 2010. gadā samazinājies par 0,45%. Ar pamatdarbību saistītie izdevumi 2010. gadā, vērtējot pret 2009. gadu samazinājušies par 652 tūkst. latu jeb 4%.

Investīciju projektu veikšanai 2010. gadā izlietoti 1,6 milj. latu, galvenokārt zemes, ēku un būvju iegādei un rekonstrukcijai, kā arī kustamā ipašuma iegādei.

Mērķi

Finansiālo iespēju robežas 2011. gadā plānots turpināt materiāli tehniskās bāzes atjaunošanas un attīstības investīciju programmas izpildi. Plānotais investīciju apjoms 2011. gadā ir 1 872 tūkst. Ls.

Investīcijas plānots finansēt no pašu saimnieciskajā darbībā gūtās peļñas.

2011. gadā plānots izstrādāt un apstiprināt CSDD darbības stratēģiju 2011.-2014. gadam un veikt citus pasākumus darbības uzlabošanai, piemēram, turpināt attīstīt CSDD e-pakalpojumus, radot iespēju reģistrēt velosipēdus, transportlidzekļa ipašnieka aizliegumus, norakstīt nolietotu transportlidzekli, u. tml.

Dividendes

Ar MK 2011. gada 5. septembra rīkojumu Nr. 423 CSDD tika noteikta atšķirīga valsts budžetā iemaksājamo 2010. gada dividenžu proporcija, samazinot to līdz 64%, ar nosacījumu, ka 26% no tīrās peļnas tiks ieguldīta VAS „Bīķernieku kompleksā sporta bāze” attīstībai.

	Pelna un zaudējumi, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Neto apgrozījums	19 221	20 234	20 139	
EBITDA	879	4 400	4 136	
Pelna/ (zaudējumi)	1	2 465	2 770	

	Bilance, tūkst.	Ls	2008	2009	2010
Aktīvi		17 411	19 454	19 996	
Pašu kapitāls		12 739	15 232	16 029	

	Koeficienti, %	EBITDA marža	4,6%	21,7%	20,5%
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls		0,19	0,18	0,11	
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība		0,73	0,78	0,80	

	2009	2010
Pašu kapitāla atdeve	17,6%	17,7%
Aktīvu atdeve	13,4%	14,0%

Akcionāru struktūra

■ Valsts kapitāla
daļa - 100%

	Citi rāditāji	2008	2009	2010
Darbinieku skaits		677	581	551
Dividendes, tūkst. Ls		481	2	1 972

VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” (RIX) nodrošina gaisa kuģu, pasažieru un kravu apkalpošanu lidostas teritorijā un citu neaviācijas pakalpojumu nodrošināšanu Starptautiskās lidostas „Rīga” teritorijā.

Kapitāla daļu turētājs

Latvijas Republikas Satiksmes ministrija

Meitas vai asociētie uzņēmumi

Darbība un finanses

Salīdzinot ar 2009. gadu, starptautiskās lidostas „Rīga” neto apgrozījums samazinājies par 146 tūkst. latiem jeb 1%, savukārt ieņēmumi no aviācijas pakalpojumiem pieaugaši par 4%.

Pārskata gadā RIX saņēma Valsts dotācijas uzturēšanas izmaksu segšanai un investīciju projektu realizācijai attiecīgi 2,1 milj. latu un 1,5 milj. latu apmērā.

Kaut arī peļņa no saimnieciskās darbības sasniedza 2,9 milj. latu apmēru, pārskata gads kopumā noslēdzies ar 2,8 milj. latu zaudējumiem, kas skaidrojams ar veidotajiem uzkrājumiem šaubīgo debituru parādiem.

2010. gadā saimnieciskās darbības kopējās izmaksas samazinājušās par 8%, tajā skaitā personāla izmaksas – par 2% attiecībā pret 2009. gadu. RIX darbības efektivitātes paaugstināšanās rezultātā.

Pārskata gadā tika realizēta virkne projektu lidostas pasažieru apkalpošanas un perona infrastruktūras uzlabošanai, kā arī turpināts darbs pie ES Kohēzijas fonda projekta „Starptautiskās lidostas „Rīga” infrastruktūras attīstība”.

Būtisku RIX neaviācijas ieņēmumu daļu nākamajos gados palielināt jaus sadarbības līgums, kas parakstīts ar TAV Airports Holding par komercplatību nomas un beznodokļu tirdzniecības operatora tiesībām.

Mērķi

RIX pamatmērķis ir nodrošināt ilgtspējīgu attīstību un sekmēt konkurētspēju gan Baltijas, gan Baltijas jūras reģiona valstu un starptautiskajā gaisa pārvadājumu tirgū.

Dividendes

Atbilstoši MK rīkojumam Nr. 447 RIX dividendes no 2009. gada peļnas nav jāmaksā, bet peļņu par 2009. gadu novirzīt uzsāktā Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta "Starptautiskās lidostas „Rīga” infrastruktūras attīstība" īstenošanai un RIX ilgtspējīgai attīstībai.

Peļņa un zaudējumi, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Neto apgrozījums	24 526	22 847	22 701
EBITDA	7 542	5 291	2 476
Peļņa/ (zaudējumi)	2 687	326	-3

Bilance, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Aktīvi	60 823	57 893	54 577
Pašu kapitāls	30 209	28 847	26 797

Koeficienti, %	2008	2009	2010
EBITDA marža	30,8%	23,2%	10,9%
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls	0,09	0,14	0,11
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība	0,50	0,50	0,49

	2009	2010
Pašu kapitāla atdevē	1,1%	-0,01%
Aktīvu atdevē	0,55%	-0,01%

Akcionāru struktūra

■ Valsts kapitāla daļa - 100%

Citi rāditāji	2008	2009	2010
Vidējais darbinieku skaits	1 302	1 265	1 140
Dividendes, tūkst. Ls	664	1 683	-
Valsts dotācija aviācijas drošībai, tūkst. Ls	3 507	3 140	2 177

AS „Air Baltic Corporation” (airBaltic) ir aviosabiedrība, kas nodrošina starptautiskos tiešos lidojumus no Rīgas uz vairāk nekā uz 60 galamērķiem.

Kapitāla daļu turētājs

Latvijas Republikas Satiksmes ministrija

Meitas vai asociētie uzņēmumi

SIA „Baltijas Kravu Centrs” (100%), SIA „Baltic Airlines” (100%).

SIA „Baltic Airlines” pieder SIA „Baltic Miles” (100%), SIA „Air Baltic Training” (100%), SIA „Online Travel Agency” (100%), SIA „Travellounge” (100%), SIA „Baltic Contact Centre” (100%), SIA „Baltic Terminal” (100%).

Darbība un finanses

2010. gadā airBaltic pārvadāja vairāk nekā 3 miljonu pasažieru.

2010. gadā airBaltic īstenoja 2008. gadā uzsāktos 8 Bombardier Q400 tipa gaisa kuģu iegādes darījumu.

2010. gadā airBaltic koncerns strādāja ar 35,9 milj. latu lieliem zaudējumiem. Tā rezultātā 2010. gadā nogalē pašu kapitāls kļuva negatīvs un veidoja 13,6 milj. latu.

Pēc zaudējumu identificēšanas un citiem apstākļiem un darbibām, valsts Satiksmes ministrijas personā kļuva par 99,8% akciju īpašnieku.

Saskaņā ar akcionāra ligumu iepriekš saņemtais finansējums 70 milj. euro apmērā tiks restrukturizēts un sastāvēs no diviem sindicētajiem aizdevumiem ar vienādām summām un nosacījumiem, ka viens no tiem atmaksājams 15 gadu laikā, bet otrs 10 gadu laikā.

Plānu par airBaltic restrukturizāciju paredzēts prezentēt 2012. gada pirmajā ceturksnī.

Mērķi

Būtiskākais mērķis ir restrukturizācijas plāna izveide, kas ietvers izmaksu samazināšanu un gaisa kuģu flotes restrukturizāciju.

Dividendes

*Akcionāru struktūra norādita uz 01.01.2012.

**Šie rādītāji, nemot vērā negatīvu pašu kapitāla apjomu, netiek aprēķināti

Pelňa un zaudējumi, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Neto apgrozījums	204 802	180 602	204 402
EBIT	-30 567	9 826	-37 730
Pelňa/ (zaudējumi)	-27 803	6 520	-35 909

Bilance, tūkst.

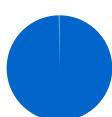
Ls	2008	2009	2010
Aktīvi	60 583	67 093	57 925
Pašu kapitāls	-18 831	-19 832	-13 621

Koeficienti, %

EBIT marža	-14,9%	5,4%	-18,5%
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls**	-	-	-
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība**	-	-	-

	2009	2010
Pašu kapitāla atdeve	-	-
Aktīvu atdeve	10,2%	-57,4%

Akcionāru struktūra*

- Valsts kapitāla daļa - 99,8%*
- Privātie akcionāri - 0,2%

VAS „Latvijas Gaisa satiksme” (LGS) pamatdarbības veids ir aeronavigācijas pakalpojumu sniegšana visiem gaisa telpas lietotājiem Rīgas lidojumu informācijas rajonā.

Kapitāla daļu turētājs

Latvijas Republikas Satiksmes ministrija

Meitas vai asociētie uzņēmumi

Darbība un finanses

2010. gadā tehniskās modernizācijas ietvaros tika īstenoti vairāki vērienīgi projekti, nodrošinot tehnoloģisko procesu kvalitātes un lidojumu drošības ievērojamu paaugstināšanos.

2010. gadā beigās Latvija izpildīja visas prasības, lai kļūtu par EUROCONTROL dalībvalsti.

Salīdzinot ar 2009.gadu, 2010. gada kopējie ieņēmumi palielinājušies par 74,2 milj. latu.

Neto apgrozījums 2010. gadā salīdzinājumā ar 2009. gadu pieaudzis par 8,1%.

Mērķi

Viens no pamata mērķiem ir turpināt darbu pie Ziemeļeiropas funkcionālā gaisa telpas bloka (NEFAB) izveides, lai to ieviest līdz 2012. gada beigām.

Dividendes

Atbilstoši MK rīkojumam Nr. 462 LGS dividendes no 2009. gada peļnas nav jāmaksā, bet peļņu par 2009. gadu novirzīt apturēto un jauno investīciju plānu izpildei, kā arī drošuma un vides kvalitātes uzlabošanai, lai nodrošinātu pastāvīgu un pilnvērtīgu valsts akciju sabiedrības "Latvijas gaisa satiksme" darbības atbilstību starptautisko tiesību, tai skaitā Eiropas Savienības tiesību, prasībām.

Peļna un zaudējumi, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Neto apgrozījums	13 827	14 189	15 346
EBITDA	3 053	4 667	3 798
Peļna/ (zaudējumi)	13	928	269

Bilance, tūkst.	2008	2009	2010
Ls			
Aktīvi	27 049	24 763	24 123
Pašu kapitāls	18 273	19 191	19 460

Koeficienti, %	2009	2010
EBITDA marža	22,1%	32,9%
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls	0,3	0,2
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība	0,68	0,77
		0,81
	2009	2010
Pašu kapitāla atdevē	5,0%	1,4%
Aktīvu atdevē	3,6%	1,1%

Akcionāru struktūra

■ Valsts kapitāla daļa - 100%

Citi rādītāji	2008	2009	2010
Darbinieku skaits	341	334	330
Dividendes, tūkst. Ls	-	10,1	-

VAS „Latvijas Pasts” (LP) sniedz vispārējos pasta pakalpojumu vissā Latvijas teritorijā, pamatā orientējoties uz pasta pakalpojumiem, pārvadājumiem un ekspresspastu, preses abonēšanu, piegādi un tirdzniecību, finanšu pakalpojumiem, tirdzniecību un filatēliju.

Kapitāla daļu turētājs

Latvijas Republikas Satiksmes ministrija

Meitas vai asocietie uzņēmumi

AS "IT Latvija" (ipašuma daļa - 78%), SIA "Mailmaster" (ipašuma daļa - 100%) un AS "Latvijas Pasta nodaļu tikls" (ipašuma daļa - 80%).

Darbība un finanses

2010. gads lidzīgi kā 2009. gads iezīmējās ar LP attīstības stratēģijas maiņu.

Neto apgrozījums samazinājās par 12,95%, kas pamatā skaidrojums ar universālā pasta pakalpojumu (vēstuļu nu paku piegāde) un *Consignment* sūtījumu apjomu kritumiem.

Būtiski samazinājās arī citu sūtījumu apjomi, kas atstāja negatīvu iespaidu un LP ieņēmumiem.

2009. gadā tika parakstīta vienošanās ar AS „Parex banka” ligumu par aizņēmuma 21 milj. eiro vērtībā grozījumiem.

Mērķi

Pakalpojumu jomā plānots turpināt attīstīt pamatdarbības veidus, īpašu uzmanību pievēršot sniedzamo pakalpojumu rentabilitātes un kvalitātes paaugstināšanai, kā arī darba organizācijas uzlabošanai.

Attīstības jomā paredzēts attīstīt, uzlabot un ieviest ražošanu/loģistiku nodrošinošos/atbalstošos tehnoloģiskos procesus.

Plānots pabeigt LP pārvaldes centralizāciju. Papildus ir paredzēts ieviest pasta nodaļu operatoru, pastnieku un ražošanas procesā iesaistīto darbinieku motivējošu darba samaksas sistēmu.

Dividendes

Nemot vērā, ka 2009. gadā LP strādāja ar zaudējumiem 2010. gadā dividendes maksātas netika.

Peļņa un zaudējumi,		2008	2009	2010
tūkst. Ls				
Neto apgrozījums	47 116	44 189	38 465	
EBITDA	1 314	6 117	3 807	
Peļņa/ (zaudējumi)	-3 520	-159	-279	

Bilance, tūkst.		2008	2009	2010
Ls				
Aktīvi	75 314	49 780	50 713	
Pašu kapitāls	1 261	1 102	1 688	

Koefficients, %		2008	2009	2010
EBITDA marža		2,8%	13,8%	9,9%
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls		13,4	13,4	8,7
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība		0,02	0,02	0,03

	2009	2010
Pašu kapitāla atdevē	-13,5%	-20,0%
Aktīvu atdevē	-0,3%	-0,6%

Akcionāru struktūra

■ Valsts kapitāla daļa - 100%

Citi rādītāji	2008	2009	2010
Darbinieku skaits	6 796	5 811	5 006
Dividendes, milj. Ls	-	-	-
Kompensācija par universālā pakalpojuma sniegšanu, tūkst. Ls	3 541	4 500	2 769

VSIA „Latvijas Jūras administrācija” (LJA) nodrošina Jūrlietu politikas plānošanu un īstenošanu Latvijā un tās galvenie darbības veidi iekļauj jūras un piekrastes ūdeņu transportu, kā arī iekšzemes ūdenstransportu.

Kapitāla daļu turētājs

Latvijas Republikas Satiksmes ministrija

Meitas vai asociētie uzņēmumi

Darbība un finances

LJA kopējie neto ieņēmumi 2010. gadā samazinājušies par 5%. Saimnieciskās darbības izmaksas 2010. gadā, vērtējot pret 2009. gadu samazinājušās par 13% un sastāda 505,5 tūkst. latu.

2010. gadā ir izsniegtas 1 525 jūrnieku grāmatīcas, kā arī izdoti 4 145 jūrnieku kvalifikācijas dokumenti.

No Latvijas Kuģu reģistra izslēgtie ūdenstransporta līdzekļi pārsniedza reģistrēto skaitu: tika reģistrēti 12 kuģi, 14 atpūtas kuģi un 1 zvejas laiva, bet no reģistra izslēgti 18 kuģi, 7 atpūtas kuģi un 6 zvejas laivas.

2010. gadā tika turpināts darbs pie uz vienādiem principiem bāzētu informācijas sistēmu izveides projekta.

Tika pabeigti administratīvās ēkas siltināšanas un apdares darbi.

Mērķi

LJA pamatlērķis ir būt par modernu, starptautiski atpazistamu institūciju, kas sniedz kvalitatīvus pakalpojumus klientiem un sadarbības partneriem, balstoties uz profesionālu ekspertu komandu un jaunākām tehnoloģijām, ar mērķi veicināt drošu kuñošanu un vides aizsardzību.

„VAS „Latvijas Jūras administrācija” attīstības stratēģijā 2010- 2013. gadam” noteiktie galvenie attīstības mērķi ir veicināt drošu un aizsargātu kuñošanu Latvijas piekrastē un ostās; veicināt kuģu to apkalpes un pasažieru drošību un aizsardzību, kā arī jūras piesārņojuma novēršana; Latvijas flotes un Latvijas jūrnieku konkūrētspējas pasaulē palielināšana.

Dividendes

Dividendēs izmaksāti 80% no 2009. gada tīrās peļņas atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr. 1471 "Kārtība, kādā tiek noteikta un ieskaitīta valsts budžetā izmaksājamā peļņas daļa par valsts kapitāla izmantošanu" (15.12.2009.) 4.¹ punktam.

Pelēna un zaudējumi, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Neto apgrozījums	2 036	2 651	2 518
EBITDA	-134	267	136
Pelēna/ (zaudējumi)	-274	84	-37

Bilance, tūkst.	2008	2009	2010
Ls			
Aktīvi	4 081	3 525	3 522

Pašu kapitāls	3 655	3 229	3 207

Koeficienti, %	2008	2009	2010
EBITDA marža	-6,6%	10,1%	5,4%
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls	-	-	-
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība	0,90	0,92	0,91

	2009	2010
Pašu kapitāla atdevē	2,4%	-1,1%
Aktīvu atdevē	2,2%	-1,0%

Akcionāru struktūra

■ Valsts kapitāla
daļa - 100%

Citi rāditāji	2008	2009	2010
Darbinieku skaits	176	171	169
Dividendes, tūkst. Ls	8	-	67

VSIA „Paula Stradiņa kliniskā universitātes slimnīca” • www.stradini.lv

VSIA „Paula Stradiņa kliniskā universitātes slimnīca” (PSKUS) sniedz specializēto medicīnisko palidzību stacionārā un dienas stacionārā, kā arī piedāvā plašu diagnostisko un ambulatoro pakalpojumu klāstu.

Kapitāla daju turētājs

Latvijas Republikas Veselības ministrija

Meitas vai asociētie uzņēmumi

Darbība un finanses

2010. gadā tika izveidoti 3 dienas stacionāri - Otorinolaringoloģijas klinikā, Fizikālās medicīnas un rehabilitācijas centrā, Neiroloģijas klinikā.

PSKUS stacionārā ārstēto pacientu skaits 2010. gadā sasniedz 44 661, kas kopš 2009. gada palielinājies par 1 069 pacientiem.

Dienas stacionāros (15 profili) ārstēto pacientu skaits bija 15 897, kas, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, ir pieaudzis par 7 291 pacientu.

Ambulatoro apmeklējumu kopējais skaits 211 350, kas, salīdzinot ar 2009. gadu, pieaudzis par 14 794 apmeklējumiem.

2007. gadā noslēgts Aizdevuma līgums ar DEPFA BANK Plc. par EUR 66 021 000 aizdevuma izsniegšanu Slimnīcas modernizācijas pirmās un otrās kārtas veikšanai. Aizdevuma atmaksas termiņš 2042. gads. Vienlaicīgi 2007. gada 15. novembrī Latvijas Republika, kuru pārstāv Finanšu ministrs, un DEPFA BANK noslēdza Galvojuma līgumu Nr.G/F07/595

par minēto aizdevumu. 2008.gadā uzsākta 9.korpusa rekonstrukcijai, Staru un kīmijterapijas centra izveidošanai, iekārtu, aprikojuma un mēbeļu iegādei, jaunā korpusa pirmās kārtas būvniecības priekšdarbiem.

Mērķi

Piesaistot valsts galvotā kredita līdzekļus, ES fondu līdzekļus, valsts investīcijas, kā arī ieguldīt pašu līdzekļus PSKUS plānots veikt veco korpusus demontāžu, inženiertechnisko tiklu pārnešanu, 8. korpusa rekonstrukciju, kā arī izstrādāt administratīvās organizācijas un telpu programmas plānu. Plānots izstrādāt skicu projektu visam jaunajam korpusam un uzsākt tā celtniecību 2011. gada decembri. Papildus šiem mērķiem plānots arī piedāvāt veselības aprūpi tādās jomās kā: stomatoloģija, oftalmoloģija, kirurgija un kardioloģija, lai attīstītu medicīnisko tūrismu. Paredzēts piesaistīt jaunus ilgtņemiņa projektus attiecībā uz pārrobežu sadarbību

Dividendes

2010. gadā dividendes netika izmaksātas.

Pelņa un zaudējumi, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Neto apgrozījums	60 365	57 272	58 092
EBITDA	(339)	4 604	5 973
Pelņa/ (zaudējumi)	(2 432)	46	531

Bilance, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Aktīvi	52 554	54 591	74 842
Pašu kapitāls	6 786	6 828	7 270

Koeficienti, %	2008	2009	2010
EBITDA marža	-0,6%	8,0%	10,3%
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls	1,99	3,67	6,4
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība	0,13	0,13	0,10

	2009	2010
Pašu kapitāla atdeve	0,7%	7,5%
Aktīvu atdeve	0,1%	7,5%

Akcionāru struktūra

■ Valsts kapitāla daļa - 100%

Citi rāditāji	2008	2009	2010
Darbinieku skaits	3 163	2 804	2 844
Dividendes, milj. Ls	-	-	-
Valsts pamatbudžeta finansējums, milj. Ls	54,0	48,6	50,6

SIA „Rīgas Austrumu kliniskā universitātes slimnīca” (RAKUS) galvenie darbības virzieni ir stacionārās un ambulatorās veselības aprūpes nodrošināšana.

Kapitāla daļu turētājs

Latvijas Republikas Veselības ministrija

Meitas vai asocietie uzņēmumi

SIA „Veselības centrs „Bikernieki”” (ipašuma daļa – 99,58%) un SIA „Rīgas Hematoloģijas centrs” (ipašuma daļa - 50,96%).

Darbība un finanses

RAKUS sniedz plaša profila stacionāru un sekundāro ambulatoro veselības aprūpi un dažādu jomu speciālistu konsultācijas.

Atsevišķas RAKUS klinikās tiek sniegtā veselības aprūpe tādos profilos, kas nav pieejama citās Latvijas stacionārās ārstniecības iestādēs, piemēram, mikroķirurgijas, plastiskās un rekostruktivās ķirurgijas, toksikoloģijas un politraumas profilā, apdegumu ārstēšana, nacionās sociālistiskajā režīmā cietušo personu rehabilitācija, bērnu surdoloģija, kā arī cilmes šūnu transplantācija.

2010. gadā ir nodrošināti veselības aprūpes pakalpojumi 81 850 stacionāri ārstētiem pacientiem un tika nodrošināti 507 417 ambulatorie apmeklējumi. Vidējais ārstēšanās ilgums ir samazinājies no 6,83 dienām 2009. gadā līdz 6,20 dienām 2010. gadā.

Neto apgrozījums 2010. gadā samazinājies par 2% salīdzinājumā ar 2009. gadu.

*'nemot vērā, ka KUS „Gaiļezers” tika apvienots ar RAKUS 2008. gada otrajā pusē

2010. gadā turpinājās 2007. gadā sagatavotā biznesa (attīstības) plāna ieviešana, kurā noteikti mērķi un pasākumi RAKUS ilgtermiņa attīstībai.

RAKUS ir piešķirts valsts galvots aizdevums 55,6 milj. eiro apmērā infrastruktūras sakārtošanai, esošo platību rekonstrukcijai un papildu platību celtniecībai u.c. mērķiem. Līgums par aizdevuma piešķiršanu noslēgts ar DEPFA BANK Plc. ar termiņu līdz 2049. gadam.

Mērķi

Lai nodrošinātu stacionāro veselības aprūpi un speciālistu ambulatori veselības aprūpi, kas orientēta uz ātru un kvalitatīvu diagnostiku, intensīvu ārstēšanu un rehabilitāciju ar mērķi maksimāli ātri un kvalitatīvi panākt pacienta atveseļošanos vai samazināt slimības izpausmes līdz tādai pakāpei, kas ir iespējama tālāka ārstēšana primārās veselības aprūpes sistēmā, RAKUS plāno pieejamo finanšu līdzekļu ietvaros saglabāt valsts apmaksāto veselības aprūpes struktūru un palielināt maksas medicīnisko pakalpojumu apjomu.

Dividendes

2010. gadā dividendes netika izmaksātas. Tika ierosināts pārskata gada peļņu ieguldīt RAKUS turpmākā attīstībā un iepriekšējo periodu zaudējumu segšanā.

Peļņa un zaudējumi, milj.

Ls	2008	2009	2010
Neto apgrozījums	38 873	48 780	47 802
EBITDA	2 205	4 568	5 239
Peļņa/ (zaudējumi)	-778	48	285

Bilance, milj. Ls

Aktīvi	2008	2009	2010
Pašu kapitāls	22 833	22 697	23 113

Koeficienti, %

EBITDA marža	2008	2009	2010
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls	2%	4%	8%

Pašu kapitāla un aktīvu attiecība	2008	2009	2010
	0,45	0,43	0,37

2009 2010

Pašu kapitāla atdevē	2009	2010
Aktīvu atdevē	0,1%	0,5%

Aktionāru struktūra

■ Valsts kapitāla daļa - 100%

Citi rāditāji

Darbinieku skaits	2008	2009	2010
2 984*	3 728	3 523	

Dividendes, milj. Ls

Mērķdotācijas	-	-	1 950
Valsts pamatlīdzēta finansējums	34,6	38,6	33,4

VSIA „Bērnu kliniskā universitātes slimnīca” (BKUS) sniedz sekundārā un terciārā līmena veselības aprūpes pakalpojumus ambulatoriski, dienas stacionārā un stacionārā divās novietnēs Rīgā un vienā – Ogrē.

Akciju kapitāldalu turētājs

Latvijas Republikas Veselības ministrija

Meitas vai asociētie uzņēmumi

-

Darbība un finanses

2010. gadā stacionārā tika samazināts kopējais gultu dienu skaits, izmantojot ārstniecības iespējas pēc dienas stacionāra, darba reorganizāciju un nodaļu rekonstrukciju.

Dienas stacionārā ārstēto pacientu skaits palielinājies vairāk kā par pusi salīdzinot ar 2009.gadu. Samazinājušie arī letalitātes gadījumi.

2010. gadā tika pabeigta vairāki celtniecības darbi, piemēram, daudzfunkcionālā korpusa celtniecība Bērnu slimnīcā Rīgā, Juglas ielā 20.

Kopējie ieņēmumi par 13,4% pārsniedza plānotos, kas galvenokārt skaidrojums ar mērķdotāciju un papildu asignejumu piešķiršanu.

Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem, dotācija interešu izglītības izglītošanai, ieņēmumi par rezidentiem un studentiem bija mazāki kā plānotie.

2010. gadā BKUS tika piešķirts finansējums ar mērķi samazināt maksātnespējas risku. No piešķirtās summas 1 milj. Ls tika novirzīti pamatkapitāla palielināšanai.

BKUS darbību negatīvi ietekmē finanšu un ekonomiskā situācija valstī un ar to saistītais veselības nozarei piešķirtā finansējuma samazinājums.

Dividendes

2010. gadā dividendes netika izmaksātas.

Peļņa un zaudējumi, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Neto apgrozījums	17 871	17 314	18 692
EBITDA	-284	100	2 459
Peļņa/ (zaudējumi)	-1 093	-69	1 287

Bilance, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Aktīvi	17 191	34 778	35 496
Pašu kapitāls	4 219	4 131	5 418

Koeficienti, %	2008	2009	2010
EBITDA marža	-1,6%	0,6%	13,2%
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls	0,5	4,4	3,4
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība	0,25	0,12	0,15

	2009	2010
Pašu kapitāla atdevē	-1,6%	27,0%
Aktīvu atdevē	-0,3%	3,7%

Aкционāru struktūra

■ Valsts kapitāla daļa - 100%

Citi rāditāji	2008	2009	2010
Darbinieku skaits	1 891	1 902	1 922
Dividendes, milj. Ls	-	-	-
Mērķdotācijas, milj. Ls	-	-	1,9
Valsts pamatbudžeta finansējums, milj. Ls	16,6	16,1	18,7

VAS „Valsts nekustamie īpašumi”
www.vni.lv

VAS „Valsts nekustamie īpašumi” (VNĪ) veic valsts nekustamā īpašuma pārvaldišanu, apsaimniekošanu un attīstīšanu, kā arī organizē brīvo telpu nomu un īri.

Kapitāla daļu turētājs

Latvijas Republikas Finanšu ministrija

Meitas vai asocietie uzņēmumi

SIA „VNĪ pilis” (100%), SIA „VNĪ investīcijas” (100%)*, SIA „Veselības aprūpes nekustamie īpašumi” (100%), SIA „Biroju Centrs Ezerparks” (31,5%) un SIA „Diplomātiskā servisa medicīnas centrs” (49,55%).

Darbība un finanses

VNĪ pašu kapitāls un aktīvu kopsumma 2010. gadā samazinājusies, jo no bilance tika izslēgts nekustamais īpašums 91,7 milj. latu vērtibā, kas zemesgrāmatā reģistrēti Finanšu ministrijas personā. Tomēr šo īpašumu apsaimniekošana joprojām paliek VNĪ pārvaldībā.

Pēc MK pieņemtā un atkārtoti noteiktā 15% nomas maksas samazinājuma valsts institūcijām, VNĪ veiksmīgi turpināja nekustamā īpašuma pārvaldišanu un apsaimniekošanu.

Būvniecības projektos veiktos kapitālieguldījumus VNĪ atgūst pakāpeniski caur saņemtajām nomas maksām vai kā vienreizēju samaksu.

2010. gadā valsts budžeta institūcijām un VNĪ saimnieciskajai darbībai nevajadzīgie īpašumi tika pārdoti izsolēs, gūstot

papildu ieņēmumus.

2010. gadā VNĪ klienti ir 55 valsts budžeta iestādes, 1 pašvaldības budžeta iestāde, 1 288 juridiskas personas un 4 261 privātpersonas.

Mērķi

Pamatā mērķis ir nodrošināt valsts nekustamā īpašuma pārvaldišanu, apsaimniekošanu un attīstīšanu, kā arī izstrādāt un īstenot politiku rīcībai ar valsts nekustamo īpašumu, kā arī nodrošinot valsts pārvaldes iestādes ar kvalitatīvām un to funkciju veikšanai atbilstošām telpām – veicot renovācijas, rekonstrukcijas, restaurācijas un jaunu objektu būvniecības darbus.

Mērķu vidū ir arī uzsāktu būvniecības darbu pabeigšana un vairāku uzsākot projektu realizāciju.

Dividendes

Saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto, 2010.gadā VNĪ peļnas vai zaudējumu ārkārtas izmaksās tika iekļauts nekustamo īpašumu pārvērtēšanas vērtības samazinājums vairāk nekā 15 milj. latu vērtibā, līdz ar to dividendes netika izmaksātas, jo VNĪ peļnas bija negatīva.

*SIA „VNĪ investīcijas” likvidēta 2010.gada 29.jūlijā

Peļna un zaudējumi, tūkst. Ls	2008	2009	2010
Neto apgrozījums	20 496	16 101	19 414
EBITDA	17 527	6 935	6 316
Peļna/ (zaudējumi)	7 421	332	-5 202
Bilance, tūkst. Ls			
Aktīvi	374 153	353 858	332 972
Pašu kapitāls	298 780	285 431	261 844
Koeficienti, %			
EBITDA marža	85,5%	43,1%	32,5%
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls	0,19	0,19	0,21
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība	0,80	0,81	0,79
2009 2010			
Pašu kapitāla atdevē	0,11%	-1,9%	
Aktīvu atdevē	0,09%	-1,5%	
Akcionāru struktūra			
■ Valsts kapitāla daļa - 100%			
Citi rādītāji	2008	2009	2010
Vidējais darbinieku skaits	359	418	414
Dividendes, milj. Ls	910	3 334	266

Citadele

AS „Citadele banka” (Citadele banka) dibināta 2010.gada 30. jūnijā pēc Parex bankas restrukturizācijas veiksmīgas pabeigšanas.

Kapitāla daļu turētājs

Citadele banka ir Ekonomikas ministrija turējumā esošās VAS „Privatizācijas aģentūra” meitas sabiedrība.

Meitas vai asocietie uzņēmumi

Bankai tieši un netieši pieder arī 19 meitas sabiedrības, kas darbojas dažados finanšu tirgus sektoros. Banka ir koncerna mātes uzņēmums.

Darbība un finanses

2010. gadu Citadele banka noslēdza ar zaudējumiem 19,4 miljonu latu apmērā, ko ietekmējusi piesardzīgā pieejā uzkrājumu veidošanā un kopējā ekonomiskā attīstība Latvijā, kas bijusi lēnāka nekā iepriekš prognozēts.

Laika periodā no augusta līdz decembrim Citadele banka ir palielinājusi klientu bāzi par vairāk nekā 6 000 jauniem klientiem: 4 900 privātpersonu un mazo un vidējo uzņēmumu segmentā Latvijā, 350 jaunus klientus Igaunijā un vairāk kā 600 jaunus klientus privātā kapitāla pārvaldišanas sektorā.

No 2010. gada augusta līdz decembrim klientu noguldījumu portfelis palielinājās par 5,6% jeb 52,4 miljoniem latu un kopējais noguldījumu apjoms bankā Citadele 2010. gada beigās sasniedza 1,1 miljardu latu (grupas – 1,29 miljardus latu).

Kopējie aktivi nedaudz pārsniedza plānoto apjomu, 2010. gada beigās sasniedzot 1,44

miljardi latu (grupas – 1,61 miljards latu).

Mērķi

Citadele banka plāno strādāt ar peļnu, līdz ar to palielinot bankas vērtību.

Citadele bankas mērķis ir kļūt par vērtīgāko finanšu grupu Baltijas valstis un iedvesmot cilvēkus un uzņēmumus attīstībai, lai veicinātu reģiona izaugsmi. Banka plānot turpināt veicināt Latvijas ekonomisko attīstību, izsniedzot finansējumu juridiskās un privātām personām.

Dividendes

Citadele banka strādāja ar zaudējumiem, tāpēc dividendes netika izmaksātas.

*Nav datu, jo Citadele bankas tika izveidota 2010.gada 30.jūnijā

**Finanšu tabulā norādīti konsolidētie koncerna dati

Koncerna peļna un zaudējumi, milj. Ls

	2008*	2009*	2010
Neto apgrozījums	-	-	36,9
Peļna/ (zaudējumi)	-	-	-13,6

Koncerna bilance, milj. Ls

Aktīvi	-	-	1 613

Pašu kapitāls

-	-	82

Koeficienti, %

Kreditoru parāds/Pašu kapitāls	-	-	-

Pašu kapitāla un aktīvu attiecība

	2009*	2010*

Pašu kapitāla atdevē

Aktīvu atdevē

Akcionāru struktūra

- VAS "Privatizācijas aģentūra" - 75%
- Eiropas rekonstrukcijas un attīstības banka - 25%

Citi koncerna rāditāji

	2008*	2009*	2010
Darbinieku skaits	-	-	1 762
Dividendes, milj. Ls	-	-	-

AS „Parex banka” (Parex) restrukturizācijas rezultātā, lielāko daļu aktīvu pārnesa uz AS „Citadele banka”, Parex atstājot problemātiskos aktīvus.

Kapitāla daļu turētājs

Parex banka ir Ekonomikas ministrija turējumā esošās VAS „Privatizācijas aģentūra” meitas sabiedrība.

Meitas vai asocietie uzņēmumi

Bankai tieši un netieši (norādīts iekavās) pieder arī 16 (35) meitas sabiedrības, kas darbojas dažādos finanšu tirgus sektoros. Banka ir Koncerna mātes uzņēmums.

Darbība un finanses

2010. gads bija nozīmīgi pārmaiņu laiks, jo tika realizēta bankas restrukturizācija. Kopš aktīvu atdališanas Parex banka ir pārtraukusi tādus pakalpojumu kā depozitu un maksājumu pieņemšanu, jaunu kreditu izsniegšanu, klientu piesaistīšanu un citu pakalpojumu nodrošināšanu.

Atbilstoši restrukturizācijas plānam 2010. gada nogalē Ministru kabinets pieņema lēmumu par bankas pamatkapitāla palielināšanu 9,7 miljonu latu apmērā. Emitētās akcijas iegādājās / tika nodotas VAS „Latvijas Privatizācijas aģentūra” pārraudzībā.

Ievērojot Starptautisko finanšu pārskatu standartu prasības, 2010. gadā Parex banka izveidojusi 115,7 milj. latu lielu uzkrājumu nedrošajiem kreditiem.

Mērķtiecīga darba rezultātā no

2010. gada 1. augusta līdz 2010. gada beigām tika atgūti 58 milj. latu.

Mērķi

Tiks turpināts darbs pie kreditu restrukturizācijas, aktīvu atgūšanas un nekustamo īpašumu pārvaldišanas.

Kopumā mērķis ir valsts līdzekļu atgūšana maksimālā apmērā.

Dividendes

Parex banka strādāja ar zaudējumiem, tāpēc dividenžu izmaksas netika piemērota.

*pirms Citadele bankas atdališanas

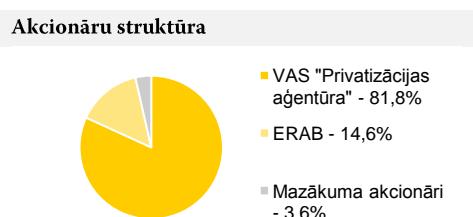
**Finanšu tabulā norādīti konsolidētie koncerna dati

Koncerna peļņa un zaudējumi, milj. Ls	2008*	2009*	2010
Neto apgrožījums	-	201	87
Peļņa/ (zaudējumi)	-	-143	-105

Koncerna bilance, milj. Ls	2008	2009	2010
Aktīvi	-	2 597	792
Pašu kapitāls	-	139	37

Koefficienti, %	2008	2009	2010
Kreditoru parāds/Pašu kapitāls	-	-	-
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība	-	-	-

Pašu kapitāla atdevē	2009	2010
Aktīvu atdevē	-	-

Citi koncerna rāditāji	2008	2009	2010
Darbinieku skaits	3 819	3 127	1 905
Dividendes, milj. Ls	-	-	-

Pielikumi

Pielikums Nr. 1 „2010. gada pārskatā iekļautās kapitālsabiedrības, to būtiskākie rādītāji un valsts kapitāla daļa”

Nr. p. k.	2010. gada pārskatā iekļautās kapitālsabiedrības	Valsts ipašuma daļa	Apgrozijums 2010. gadā, tūkst. Ls	Peļņa/ (zaudējumi) 2010. gadā, tūkst. Ls	Aktīvi kopā 2010. gada beigās, tūkst. Ls	Darbības veids	Nozare vai kategorija 2010.gada pārskatā	Nozare vai kategorija 2009. gada pārskatā
1	AS „Latvenergo”*	100%	574 690	44 325	2 279 266	Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana un pārdošana	6.1. ENERĢĒTIKA	Enerģētika
2	VAS „Latvijas dzelzceļš”	100%	257 443	1 488	421 266	Dzelzceļa infrastruktūras apsaimniekošana Latvijā	6.4. TRANSPORTS	Transports
3	VAS „Latvijas valsts meži”	100%	215 966	78 320	254 218	Mežu apsaimniekošana	6.3. MEŽSAIMNIECĪBA	Mežsaimniecība
4	AS „Air Baltic Corporation”**	99,8%	204 402	(35 909)	57 925	Transporta pakalpojumi (gaisa satiksme)	6.4. TRANSPORTS	Transports
5	SIA „Lattelecom”	51%	139 240	19 320	239 725	Elektronisko komunikāciju pakalpojumi	6.2. ELEKTRONISKIE SAKARI	Telekomunikācijas
6	SIA „Latvijas Mobilais Telefons”*	39,73%	134 101	32 100	127 669	Elektronisko komunikāciju pakalpojumi	6.2. ELEKTRONISKIE SAKARI	Telekomunikācijas
7	AS „Parex banka” ***	81,83%	87 114	(150 870)	792 086	Finanšu pakalpojumi	6.10. Finanšu pakalpojumi	Pārējie (Finanšu pakalpojumi)
8	VSIA „Paula Stradiņa kliniskā universitātes slimnīca”	100%	58 092	531	74 842	Veselības aprūpes pakalpojumi	6.5. VESELĪBAS APRŪPE	Veselības aprūpe
9	VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka”	100%	51 402	(67 920)	705 808	Finanšu pakalpojumi	6.10. Finanšu pakalpojumi	Pārējie (Finanšu pakalpojumi)
10	SIA „Rīgas Austrumu kliniskā universitātes slimnīca”	100%	47 802	285	62 682	Veselības aprūpes pakalpojumi	6.5. VESELĪBAS APRŪPE	Veselības aprūpe
11	AS „Latvijas autoceļu uzturētājs”	100%	44 807	1 207	50 097	Ceļu uzturēšanas darbi	6.4. TRANSPORTS	Transports
12	AS „Pasažieru vilciens”	100%	41 731	47	48 618	Transporta pakalpojumi (dzelzceļš)	6.4. TRANSPORTS	Transports
13	VAS „Latvijas Pasts”	100%	38 465	(279)	50 713	Pasta pakalpojumi	6.4. TRANSPORTS	Transports

Nr. p. k.	2010. gada pārskatā iekļautās kapitālsabiedrības	Valsts īpašuma daļa	Apgrozījums 2010. gadā, tūkst. Ls	Peļņa/ (zaudējumi) 2010. gadā, tūkst. Ls	Aktīvi kopā 2010. gada beigās, tūkst. Ls	Darbības veids	Nozare vai kategorija 2010.gada pārskatā	Nozare vai kategorija 2009. gada pārskatā
14	AS „Citadele banka”*****	74,99%	36 896	(18 811)	1 612 509	Finanšu pakalpojumi	6.10. Finanšu pakalpojumi	Netika iekļauta
15	VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga””	100%	22 701	(2 764)	54 578	Transporta pakalpojumi (gaisa satiksme)	6.4. TRANSPORTS	Transports
16	VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija”	100%	20 139	2 770	19 996	Uztur valsts transportlīdzekļu un transportlīdzekļu vadītāju reģistru, veic transportlīdzekļu tehniskās pārbaudes.	6.4. TRANSPORTS	Pārējie (Transportlīdzekļu reģistrēšana, sertificēšana un apkope)
17	VAS „Valsts nekustamie īpašumi”	100%	19 414	(5 202)	332 972	Nekustamo īpašumu apsaimniekošana	6.6. NEKUSTAMIE ĪPAŠUMI	Nekustamie īpašumi
18	VSIA „Bērnu kliniskā universitātes slimnīca”	100%	18 692	1 287	35 496	Veselības aprūpes pakalpojumi	6.5. VESELĪBAS APRŪPE	Veselības aprūpe
19	VAS „Latvijas gaisa satiksme”	100%	15 346	269	24 123	Aeronavigācijas pakalpojumi	6.4. TRANSPORTS	Transports
20	VSIA „Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīca”	100%	8 294	242	5 889	Veselības aprūpes pakalpojumi	6.5. VESELĪBAS APRŪPE	Veselības aprūpe
21	VAS „Latvijas Valsts ceļi”	100%	7 219	44	22 151	Valsts autoceļu pārvaldišana	6.4. TRANSPORTS	Transports
22	VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs”	100%	7 111	815	69 092	Elektronisko komunikāciju pakalpojumi	6.2. ELEKTRONISKIE SAKARI	Telekomunikācijas
23	VSIA „Rigas Psihiatrijas un narkoloģijas centrs”	100%	6 422	12	17 847	Veselības aprūpes pakalpojumi	6.5. VESELĪBAS APRŪPE	Veselības aprūpe
24	VAS „Latvijas Loto”	100%	6 144	555	4 716	Azartspēles un derības	6.11. Citi uzņēmumi	Pārējie (Pārējie uzņēmumi)
25	VSIA „Daugavpils psihoneirologiskā slimnīca”	100%	5 893	65	13 821	Veselības aprūpes pakalpojumi	6.5. VESELĪBAS APRŪPE	Veselības aprūpe
26	VAS „Elektroniskie sakari”****	100%	4 277	32	7 354	Elektronisko komunikāciju pakalpojumi	6.2. ELEKTRONISKIE SAKARI	Pārējie uzņēmumi
27	VSIA „Slimnīca „Ģintermuža”	100%	4 046	15	13 017	Veselības aprūpes pakalpojumi	6.5. VESELĪBAS APRŪPE	Veselības aprūpe

Nr. p. k.	2010. gada pārskatā iekļautās kapitālsabiedrības	Valsts īpašuma daļa	Apgrozījums 2010. gadā, tūkst. Ls	Peļņa/ (zaudējumi) 2010. gadā, tūkst. Ls	Aktīvi kopā 2010. gada beigās, tūkst. Ls	Darbības veids	Nozare vai kategorija 2010.gada pārskatā	Nozare vai kategorija 2009. gada pārskatā
28	VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”	100%	3 973	(758)	17 782	Valsts bīstamo atkritumu infrastruktūras objektu apsaimniekošana	6.11. Citi uzņēmumi	Pārējie (Sertificēšana, atbilstības novērtēšana, metroloģijas centri)
29	VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi”	100%	3 900	(4)	4 879	Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izirēšana un pārvaldišana	6.6. NEKUSTAMIE īPAŠUMI	Nekustamie īpašumi
30	VSIA „Nacionālais rehabilitācijas centrs „Vaivari””	100%	3 755	5	4 209	Veselības aprūpes pakalpojumi	6.5. VESELĪBAS APRŪPE	Veselības aprūpe
31	VSIA „Strenču psihoneiroloģiskā slimnīca”	100%	3 346	5	5 180	Veselības aprūpes pakalpojumi	6.5. VESELĪBAS APRŪPE	Veselības aprūpe
32	SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”	99,08%	3 253	(16)	2 436	Konsultēšana komercdarbībā un vadībzinībās	6.9. Izglītība un konsultācijas	Lauksaimniecība un pētniecība
33	VAS „Tiesu namu aģentūra”	100%	2 674	121	21 906	Nekustamā īpašuma pārvaldišana par atlīdzību vai uz līguma pamata	6.6. NEKUSTAMIE īPAŠUMI	Nekustamie īpašumi
34	VAS „Latvijas Jūras administrācija”	100%	2 518	(37)	3 522	Jūrniecības politika	6.4. TRANSPORTS	Transports
35	VSIA „Piejūras slimnīca”	100%	2 181	280	11 435	Veselības aprūpes pakalpojumi	6.5. VESELĪBAS APRŪPE	Veselības aprūpe
36	VSIA „Latvijas Nacionālais teātris”	100%	2 163	(192)	925	Kultūras pakalpojumi	6.8. Kultūra un sports	Pārējie (Kultūras un sporta centri)
37	VSIA „Latvijas Vēstnesis”	100%	2 161	668	2 501	Laikrakstu izdošana	6.11. Citi uzņēmumi	Pārējie (Pārējie uzņēmumi)
38	VSIA „Aknistes psihoneiroloģiskā slimnīca”	100%	1 989	100	5 137	Veselības aprūpes pakalpojumi	6.5. VESELĪBAS APRŪPE	Veselības aprūpe

Nr. p. k.	2010. gada pārskatā iekļautās kapitālsabiedrības	Valsts īpašuma daļa	Apgrozījums 2010. gadā, tūkst. Ls	Peļņa/ (zaudējumi) 2010. gadā, tūkst. Ls	Aktīvi kopā 2010. gada beigās, tūkst. Ls	Darbības veids	Nozare vai kategorija 2010.gada pārskatā	Nozare vai kategorija 2009. gada pārskatā
39	VSIA „Autotransporta direkcija”	100%	1 753	448	2 191	Transporta pakalpojumi	6.4. TRANSPORTS	Pārējie (Transportlīdzekļu reģistrēšana, sertificēšana un apkope)
40	VSIA „Dailes teātris”	100%	1 715	3	565	Kultūras pakalpojumi	6.8. Kultūra un sports	Pārējie (Kultūras un sporta centri)
41	VSIA „Jaunais Rīgas teātris”	100%	1 612	4	651	Kultūras pakalpojumi	6.8. Kultūra un sports	Pārējie (Kultūras un sporta centri)
42	VSIA „Latvijas Nacionālā opera”	100%	1 474	(161)	2 012	Sporta pakalpojumi	6.8. Kultūra un sports	Pārējie (Kultūras un sporta centri)
43	VSIA „M. Čehova Rīgas krievu teātris”	100%	1 274	0	962	Kultūras pakalpojumi	6.8. Kultūra un sports	Pārējie (Kultūras un sporta centri)
44	VSIA „Bulduru dārzkopības vidusskola”	100%	1 225	(11)	2 152	Izglītības pakalpojumi	6.9. Izglītība un konsultācijas	Pārējie (Pārējie uzņēmumi)
45	VSIA „Iekšlietu ministrijas poliklīnika”	100%	1 118	58	569	Vispārējā ārstu prakse	6.5. VESELĪBAS APRŪPE	Veselības aprūpe
46	VSIA „Vides projekti”	100%	1 041	0	869	Inženierdarbības un ar tām saistītās tehniskās konsultācijas	6.9. Izglītība un konsultācijas	Pārējie (Pārējie uzņēmumi)
47	VSIA „Rīgas Pārtikas ražotāju vidusskola”	100%	853	0	1 224	Izglītības pakalpojumi	6.9. Izglītība un konsultācijas	Pārējie (Pārējie uzņēmumi)
48	VAS „Privatizācijas aģentūra”	100%	833	(1 688)	337 575	Valsts īpašuma privatizācijas organizēšana	6.12. Privatizācijas aģentūra	Pārējie (Pārējie uzņēmumi)
49	VSIA „Bērnu psihoneiroģiskā slimnīca „Ainaži””	100%	793	187	3 464	Veselības aprūpes pakalpojumi	6.5. VESELĪBAS APRŪPE	Veselības aprūpe
50	SIA „Latvijas Nacionālais metroloģijas centrs”	100%	751	(60)	925	Metroloģijas pakalpojumu sniegšana	6.7. Sertificēšana, atbilstības novērtēšana, metroloģijas centri	Pārējie (Sertificēšana, atbilstības novērtēšana, metroloģijas centri)

Nr. p. k.	2010. gada pārskatā iekļautās kapitālsabiedrības	Valsts īpašuma daļa	Apgrozījums 2010. gadā, tūkst. Ls	Peļņa/ (zaudējumi) 2010. gadā, tūkst. Ls	Aktīvi kopā 2010. gada beigās, tūkst. Ls	Darbības veids	Nozare vai kategorija 2010.gada pārskatā	Nozare vai kategorija 2009. gada pārskatā
51	VSIA „Valmieras drāmas teātrs”	100%	742	(68)	304	Kultūras pakalpojumi	6.8. Kultūra un sports	Pārejie (Kultūras un sporta centri)
52	VSIA „Valsts Akadēmiskais koris „Latvija””	100%	719	10	131	Kultūras pakalpojumi	6.8. Kultūra un sports	Pārejie (Kultūras un sporta centri)
53	SIA „Latvijas Garantiju aģentūra”	100%	572	(625)	79 009	Eksporta un kredītu garantiju izsniegšana	6.10. Finanšu pakalpojumi	Pārejie (Finanšu pakalpojumi)
54	VSIA „Šampētera nams”	100%	561	(29)	359	Nekustamā īpašuma pārvaldišana par atlīdzību vai uz līguma pamata	6.6. NEKUSTAMIE ĪPAŠUMI	Nekustamie īpašumi
55	SIA „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs”	100%	536	(15)	257	Standartizācijas, metroloģijas un akreditācijas pakalpojumi	6.7. Sertificēšana, atbilstības novērtēšana, metroloģijas centri	Pārejie (Sertificēšana, atbilstības novērtēšana, metroloģijas centri)
56	VSIA „Latvijas Koncerti”	100%	491	4	628	Sporta klubu darbība	6.8. Kultūra un sports	Pārejie (Kultūras un sporta centri)
57	VSIA „Kremerata Baltica”	100%	448	2	111	Kultūras pakalpojumi	6.8. Kultūra un sports	Pārejie (Kultūras un sporta centri)
58	VSIA „Rīgas cīrks”	100%	446	(19)	1 548	Kultūras pakalpojumi	6.8. Kultūra un sports	Pārejie (Kultūras un sporta centri)
59	VSIA „Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris”	100%	439	(28)	383	Sporta klubu darbība	6.8. Kultūra un sports	Pārejie (Kultūras un sporta centri)
60	VSIA „Straupes narkoloģiskā slimnīca””	100%	398	32	131	Veselības aprūpes pakalpojumi	6.5. VESELĪBAS APRŪPE	Veselības aprūpe
61	VSIA „Bobsleja un kamaniņu trase „Sigulda””	100%	375	(33)	3 020	Kultūras un sporta pakalpojumi	6.8. Kultūra un sports	Pārejie (Kultūras un sporta centri)

Nr. p. k.	2010. gada pārskatā iekļautās kapitālsabiedrības	Valsts īpašuma daļa	Apgrozījums 2010. gadā, tūkst. Ls	Peļņa/ (zaudējumi) 2010. gadā, tūkst. Ls	Aktīvi kopā 2010. gada beigās, tūkst. Ls	Darbības veids	Nozare vai kategorija 2010.gada pārskatā	Nozare vai kategorija 2009. gada pārskatā
62	VSIA „Sertifikācijas un testēšanas centrs”	100%	375	(4)	324	Tehniskā pārbaude un analize	6.7. Sertificēšana, atbilstības novērtēšana, metroloģijas centri	Pārējie (Sertificēšana, atbilstības novērtēšana, metroloģijas centri)
63	VSIA „Latgales novada rehabilitācijas centrs „Rāzna””	100%	352	48	419	Veselības aprūpes pakalpojumi	6.5. VESELĪBAS APRŪPE	Veselības aprūpe
64	VSIA „Latvijas Proves birojs”	100%	298	(9)	447	Dārgmetālu pārbaude un veic valsts kontroli proves jomā	6.7. Sertificēšana, atbilstības novērtēšana, metroloģijas centri	Pārējie (Sertificēšana, atbilstības novērtēšana, metroloģijas centri)
65	VSIA „Meliorprojekts”	100%	273	(0,7)	189	Inženierdarbības un ar tām saistītās tehniskās konsultācijas	6.11. Citi uzņēmumi	Pārējie (Pārējie uzņēmumi)
66	VSIA „Namzinis”	100%	262	(25)	140	Namu apsaimniekošana	6.6. NEKUSTAMIE ĪPAŠUMI	Nekustamie īpašumi
67	VSIA „Latvijas Leļļu teātris”	100%	255	8	160	Kultūras pakalpojumi	6.8. Kultūra un sports	Pārējie (Kultūras un sporta centri)
68	SIA „Vides investīciju fonds”	100%	201	82	4 922	Videi draudzīgu projektu finansēšana	6.10. Finanšu pakalpojumi	Pārējie (Finanšu pakalpojumi)
69	VSIA „Kultūras un sporta centrs „Daugavas stadions””	100%	171	(5)	84	Kultūras pakalpojumi	6.8. Kultūra un sports	Pārējie (Kultūras un sporta centri)
70	SIA „Tenisa centrs „Lielupe”	99,99%	118	(3)	8 084	Kultūras pakalpojumi	6.8. Kultūra un sports	Pārējie (Kultūras un sporta centri)
71	VSIA „Liepājas simfoniskais orķestris”	100%	115	(27)	69	Sporta objektu darbība	6.8. Kultūra un sports	Pārējie (Kultūras un sporta centri)
72	VAS „Lauku attīstības fonds”	100%	94	11	46 998	Veicina Latvijas lauku līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību	6.10. Finanšu pakalpojumi	Pārējie (Finanšu pakalpojumi)
73	SIA „Sporta centrs „Mežaparks”	99,99%	93	(25)	10 874	Kultūras pakalpojumi	6.8. Kultūra un sports	Pārējie (Kultūras un sporta centri)

Nr. p. k.	2010. gada pārskatā iekļautās kapitālsabiedrības	Valsts īpašuma daļa	Apgrozījums 2010. gadā, tūkst. Ls	Peļņa/ (zaudējumi) 2010. gadā, tūkst. Ls	Aktīvi kopā 2010. gada beigās, tūkst. Ls	Darbības veids	Nozare vai kategorija 2010.gada pārskatā	Nozare vai kategorija 2009. gada pārskatā
74	VSIA „Daugavpils teātrs”	100%	60	(105)	38	Kultūras pakalpojumi	6.8. Kultūra un sports	Pārējie (Kultūras un sporta centri)

*iekļauta arī šī brīža Finanšu ministrijas turējumā esošā AS „Augstsprieguma tīkls”, **Valsts kapitāla daļa uz 01.01.2012., ***VAS „Privatizācijas aģentūra” līdzdalības daļa pēc 28.12.2010., ****VAS „Privatizācijas aģentūra” līdzdalības daļa pēc 30.07.2010., *****Iepriekšējais nosaukums VAS „Elektronisko sakaru direkcija”.

Pielikums Nr. 2 „Kapitālsabiedrību darbību raksturojošo rādītāju skaidrojumi”

Peļņas un zaudējumu pārskats	
Neto apgrozījums	Neto apgrozījumu veido tie ieņēmumi no kapitālsabiedrības pamatdarbības, kas ir saistīti ar produkcijas pārdošanu un pakalpojumu sniegšanu.
EBITDA	EBITDA (akronīms no angļu valodas – <i>earnings before interest, taxes, depreciation, and amortization</i>) jeb bruto peļņa, lai gan nav vispārpieņemts grāmatvedības termins, praksē tiek bieži izmantots. Rāda peļņas no saimnieciskās darbības apjomu, pirms no tās tiek veikti procentu (procentu ieņēmumi tiek atskaitīti, bet procentu izdevumi tiek pieskatīti atpakaļ klāt peļņai pirms nodokļu nomaksas), nodokļu, nolietojuma un amortizācijas atskaitijumi.
Peļņa/zaudējumi	Šajā sadaļā atainots kapitālsabiedrības darbības finansiālais rezultāts noslēdzot attiecīgo darba ciklu (finanšu gadu, kas var atšķirties no astronomiskā gada). Tā ir tīrā peļņa vai zaudējumi pēc finanšu izmaksām, nodokļu nomaksas un nolietojuma atskaitijumiem.
Bilance	
Aktīvi	Aktīvi ir kapitālsabiedrības resursi, kuri pagātnes notikumu rezultātā ir iegūti tās rīcībā un no kuriem nākotnē ir sagaidāms ekonomisks izdevīgums.
Pašu kapitāls	Pašu kapitāls ir uzņēmuma aktīvos atlikusī daļa pēc tam, kad ir atskaitīta visu saistību kopsumma.
Koeficienti	
EBITDA un neto apgrozījuma attiecība	Šo EBITDA rentabilitātes rādītāju aprēķina, izdalot peļņu pirms procentu izdevumu un nodokļu nomaksas un nolietojuma atskaitijumiem (EBITDA) ar vidējo pārskata perioda neto apgrozījumu. Vidējo pārskata perioda rādītāju iegūst, saskaitot perioda sākuma un beigu rādītāju un izdalot to ar divi.
Pašu kapitāla atdeve (ROE)	Pašu kapitāla atdeves rādītāju iegūst, izdalot perioda beigu neto peļņu (zaudējumus) ar pārskata perioda vidējo pašu kapitāla apjomu. Vidējo pārskata perioda rādītāju iegūst, saskaitot perioda sākuma un beigu rādītāju un izdalot to ar divi.
Aktīvu atdeve (ROA)	Aktīvu atdeves rādītāju iegūst, izdalot pārskata perioda tīro peļņu (zaudējumus) ar perioda vidējo aktīvu kopsummu. Vidējo pārskata perioda rādītāju iegūst, saskaitot perioda sākuma un beigu rādītāju un izdalot to ar divi.
Pašu kapitāla un aktīvu attiecība (Equity/Assets)	Šo rādītāju aprēķina, izdalot pašu kapitālu ar pārskata perioda vidējo kopējo aktīvu rādītāju. Vidējo pārskata perioda rādītāju iegūst, saskaitot perioda sākuma un beigu rādītāju un izdalot to ar divi.
Citi rādītāji	
Dividendes, milj. Ls	Šajā sadaļā ir iekļautas dividendes jeb daļa no peļņas, ko attiecīgā kapitālsabiedrība iemaksā valsts kā tās kapitāldalu turētāja budžetā.
Dotācijas, milj. Ls	Līdzekļi, kas tiek piešķirti no valsts budžeta, lai nodrošinātu valsts funkciju izpildi.
Vidējais pārskata gada darbinieku skaits	Darbinieku skaits ir viens no kapitālsabiedrības lieluma raksturojošiem rādītājiem.